

Çalışma Yaprağı 1

Boşlukları Dolduralım

Bu sene yaptığınız rehberlik etkinliklerinin değerlendirilmesi, geliştirilebilmesi amacıyla sizin fikirlerinize ihtiyacımız var. Etkinliklere ilişkin duygu ve düşüncelerinizi boş bırakılan kısımlara yazabilirsiniz. İhtiyaç duyar-sanız arka sayfayı kullanabilirsiniz.

1- Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde
.....
.....
faaliyetleri yaptık.

2- Rehberlik etkinliklerinde daha önce bilmediğim.....
.....
.....
konuları öğrendim.

3- En çok.....
.....
.....
etkinliklere katılmaktan keyif aldım.

4-
.....
.....
etkinliklere katılmaktan çok hoşlanmadım.

5- Bence
.....
.....
konularında da etkinlikler olmalı.

TEŞEKKÜR EDERİM.

**ORTAOKUL
SINIF REHBERLİK
ETKİNLİKLERİ**

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

BEN BUNU YAPARIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal Gelişim
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	İyilik hâlini destekleyen davranışları yaşamında uygular./1.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Tahta kalem 2. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 tablosu öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki soru sorularak etkinliğe başlanır: <ul style="list-style-type: none"> Hasta olmayan birine sağlıklı diyebilir miyiz? Neden? Tahtaya "iyilik hâli" kelime grubunun harflerini karşılayan 6+4 tane çizgi çizilir. (_ _ _ _ _ _ _ _ _ _) Aşağıdaki açıklama yapılarak etkinliğe devam edilir: <p>"Şimdi sizlerle bir kelime bulmacası çözmeye çalışacağız. İki kelimedenden oluşan bu tamlama insanın her açıdan sağlıklı olması ile ilgilidir. Acaba ne olabilir? İlk ve son harfimiz 'i' harfi."</p> Çizgilerin ilk ve sonuncusuna i harfi yazılır ve öğrencilerden tahminleri alınır. Kısa aralıklarla rastgele harfler eklenir ve "iyilik hâli" cevabı gelene kadar sürece devam edilir. İyilik hâli cevabı alındıktan sonra iyilik hâlinin tanımı yapılır: <p>"İyilik Hâli: İnsanın fiziksel, psikolojik/duygusal ve sosyal anlamda iyi durumda olmasıdır. Bu sebeple sadece hasta olmamak, sağlıklı olmak demek değildir. Bir insan hasta olmadığı hâlde mutsuz olabilir, uyku düzeni iyi olmayabilir ya da beslenmesine dikkat etmediği için başka sorunlar yaşayabilir. Buradan anlıyoruz ki bazı davranışlar iyilik hâlini oluştururken bazı davranışlar ise iyilik hâline zarar verebilir."</p> Uygulayıcı tarafından tahta dörde bölünerek bölmelere sırasıyla "öz bakım, fiziksel egzersiz, beslenme, uyku düzeni" yazılır. Daha sonra öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır: <p>"Sevgili çocuklar, sizlerin iyilik hâliniz için neler yaptığınızı çok merak</p>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

ediyorum. Şimdi bu başlıklar altında neler yaptığınıza ilişkin cevaplarınızı sıralayalım. Öz bakımdan başlayalım. Öz bakımınız için sizler günlük hayatınızda neler yapıyorsunuz?”

6. Öğrencilerden sırasıyla her bir başlık için cevapları alınır. Eksik kalan başlıklara uygulayıcı tarafından eklemeler yapılır.
7. Aşağıdaki tartışma soruları ile sürece devam edilir:
 - İyilik hâlimiz neden önemlidir?
 - İyilik hâlimizi destekleyen davranışlardan daha önce bilmediğiniz var mıydı?
 - Bu davranışlara ekleyebileceğiniz davranışlar var mı?
8. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

“Arkadaşlar, vücudumuz için denge çok önemlidir. Bu dengeyi sağlamamızda en büyük yardımcılarımız öz bakım, egzersiz, doğru beslenme ve düzenli uyku. Bu davranışlar iyilik hâlimizi desteklemektedir. Biliyorum ki hepiniz sağlıklı, mutlu ve başarılı olmak istiyorsunuz. O zaman bugün sizinle konuştuğumuz iyilik hâli davranışlarını günlük hayatınıza eklemeye gayret edin. Eğer zaten sahip olduğunuz davranışlarsa geliştirmeye çalışın. Şimdi size iyilik hâlinizi destekleyen davranışlar ile ilgili ufak bir bilgi notu ve bir tablo vereceğim. Sizden isteğim bu davranışları alışkanlık hâline getirene kadar her hafta tabloyu yenileyerek notlar almanız. Hepinize ‘iyilikler’ diliyorum.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yapağı-1’de yer alan tabloda kendi iyilik hâllerini değerlendirmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yapağı-1 kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak veya puntoları büyütülerek görme bakımından işlevsel hâle getirilebilir.
2. Çalışma yapağındaki doldurulacak kısımların sayısı öğrencilerin performansına göre azaltılabilir.
3. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Serkan ALTUNTAŞ

Çalışma Yaprağı 1

İYİLİK HÂLİNİ DESTEKLEYEN DAVRANIŞLAR BİLGİ NOTU

İyilik hâli; insanın fiziksel, psikolojik/duygusal ve sosyal anlamda iyi durumda olmasıdır. Vücudumuzda doğal bir denge hâli mevcuttur. Bu doğal denge hâlinin korunması sağlıklı olmak anlamına gelir. Bununla beraber vücudumuzda sağlığını korumakla görevli bazı sistem ve yapılar vardır. Bu sistem ve yapılar sağlığı olumsuz etkileyen faktörlere karşı koruma görevini yerine getirir. Fakat bu durum sağlıklı olmak için yeterli değildir. Her insanın kendisi için bilinçli olarak ayrıca gayret göstermesi gerekir.

SAĞLIKLI BESLENME

Yetersiz veya dengesiz beslenmek sağlığı olumsuz etkiler. Yetersiz beslenme yoksulluk, kıtlık, ihmal, alışkanlık gibi sebeplerle vücudun ihtiyaçlarından daha az besin maddesi tüketilmesidir. Yetersiz beslenen çocukların gelişimi yavaşlar veya durur, erişkinlerin ise hastalıklara dayanma gücü azalır. Dengesiz beslenme ise bazı besin maddelerinin gereğinden fazla tüketilmesidir. Dengesiz beslenmede yüksek kolesterol, yüksek kan basıncı, şeker hastalığı gibi yaygın sağlık sorunları ortaya çıkar.

ÖZ BAKIM

Öz bakım kişinin kendi sağlığını devam ettirmek ve bozmamak için uyguladığı kişisel bakım işlemleridir. Kişisel bakım, temizlik ve hijyen sağlıklı kalmak için en önemli koşuldur. Temiz insan, mikroplardan ve zararlı maddelerden arındığı için özellikle bulaşıcı hastalıklara karşı korunaklıdır. Giysilerimiz hava, toz, ısı, ışık gibi dış etkenlerin vücudumuza zarar vermesini engeller. Giyinmenin temel amacı vücudu bu dış etmenlerden korumaktır. Kıyafet seçerken bu amaç göz ardı edilmemeli, şıklıktan önce sağlık gözetilmelidir.

EGZERSİZ

Gündelik yaşam içinde herkes az ya da çok fiziksel aktivitede bulunur ve enerji harcar. Ancak beslenme ile aldığımız enerji gün içinde harcanandan fazlaysa bu fazla enerji vücut tarafından yağa dönüştürülerek depolanır. Bu yağ deposu da aşırı kiloya ve çeşitli hastalıklara davetiye çıkarır. Oysa düzenli fiziksel aktivite ve egzersizin sağlıklı yaşamaya doğrudan ve dolaylı birçok katkısı vardır. Spor ve egzersiz;

- Kalp ve damar sağlığımızı iyileştirir.
- Dokularımızın daha iyi beslenmesini sağlar.
- Vücudumuzun görünümünü güzelleştirir.
- Doğru ve düzgün düşünme, iletişim kurma, akılda tutma, yorumlama ve karar verme gibi becerilerimizin gelişimine katkı sağlar.
- Daha mutlu ve daha neşeli olmamıza, yaşama sevincimizin yükselmesine ve etrafa pozitif enerji yaymamıza katkıda bulunur.
- Bu nedenle hareket etmek, spor yapmak sağlıklı olmanın ve sağlıklı kalmanın en önemli koşullarındandır. Yeteri kadar oyun oynadıktan ve hareket ettikten sonra dinlenmek de sağlığımız için önemlidir.

UYKU

Sağlıklı bir hayat için uyku, yemek ve içmek kadar önemli bir ihtiyaçtır. Uyku sayesinde bedenimiz dinlenir, zihnimiz yenilenir. Organlarımız yenilenip kendini tamir eder. Çocuklar yeterli süre uyursa sağlıklı büyürler; gençler, orta yaşlılar ve yaşlılar uykuyla sağlıklarını korurlar. Çocuklar için uyku süresi 10-12 saattir. Her gün aynı saatlerde yatağa girip aynı saatlerde kalkmak en güzelidir. Erken yatıp erken kalkmak bedenin dinç olmasını sağlar. Uykunun bize fayda vermesi için karanlıkta uyumak gerekir.

Uykunun Düşmanları

- Kahve veya demli çay
- Üzücü duygu ve düşünceler
- Bilgisayar başında geçirilen uzun saatler
- Işık
- Ses ve gürültü
- Uyumadan hemen önce yemek yemek

Uykunun Dostları

- Karanlık ortam
- Uykudan önce el ve ayakları ılık su ile yıkamak
- Gün içinde hareketli olmak
- Uygun bir yatak ve yastık

KAYNAK:

https://tbm.org.tr/media/kitaplar/TBM_ortaokul_saglik_icerik_web.pdf

İYİLİK HÂLİM TABLOSU							
	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
Öz Bakım							
Fiziksel Egzersiz							
Beslenme							
Uyku Düzeni							

Not: Günlük iyilik hâli davranışlarınızı bu tablo ile takip edebilirsiniz. Örneğin düzenli, yaşınıza uygun uyku süresi için (+) az ya da fazla uyku süresi için (-) yaparak tabloyu doldurabilirsiniz.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ZAMANI YAKALA

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Zamanını ihtiyaçları ve sorumlulukları çerçevesinde planlar./2.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından etkinliğin başında "Sizler için harika bir bilmecem var, bakalım bilebilecek misiniz?" denir ve aşağıda yer alan bilmecelerden biri öğrencilere sorularak etkinlik başlatılır: <ul style="list-style-type: none"> Herkes yatar, uyur, o uyanık oturur. Bu bahçede on iki kapı, insan elinin yaptığı yapı Benim adım iki hece, çalışırım gündüz gece Ben giderim o gider kolumda tik tak eder. Bilmeceler için saat cevabı alındıktan sonra "Saat aslında zaman ile ilgili bir kavram. Zamanla ilgili başka kavramlar da var. Şimdi bununla ilgili bir bulmaca çözeceğiz." denir. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. Bu etkinlikte zaman sınırı olduğu söylenir. 3 dakikalık sürede etkinliğin bitirileceği açıklanır. Süre dolduğunda öğrencilere "Zaman bazen bizim için, yapmak istediklerimiz için yeterli gelmeyebilir." denir. Bulmacayı bitiremeyen öğrencilerin tamamlaması için süre verilir. Süre bittikten sonra uygulayıcı sınıfa aşağıdaki açıklamayı yapar: <p>"Zaman her şeyin anahtarıdır diyebiliriz. Saat kullanarak, takvime bakarak, güneşi izleyerek ve başka birçok yolla zamanı anlamaya çalışırız. Zamanı anlamaya başladığımızda artık daha gerçekçi ve uzun süreli planlar yapabiliriz. Bu planlar sayesinde başarılı olup hedeflerimize ulaşabiliriz. Yaptığımız planlar saatlik, günlük, haftalık, aylık ve yıllık olabilir. Örneğin bir gün 24 saatten oluşur. Bu 24 saati planlamak gerekir."</p> Uygulayıcı tarafından öğrencilere "Bir 6. sınıf öğrencisi 24 saatte neler yapabilir?" sorusu yöneltilir ve gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır. Gelen cevaplar tahtaya yazılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

7. Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır. Öğrencilerden geçirdikleri son haftayı düşünmeleri ve verilen başlıklara göre Çalışma Yaprağı-2'yi doldurmaları istenir. Uygulama sonunda hafta boyunca hangi faaliyete ne kadar zaman ayrıldığıнын bulunması istenir.
8. Aşağıdaki sorular ile etkinliğe devam edilir:
 - En çok zaman ayrılan faaliyetten en az zaman ayrılan faaliyete göre listenizi sıraladığınızda nasıl bir listeniz oluyor?
 - Sizi hedeflerinize götürecek uygun bir zaman planlamanız var mı?
 - Yaptığınız bu listede ihtiyaç ve sorumluluklarınızı göz önüne aldığınızda değişmesini istediğiniz şeyler var mı? Bunlar neler ve nasıl yapabilirsiniz?
 - İhtiyaç ve sorumluluklarınıza göre zamanı planlamak size neler kazandırır?
9. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler, 24 saat içerisinde bizden zamanımızı isteyen birçok şey var. Öz bakım, okul, ders çalışma, oyun oynama, kitap okuma, beslenme, egzersiz, uyku, aile, arkadaşlar, televizyon/bilgisayar... Bu kadar şeye vakit ayırmak hiç de kolay değil. Örneğin biraz daha zaman olsaydı belki hepiniz bulmacayı tamamlayacaktınız. Bulmacanın süresi var, derslerin süresi var, gündüzün süresi var, gecenin süresi var. Hiçbiri sonsuz değil. O hâlde zaman sonsuzmuş gibi davranamayız. Her yeni gün için ihtiyaçlarımızı belirlemeli ve sorumluluklarımızın farkında olmalıyız. Zamanımızı planlı ve doğru kullanarak en iyi sonuçlara ulaşabiliriz. Eğer bu planlamayı yapmakta zorlanırsanız her zaman psikolojik danışma ve rehberlik servisinden yardım alabilirsiniz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden süreçte oluşturdukları “Bugün Neler Oldu?” listesinden hareketle gelecek hafta için bir planlama yapmaları istenir. Her günün sonunda bu plana ne derece uyabildiklerini “Bugün Neler Oldu?” çizelgesini kullanarak değerlendirmeleri istenir. Sonrasında gönüllü öğrencilerden sınıf ortamında haftalık zaman planlamalarını ve “Bugün Neler Oldu?” çizelgelerini sunmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. “Zamanı Yakala Kelime Avı” bulmacası sırasında geçen zamanı hissettirmek için kalan süre sesli olarak söylenir. *(İki buçuk dakika kaldı, bir dakika kaldı, 10-9-8...)*
2. Süreçteki birinci basamakta sorulan bir bilmeceye öğrencilerden cevap gelmezse bir diğer bilmece de sorulabilir.
3. Süreçteki altıncı basamakta sorulan soruya verilen cevaplar arasında özellikle “Öz bakım, okul, ders çalışma, kitap okuma, beslenme, egzersiz, uyku, aile, arkadaşlar” gibi cevaplar söylenmemişse eklenebilir.
4. Öğrenciler Çalışma Yaprağı-2’de bulunan “Bugün Neler Oldu?” çizelgesine kendilerine uygun ihtiyaç ve sorumluluklar ekleyebilirler.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Çalışma yapraklarının tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sunulabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Serkan ALTUNTAŞ, Etkinlik Düzenleme Kurulu

Çalışma Yaprağı 1

ZAMANI YAKALA KELİME AVI

H	A	O	M	Q	N	N	R	T	U	Z	X	J	K	G	X	R
Y	G	E	Z	W	M	C	H	F	F	A	V	N	U	P	A	
I	L	J	L	Ü	P	Z	U	S	X	H	L	M	I	K	L	S
B	J	F	B	Q	D	N	Ü	G	P	Q	H	I	A	F	X	Y
R	Q	R	F	U	A	N	R	I	E	N	E	S	A	N	K	M
I	D	I	C	L	W	K	Ü	Z	S	A	N	İ	Y	E	G	I
I	G	H	P	L	M	S	D	G	M	A	H	A	B	A	S	R
R	A	X	G	E	M	A	X	B	K	I	K	S	L	O	J	R
U	E	Y	B	T	W	Q	T	Ş	E	B	H	I	K	V	U	I
Q	P	Y	Q	D	V	V	A	G	J	T	R	E	T	K	H	Y
T	A	T	B	O	C	M	Z	H	S	R	Ç	E	A	R	A	R
S	O	R	U	M	L	U	L	U	K	M	A	L	A	M	F	Y
Q	C	G	J	U	I	E	Z	W	Q	C	Y	Ğ	S	H	T	Q
X	G	T	W	D	W	C	R	Y	H	T	İ	Ö	N	R	A	J
I	D	V	X	Q	E	C	E	G	F	S	T	F	X	Y	H	W
Z	J	K	I	E	B	B	O	Y	H	B	H	A	A	S	Y	R
O	A	K	İ	K	A	D	I	D	I	L	İ	B	M	Q	I	V

KELİMELER

SAAT
ZAMAN
DAKİKA
SANİYE
SORUMLULUK
İHTİYAÇ
SABAH
ÖĞLE
AKŞAM
PLAN
GÜN
HAFTA
AY
SENE
GECE
GÜNDÜZ

ZAMANI YAKALA KELİME AVI

H	A	O	M	Q	N	N	R	T	U	Z	X	J	K	G	X	R
Y	G	E	Z	W	M	C	H	F	F	A	V	N	U	P	A	
I	L	J	L	Ü	P	Z	U	S	X	H	L	M	I	K	L	S
B	J	F	B	Q	D	N	Ü	G	P	Q	H	I	A	F	X	Y
R	Q	R	F	U	A	N	R	I	E	N	E	S	A	N	K	M
I	D	I	C	L	W	K	Ü	Z	S	A	N	İ	Y	E	G	I
I	G	H	P	L	M	S	D	G	M	A	H	A	B	A	S	R
R	A	X	G	E	M	A	X	B	K	I	K	S	L	O	J	R
U	E	Y	B	T	W	Q	T	Ş	E	B	H	I	K	V	U	I
Q	P	Y	Q	D	V	V	A	G	J	T	R	E	T	K	H	Y
T	A	T	B	O	C	M	Z	H	S	R	Ç	E	A	R	A	R
S	O	R	U	M	L	U	L	U	K	M	A	L	A	M	F	Y
Q	C	G	J	U	I	E	Z	W	Q	C	Y	Ğ	S	H	T	Q
X	G	T	W	D	W	C	R	Y	H	T	İ	Ö	N	R	A	J
I	D	V	X	Q	E	C	E	G	F	S	T	F	X	Y	H	W
Z	J	K	I	E	B	B	O	Y	H	B	H	A	A	S	Y	R
O	A	K	İ	K	A	D	I	D	I	L	İ	B	M	Q	I	V

KELİMELER

SAAT
ZAMAN
DAKİKA
SANİYE
SORUMLULUK
İHTİYAÇ
SABAH
ÖĞLE
AKŞAM
PLAN
GÜN
HAFTA
AY
SENE
GECE
GÜNDÜZ

Çalışma Yaprağı 2

BUGÜN NELER OLDU?								
	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar	Toplam
Öz Bakım								
Uyku								
Yeme/içme								
Egzersiz								
Eğlenme								
Ders Çalışma								
Kitap Okuma								
Aile								
Arkadaşlar								

Bu formu her gün doldurmalısın.
Her başlık için ne kadar süre ayırdığını yazarsan hafta boyunca zamanını nasıl kullandığını görebilirsin.

BUGÜN NELER OLDU?								
	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar	Toplam
Öz Bakım								
Uyku								
Yeme/içme								
Egzersiz								
Eğlenme								
Ders Çalışma								
Kitap Okuma								
Aile								
Arkadaşlar								

Bu formu her gün doldurmalısın.
Her başlık için ne kadar süre ayırdığını yazarsan hafta boyunca zamanını nasıl kullandığını görebilirsin.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

HAZIR MIYIZ?

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Okula hazırlıklı gelme ile akademik gelişimi arasında bağ kurar./3.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. A4 kâğıt 3. Kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1, grup sayısı kadar (5 tane) çoğaltılır. 2. Gruplara altışar adet A4 kâğıt dağıtılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none">1. Uygulayıcı tarafından "Sevgili öğrenciler, bugün sizlerle okula hazırlıklı gelmekle akademik gelişimimiz arasındaki bağı gösteren eğlenceli bir etkinlik yapacağız. Hadi başlayalım." açıklaması yapılır.2. Ardından sınıf, gruplara ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak 5 gruba ayrılır. Her bir grup, kendi içerisinde bir öğrenci seçer. Bu öğrenci grup temsilcisi olur ve gruptan ayrılır. Grup temsilcileri için tahta önüne 5 sıra çekilir ve her bir grubun temsilcisi yüzleri sınıfa bakacak şekilde bu sıralara oturur. Uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-1 her bir grubun temsilcisine birer adet verilir. Gruplara altışar adet A4 kâğıdı dağıtılır.3. Ardından gruplara şu açıklama yapılır: "Seçtiğiniz grup temsilcilerine dağıttığım çalışma yapraklarında okula hazırlıklı gelmek için yapılması gerekenler ve bunların akademik gelişiminize katkılarının neler olabileceği yazıyor. Her bir grup bir A4 kâğıdına öncelikle okula hazırlıklı gelmek için yapabileceklerinizden bir tanesini ve bunun sizin akademik gelişiminize katkısının ne olacağını yazacak. Ardından gruplar cevaplarını aynı anda havaya kaldıracak ve sırayla okuyacak. Grup temsilcisi arkadaşlarınız onlara dağıttığım çalışma yaprağında sırayla yazan ifadelerle sizin verdiğiniz cevapları karşılaştıracak. Ellerindeki kâğıtta yazan ilk ifadeyi doğru tahmin eden grup bir sonraki sırada okula hazırlık için yapılması gerekenleri ve akademik gelişime olan katkısını tahmin etmeye çalışacak. İkinci tahminin de doğru olması üstüne bir sonraki, sonra bir sonraki tahminlere geçilecek. Doğru tahminde bulunamayan gruplar Çalışma Yaprağı- 1'de o basamakta yazan ifadeyi bulana kadar tahminde bulunmaya devam edecekler. İlk satırda yazan ifade tahmin edilmeden diğer satırlara geçilmeyecek. Diğer satırlarda yazan cevaplar tahminle gelmiş bile olsa doğru kabul edilmeyecek, satırlar

Süreç (Uygulama Basamakları):

sırayla tahmin edilmeye çalışılacak. O satırda yazan ifade bulunana kadar onlarca tahminde bulunmuş olabilirsiniz. Tüm gruplar her bir tahminini aynı anda yapacak. Bir grup bir sonraki satıra geçmişken siz bir alttaki satırda kalmış olabilirsiniz. Her bir grup temsilcisi grubuna yapılan tahminle ilgili dönüt verecek. (Yazdığınız hazırlık kâğıtta yok, var ama şu anda aradığınız o değil vb.) Grup temsilcisi doğru tahmin edilen ifadelerin yanına "x" işareti koyacak. Grup temsilcilerinin ellerinde bulunan kâğıtta yer alan ifadeleri sırasıyla doğru şekilde önce tahmin edip tamamlayan grup oyunu kazanır."

4. Süreç başlatılır. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan ifadeler dışında okula hazırlıklı gelmek için yapılması gereken farklı ifadelerin de kâğıtlara yazılması durumunda uygulayıcı tarafından yazılan ifadelerin de doğru olduğu sadece oyunda Çalışma Yaprağı-1'e yazılmamış olduğu vurgulanır. Bu ifadelerin etkinliğin sonunda kullanılmak üzere bekletilmesi tüm gruplara söylenir. Süreç sonunda oyunu kazanan takımın grup temsilcisi Çalışma Yaprağı-1'deki ifadeleri okur.
5. Ardından şu sorularla sınıfta etkileşim devam eder:
 - Okula hazırlıklı gelmek için başka neler yapılabilir? Bunun akademik gelişiminize katkısı ne olur?
 - Okula hazırlıksız gelmenin akademik gelişiminiz açısından sonuçları neler olabilir?
 - Tüm bu okul hazırlıklarından siz hangilerini yapıyorsunuz? Akademik gelişiminizi nasıl etkiliyorlar?
 - Bu etkinlikle yapmadığınızı fark ettiğiniz bir okul hazırlığı oldu mu? Yaptığınızda akademik gelişiminizi nasıl etkileyeceğini düşünüyorsunuz?

6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, okula hazırlıklı gelmek dersleri verimli ve etkili bir şekilde öğrenmenizi sonrasında akademik başarınızı artırmanızı sağlar. Böylece akademik hedeflerinize ulaşmanız da mümkün olacaktır. Bu nedenle okula gelmeden önce hazırlık sürecini önemsemeli ve gerekli hazırlıkları yapmalısınız."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden gelen dönütler doğrultusunda okula hazırlıklı gelmek için süreçte ifade edilen farklı yapılabilecekler ve bunların akademik gelişime katkıları da Çalışma Yaprağı-1'e eklenerek Çalışma Yaprağı-1'i çalışma odalarının görünür bir yerine asmaları istenebilir.
2. Öğrencilerin etkinlik sırasında fark ettikleri okula hazırlıklı gelmek için yapılabileceklerini bir hafta süreyle düzenli olarak uygulayıp akademik gelişimlerinde meydana gelen değişimleri gözlemlenmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1’de okula hazırlıklı gelmek için yapılabilecekler listesinde yer alanların bazıları öğrenciler tarafından düşünülemez ve bulunamayabilir. Bu durumda uygulayıcı öğrencilere ufak ipuçları ile yardım edebilir.
2. Öğrenciler, okula hazırlıklı gelmek için yapılabilecekler konusunda Çalışma Yaprağı-1’de yazanlardan farklı ama doğru hazırlıklar söyleyebilir. Bu durumda uygulayıcı özellikle onun da üzerinde durarak doğru bir hazırlık olduğunu belirtmelidir.
3. Gruplar Çalışma Yaprağı-1’de yer alan okula hazırlıklı gelmek için yapılabilecekler ve akademik gelişime katkıları kısmında yer alan içeriklere yakın cevaplar vermeleri hâlinde (Birebir aynı cevaplar beklenmez.) cevapları doğru sayılıp bir sonraki tahmine geçmeleri sağlanır.
4. Çok kalabalık sınıflarda grup sayısı artırılabilir ve Çalışma Yaprağı-1’deki tahminlerin sırayla yapılması kuralı kaldırılabilir. (Çalışma yaprağındaki ifadelerin sırayla tahmin edilmesi kuralındaki amaç, yaratıcı fikir sayısını artırmak ve tahmini pekiştirmektir.)
5. Grupların daha fazla A4 kâğıda ihtiyaç duymaları olasılığına yönelik yeterli A4 kâğıdı bulundurulmalıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Grup çalışması sırasında akran desteğine yer verilebilir.
4. Kazanımların değerlendirilmesi sürecinde okula hazırlıklı gelmek için yapılması gerekenleri içeren günlük gözlem çizelgeleri hazırlanarak öğrencilerin süreçteki akademik gelişimlerinde meydana gelen değişimleri grafiklendirmeleri istenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

M. Kübra ÇOŞKUNER, Etkinlik Düzenleme Kurulu

Çalışma Yaprağı 1

OKULA HAZIRLIKLILIK GELMEK İÇİN YAPMAM GEREKENLER	AKADEMİK GELİŞİMİME KATKILARI	DOĞRU TAHMİN EDİLDİ Mİ?
UYKUMU İYİ ALMALIYIM	Bu sayede okulda uykum gelmez ve derslerime dikkatimi daha iyi odaklayabilirim. Ayrıca beynim uyku sırasında, uyanırken en verimli şekilde çalışabilmem için hazırlık yapar ve bu da benim akademik başarıyı artırır. Kısaca hem fiziksel hem de zihinsel olarak öğrenmeye daha hazır hâlde olurum.	
KAHVALTIMI YAPMALIYIM	Bu sayede vücudumun ihtiyacı olan besin öğelerini aldığım için okulda hem zihinsel hem de fiziksel aktivitem daha iyi olacak. Vücudumun ihtiyaç duyduğu enerjiyi sağladığı için derslerime daha iyi odaklanacağım ve okul motivasyonum da daha yüksek olacak.	
OKUL İÇİN GEREKLİ EŞYALARIMI HAZIRLAMALIYIM	Bu sayede okula getirmem gereken materyalleri unutmamış olurum. Unuttuğum defter, kitap vs. benim o dersten yeterince faydalanamama neden olabilirdi. Veya unuttuğum bir bilgi, ders esnasında arkadaşşımdan isteyeyim derken dikkatimin dağılmasına neden olabilirdi. Hatta öncesinde hazırlamadığım eşyalarımı evden çıkmadan bulayım derken okula geç kalabilir ve derisi kaçırabilirdim.	
TÜM DİKKATİMİ DERSLERİME VERMEYE HAZIRLANMALIYIM	Bu sayede günlük yaşantımda meydana gelen olayları, arkadaşlık ilişkilerimi, hayallerimi vb. düşünmeyecek ve sadece derslerime odaklanabileceğim ve derslerimi daha rahat takip edebileceğim. Bu da benim derisi derste öğrenmeme neden olacak. 40 dakikada öğrenebileceğim bir konu için saatlerce çalışmaya ihtiyacım kalmayacak. Derste daha aktif olabileceğim ve öğrenmelerim daha kalıcı olacak.	
TEKRARLARIMI VE EV ÖDEVLERİMİ YAPMALIYIM	Bu sayede öğrendiğim bilgileri pekiştirmiş olacağım. Ayrıca bilgilerin daha uzun süre hafızamda kalmalarını sağlamış, unutmamanın önüne geçmiş olacağım. Hatta ev ödevleri kendi ilgi ve yeteneklerimi keşfetmeme, zamanı iyi planlamama, araştırma yapmayı öğrenmeme de yardımcı olabilir.	
BİR SONRAKİ GÜN OKULDA ANLATILACAK KONUYA ÖN HAZIRLIK YAPMALIYIM	Bu sayede öğretmenin okulda anlatacağı konuyu öğrenmem kolaylaşacaktır. Ayrıca okulda işlenecek konu hakkında öncesinden fikrim olduğu için derse dikkatimi odaklamam, anlamadığım yerleri daha hızlı tespit etmem ve hemen sormam da kolaylaşacaktır. Tüm bunlar ise benim akademik başarıyı artıracaktır.	

4. HAFTA

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

BAŞARMAK İÇİN REÇETEM HAZIR

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Başarmak için çalışmanın gerekliliğini fark eder./4.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu-1 2. Çalışma Yaprağı-1 3. A4 kâğıdı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu etkileşimli tahtaya yansıtılmak için hazırlanır. 2. Çalışma Yaprağı-1 etkileşimli tahtaya yansıtılmak için hazırlanır. 3. Grup adedince A4 kâğıdı gruplara etkinlik içerisinde dağıtılmak üzere hazırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Bugün yapılacak etkinliğin amacının "Başarılı olmada çalışmanın önemini fark etmek." olduğu ifade edilir. 2. Uygulayıcı tarafından "Şimdi sizinle birlikte iki tane ayrı hikâye okuyacağız." denir ve hikâyeler etkileşimli tahtadan yansıtılır. 3. Etkinlik Bilgi Notu içinde yer alan Hikâye-1 uygulayıcı veya gönüllü bir öğrenci tarafından sesli bir şekilde okunur. 4. Etkinlik Bilgi Notu içinde yer alan Hikâye-2 uygulayıcı veya gönüllü bir öğrenci tarafından sesli bir şekilde okunur. 5. Her iki hikâye okunduktan sonra aşağıdaki tartışma soruları öğrencilere yöneltilir: <ul style="list-style-type: none">Mehmet'in başarısız olmasına neden olan şeyler nelerdir?Ahmet'in başarılı olmasında etkili olan şeyler nelerdir?Siz Mehmet'in başarılı ve deneyimli bir arkadaşı olsanız ve tavsiye vermeniz gerekse nelere dikkat etmesini önerirsiniz?Ahmet'in başarmak için çalışmak gerekir sözüyle ilgili ne düşünüyorsunuz?Bu iki hikâyeden alacağımız dersler neler olabilir?
	6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra uygulayıcı tarafından öğrenciler sınıf mevcuduna göre üçer veya dörderli gruplara ayrılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

7. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılarak her bir gruba Çalışma Yaprağı-1'de bulunan bir söz ve bir A4 kâğıdı dağıtılır. Gruplardan kendilerine verilen sözlerle ilgili bir slogan oluşturmaları ve bunu A4 boyutundaki kâğıtlara yazmaları istenir. Bunun için gruplara yeterli süre verilir.
8. Süre sonunda her bir gruptan birer sözcü seçilerek sloganlarını sınıfa sunmaları sağlanır.
9. Sunumlar tamamlandıktan sonra aşağıdaki tartışma sorularıyla süreç devam ettirilir:
 - Slogan yazarken neler düşündünüz/hissettiniz?
 - Sizlere dağıtılan sözlerden en çok hangisi dikkatinizi çekti neden?
 - Başarılı olmanın gerekleriyle ilgili neler düşünüyorsunuz?
 - Yaptığımız etkinlikte neler çıkardınız? Sizlere neler kattı?
 - Sizler başarılı olmak için neler yapabilirsiniz?
10. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Ahmet'in hikâyesinde ve özlü sözlerde ifade edildiği gibi başarmak istiyorsak çabalamalı, planlı hareket etmeli, okul sorumluluklarımızı zamanında yerine getirmeli, azimli ve kararlı bir şekilde çalışmayı sürdürmeliyiz. Tüm başarılı insanlar çalışarak başarılı olmuşlardır. Hiçbir başarı tesadüf değildir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden tarihte başarılı olmuş bir bilim adamının yaşamını inceleyerek başarılı olmak için neler yaptıklarını bir sonraki hafta sınıfta sunmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkileşimli tahtanın olmadığı uygulama yerlerinde Etkinlik Bilgi Notunun çıktısı alınarak her sıraya bir tane bırakılır.
 2. Etkileşimli tahtanın olmadığı uygulama yerlerinde Çalışma Yaprağı-1 grup sayısına çoğaltılarak gruplara dağıtılır.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
 2. Hikâye okuma birden fazla kez tekrarlanabilir.
 3. Grup çalışması sırasında akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hulisi GENÇ, Etkinlik Düzenleme Kurulu

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

HİKÂYE-1

Mehmet, 8. sınıfa giden 14 yaşında bir öğrencidir. Dönem sonunda takdir belgesi almayı kendine hedef olarak belirlemiştir. Fakat ders çalışmayı çok sevmemekte ve ders çalışmayı sevmediği için derslere ayıracağı vakti bilgisayarda oyun oynamaya, müzik dinlemeye, televizyon izlemeye ve dışarıda arkadaşlarıyla gezmeye ayırmaktadır. Ayrıca ders çalışmak için kitabı eline her aldığı anda sıkıldığını, kendini kötü hissettiğini ve başının ağrıdığını bahane edip çalışmayı bırakmaktadır. Derslerine yeteri kadar çalışmadığı için ailesi tarafından uyarılmaktadır. Mehmet yarın çalışacağını söyleyip sürekli çalışmayı ertelemektedir. Okul rehber öğretmeni/psikolojik danışmanı planlı hareket etmiş olmanın önemli olduğunu kendisine söylemiş olmasına rağmen bunu başaramamakta ayrıca başarmak için de bir çaba harcamamaktadır. Yaşamış olduğu başarısızlıklar da hemen pes etmesine ve nadiren yaptığı ders çalışma işlemini bırakmasına neden olmaktadır. Bu da hiçbir zaman başaramayacağına dair umutsuzluğa kapılmasına neden olmaktadır.

HİKÂYE-2

Ahmet, 8. sınıfta eğitim öğretim gören 14 yaşında bir öğrencidir. Sene sonunda okul birincisi olmayı ve kendisine bulunduğu şehrin en yüksek puanla öğrenci alan okulunu kazanmayı hedef olarak belirlemiştir. Ders çalışmaktan oldukça keyif almakta ve derslerden hayata dair birçok şey öğrendiğini düşünerek çalışmaya daha fazla motive olmaktadır. Sürekli planlı davranmaya özen göstermektedir. Kendisini çalışmaktan alıkoyacak şeylere çok az zaman ayırmakta ve bunun için ayırdığı süre dolunca tekrar asıl sorumluluk alanı olan öğrencilik görevlerini yerine getirmektedir. Okul öğretmenleri, velileri ve arkadaşları tarafından takdir edilmekte ve planlı hareket etmesi beğeniyle karşılanmaktadır. Ahmet, azimli ve kararlı bir şekilde sorumluluklarını yerine getirmektedir. Nadiren de olsa hedefini gerçekleştirmediği zamanlar olmuş ve bunlardan gerekli dersleri çıkararak ders çalışmayı sürdürmüştür. Çalışma azmini başarısız olma korkusundan değil hedefe ulaşma arzusundan aldığını söylemektedir. Ahmet'ten başarı için ne yapılması gerektiğine yönelik tavsiye isteyenler olmuştur. Ahmet kendisinden tavsiye isteyenlere "Başarmak için çalışılmalıdır." sözünü söylemiştir.

Çalışma Yaprağı 1

“Hiç kimse başarı merdivenlerini elleri cebinde tırmanmamıştır.” S. Keth Moorhead

“Şanssızlığın üstesinden gelen tek şey sıkı çalışmaktır.” Harry Golden

“Pek çok iyi çalışma, birazcık daha yapılmadığı için boşa gitmiştir.” Edward H. Harriman

“Bazıları başarıyı sadece hayal ederken bazıları ise her sabah erkenden kalkar ve hayallerini gerçekleştirir.”
Wayne Huizenga

“Bilginin efendisi olmak için çalışmanın kölesi olmak gerekir.” Honore de Balzac

“Başarı için plan yapmıyorsanız, o zaman hükmen başarısızlığı planlıyorsunuz demektir.” Roz Townsen.

“Diğerleri uyurken siz çabalayın, diğerleri kaytarırken siz çalışın, diğerleri eğlenirken siz hazırlanın ve diğerleri dilekte bulunurken siz hayal edin.” William Arthur Ward

“Kendine inanma ve sıkı çalışma size her zaman başarı getirecektir.” Virat Kohli

“Devler gibi eserler bırakmak için, karıncalar gibi çalışmak lazım.” Necip Fazıl Kısakürek

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

YAŞAMDAKİ GÜÇLERİM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal Alan
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Karakter güçleriyle kendi yaşamı arasında bağ kurar./5.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Çalışma Yaprağı-1 3. Torba/kutu 4. Yapışkanlı kâğıt
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu A3 formatında çoğaltılır ve gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprağı-1; her öğrenciye bir karakter gücü gelecek şekilde (24 karakter gücü), sınıf öğrenci sayısı göz önünde bulundurularak ihtiyaç hâlinde birden fazla çoğaltılır ve kesilir. Torba veya kutu içine koyularak hazır hâle getirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının karakter güçleriyle kendi yaşamı arasında bağ kurmak olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere "Karakter güçleri kavramı size ne ifade ediyor?" sorusu yöneltilerek gönüllü öğrencilerin düşüncelerini ifade etmelerini ister. 3. Uygulayıcı, Etkinlik Bilgi Notunu tahtaya asarak bu kavram ile ilgili öğrencilere açıklama yapar. Öğrencilere "karakter güçleri" kavramı açıklanır: <i>"Karakter güçleri; bireyin iyi olma düzeyine katkı sağlayan ve geliştirilebilir özelliklerdir. Karakter güçleri; her bireyde farklı düzeylerde bulunan, bireyin duygu, düşünce ve davranışlarıyla ortaya konan pozitif özellikler olarak tanımlanır."</i> 4. Öğrencilerden içinde karakter güçlerinin olduğu kâğıtlar bulunan torbadan/kutudan bir kâğıt seçmeleri istenir. Yapışkanlı kâğıtlar öğrencilere dağıtılır ve öğrencilerden bu kâğıtların yapışkanlı tarafında çekmiş oldukları karakter gücünün adını diğer tarafına da karakter gücünün adını geçirmeden kendi yaşamında nerede kullanabileceğini yazması istenir. 5. Öğrencilere belirli bir süre verildikten sonra yapışkanlı kâğıtları karakter güçlerinin isimleri arkaya gelecek şekilde tahtaya yapıştırmaları istenir. 6. Sonrasında aşağıdaki açıklama yapılarak, gönüllü öğrencilerin sırayla tahtaya gelmesi sağlanır:

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

“Sevgili öğrenciler, her biriniz size çıkan karakter gücünü nerede kullanabileceğinizi yapışkanlı kâğıtlara yazdınız ve tahtaya astınız. Şimdi sırasıyla tahtaya gelip tahtadaki kâğıtlardan rastgele birini seçmenizi ve arkasında yazan karakter gücünü tahmin etmenizi istiyorum. Daha sonra da bu karakter gücünü hayatımızda başka nerede kullanabiliriz sorusunun cevabını vermenizi istiyorum.”

7. Gönüllü öğrencilerle yapılan etkinlik tamamlandıktan sonra tüm sınıfa aşağıdaki sorular yöneltilir:
 - Karakter güçlerimizin bize ne faydası olabilir?
 - Bu etkinlikten sonra karakter güçlerinizi geliştirmek için neler yapmayı planlarsınız?
8. Öğrenciler düşüncelerini ifade ettikten sonra aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır:

“Karakter güçleri; düşünce, duygu ve davranışlarla ortaya çıkan, birey için olumlu denilebilecek, geliştirilebilir özellikler bütünüdür. Önemli olan, kişinin sahip olduğu karakter güçlerini fark etmesi, bu güçlerin bilincinde olması ve bu güçlerin bireyi güçlendiren ve geliştirilebilen özellikler olmasıdır.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendi sahip oldukları karakter güçleri hakkında aile bireyleri ile konuşmaları, paylaşımda bulunmaları istenir. Aile bireylerinin sahip oldukları karakter güçlerini düşünmeleri ve onlarla bu karakter güçleri hakkında konuşmaları istenir. Paylaşmak istemeleri hâlinde bir sonraki hafta öğretmen ve arkadaşları ile paylaşabilecekleri belirtilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak veya puntoları büyütülerek görme bakımından işlevsel hâle getirilebilir.
2. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları desteklenebilir.
3. Karakter güçlerinin etkilerinin ortaya çıktığı durumlara örnek verilerek öğrencilerin yanıtlarına ilişkin ipuçları sunulabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

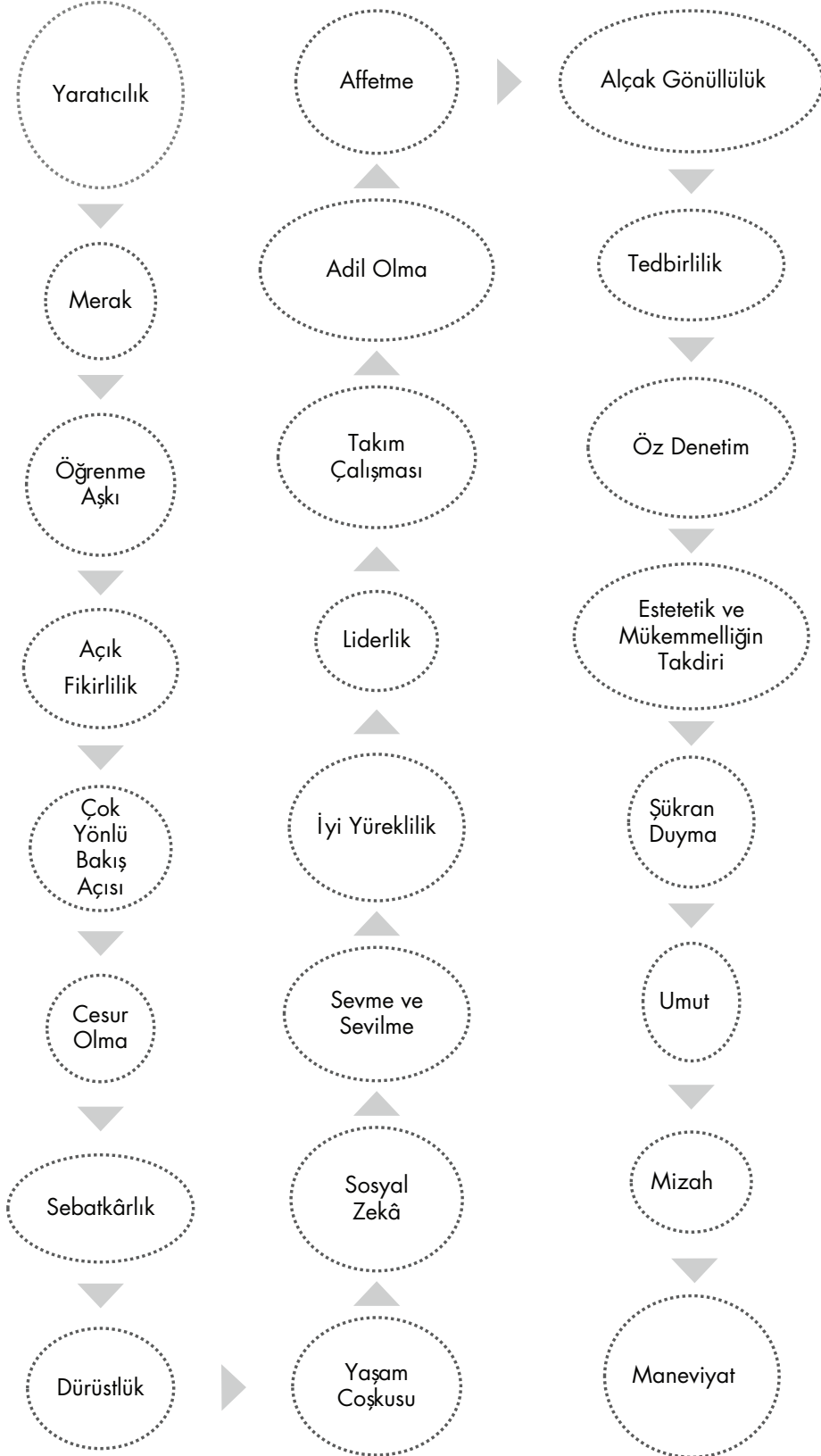
ETKİNLİK BİLGİ NOTU

KARAKTER GÜÇLERİ

	TANIM	KARAKTER GÜCÜ
1	Yeni düşünceler geliştirme ve bir şeyin en iyisini yapma konusunda iyiyimdir.	Yaratıcılık
2	Bir şeyler keşfetmek, sorular sormak ve farklı deneyimlere açık olmaktan hoşlanırım.	Merak
3	Fikirleri, kavramları, olguları öğrenmekten keyif alırım.	Öğrenme Aşkı
4	Esnek ve açık fikirliyim, karar vermeden önce bütün ayrıntıları ile düşünmeye dikkat ederim.	Açık Fikirlilik
5	Arkadaşlarım önemli olduğunu düşündüğümüz konularda bana danışırlar.	Çok Yönlü Bakış Açısı
6	Kendimi güvenilir, değerleriyle tutarlı davranan ve dürüst bir insan olarak görürüm.	Dürüstlük
7	Korktuğum zamanlarda bile sıkıntı ya da zorluk karşısında pes etmem.	Cesur Olma
8	Başladığım bir işi bitirmek için sonuna kadar çaba gösteririm.	Sebatkârlık
9	Enerjik neşeli ve hayat doluyum.	Yaşam Coşkusu
10	Herhangi bir karşılık beklemeden başkalarına nezaketli davranırım.	İyi Yüreklilik
11	Gerçek sevgiyi almak ve vermek bana doğal gelir.	Sevme ve Sevilme
12	Kişiler arası becerilere sahip olan biri olarak bilinirim.	Sosyal Zekâ
13	İnsanlar haksızlığa, zorbalığa, şiddete maruz kaldıklarında harekete geçerim.	Adil Olma
14	İnsanlar genellikle lider olarak beni seçerler.	Liderlik
15	Bir takımın, grubun, topluluğun aktif bir üyesiyim ve grubumun başarısına katkı sağlamak için çaba harcarım.	Takım Çalışması
16	Kin tutmam, beni rahatsız edenleri kolayca affedebilirim.	Affetme
17	İlgi odağı olmayı ve diğerleri gibi herkesin dikkatini çekmeyi sevmiyorum.	Alçak Gönüllülük
18	Dikkatli ve tedbirliyimdir; davranışlarımdan doğacak risk ve problemleri tahmin edip gerekli önlemleri alırım.	Tedbirlilik
19	Zor koşullarda bile duygularımı ve davranışlarımı kontrol edebilirim.	Öz Denetim
20	Sözlerimle ve davranışlarımla iyi şeyler için teşekkürlerimi ifade edebilirim.	Şükran Duyma
21	Kötü şeylerden çok iyi şeylerin olacağına inanırım ve umut ederim.	Umut
22	Neşeli, komik ve mizahı seven biriyim.	Mizah
23	Yüce bir gücün varlığına inanırım, dinî ya da manevi uygulamalar benim için önemlidir.	Maneviyat
24	Doğada, sanatta, yaşamın birçok alanında mükemmeliyeti ve güzelliği derinden hissederim.	Estetik ve Mükemmelliğin Takdiri

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıda karakter güçleri verilmiştir. Yazılı olan 24 karakter gücünü kesiniz.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

BİRLİKTE DAHA FAZLASINI BAŞARABİLİRİZ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal Alan
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Takım çalışmalarının kişisel gelişimine etkilerini fark eder./6.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Tahta kalem 3. Grup sayısı kadar A4 kâğıdı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının takım çalışmalarının kişisel gelişime etkilerini fark etmek olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı aşağıdaki soruları öğrencilere yöneltilir ardından gönüllü öğrencilerin düşüncelerini ifade etmelerini ister: <ul style="list-style-type: none">Takım çalışmasını nasıl tanımlıyorsunuz?Takım çalışmalarının özellikleri neler olabilir?Takım çalışmalarının olumlu yanları neler olabilir?Takım çalışmalarının olumsuz yanları var mıdır? Varsa neler olabilir? 3. Uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notundan yararlanılarak bu kavram ile ilgili öğrencilere açıklama yapılır. Öğrencilere "takım çalışması" kavramı açıklanır: <p><i>"Takım çalışması, birbirini tamamlayan ve güvenen bireylerin ortak bir hedefe ulaşmak için birlikte yürüttükleri süreçtir."</i></p> 4. Öğrencilerden takımların sahip olması gereken özelliklerin neler olacağını düşünmeleri ve düşüncelerini paylaşmaları istenir. İfade edilen özellikler tahtaya yazılır. Etkinlik Bilgi Notundan yararlanılarak bu kavram ile ilgili öğrencilere açıklama yapılır. 5. Öğrencilerin (Gruplara ayrılma aktivitelerinden biri uygulanarak) 4 ya da 5 kişiden oluşan gruplara ayrılmaları sağlanır.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

6. Gruplara şu yönerge verilir:

"Geçenlerde başka bir ilde görev yapan öğretmen arkadaşım beni aradı ve 4. sınıftaki öğrencilerinin takım çalışmalarına istekli olmadığını söyledi. Buna sebep olarak da "takım çalışmalarının kendilerine bireysel olarak bir fayda sağlamadığını" söylüyorlarmış. Sizden istediğim şey abla ve ağabeyleri olarak o öğrencileri takım çalışmalarının kişisel gelişimlerine olumlu yönde etki edeceğini anlatacak ve onları motive edecek bir mektup yazmanız. Çok güzel şeyler çıkaracağınıza eminim."

7. Tüm gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra grup sözcülerinin mektuplarını okumaları istenir ve hepsine teşekkür edilerek aşağıdaki tartışma soruları sorulur:

- Takım içerisinde yer almak size neler hissettiriyor?
- Bugün yaptığımız takım çalışması sizin kişisel gelişiminizi nasıl etkiledi?

8. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili çocuklar, bugün sizlerle küçük arkadaşlarınızı takım çalışmalarına motive edecek bir çalışma yaptık. Çalışmamızı da takımlar hâlinde yapmak çok güzel bir tesadüf oldu. Bu sayede çalıştığımız sırada yaşadıklarımızı da onlara iletme şansımız oldu. Bence size çok minnettar kalacaklar ve bundan sonra takım çalışmalarına gönüllü olacaklar. Bu güzel çalışmanız için hepinizi ayrı ayrı kutluyorum. Tebrikler."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

-

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Grup çalışması sürecinde öğrencilerin katılımını desteklemek için sınıf ortamı düzenlenebilir.
2. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

ETKİNLİK BİLGİ NOTU¹

Bir takımın sahip olması gereken özellikler aşağıda belirtilmiştir.

¹ BALTAŞ, A., (1997), Ekip Oluşturma ve Geliştirme El Kitabı, İstanbul: Remzi Kitabevi, Barutçu, 2008.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

NEDEN BÖYLE OLDU?

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Öğrenme etkinliklerine katılmasını engelleyen düşünce ve davranışlarını fark eder./7.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde okunarak hazırlık yapılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Öğrencilere şu açıklama yapılarak etkinlik başlatılır: <p><i>"Bugün sizlerle hikâye tamamlama oyunu oynayacağız. Öncelikle sizlere bir hikâye okumaya başlayacağım. Hikâyeyi zaman zaman bölüp sizlere olaylar hakkında sorular soracağım ve sizlerden cevaplamanızı isteyeceğim. Bakalım kimler hikâyeyi nasıl tamamlayacak?"</i></p> Hikâye metni öğrencilere okunmaya başlanır ve metinde belirtilen yerlerde öğrencilere sorular sorulur. Gönüllü öğrencilerden cevaplar alınarak hikâye metni okunmaya devam edilir. Hikâye metninin okunması bittikten ve öğrencilerin cevapları alındıktan sonra uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notundan yararlanılarak öğrenme etkinliklerine katılmaya engel olan düşünce ve davranışlarla ilgili gerekli açıklamalar yapılır. Paylaşımlar tamamlandıktan sonra aşağıdaki tartışma soruları ile süreç devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> Paylaştığım hikâye hakkında ne düşünüyorsunuz? Hikâyeyi dinlerken neler hissettiniz? Sizce hikâyede bahsi geçen öğrencilerin verdiği cevaplar dışında öğrenme etkinliklerine engel olduğunuz düşündüğünüz başka durumlar olabilir mi? Bunlar neler? Sizler de hikâyede geçen öğrencilerin düşündüklerini düşündüğünüz

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

ya da yaşadıklarını yaşadığınız zamanlar oldu mu? Bunlar neler?

- Etkinlik sürecinde fark ettiğiniz öğrenme etkinliklerine katılmanızı engelleyen düşünce ve davranışların önüne geçmek için neler yapmayı düşünüyorsunuz?

6. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklamayla etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, okul yaşantımızda ve derslerimizde etkin olmadığımız, katılım sağlamadığımız ya da sağlayamadığımız zamanlar olabilir. Bunlar öğrenme yaşantımızda önümüze çıkan engellerdir. Hikâyede de gördüğümüz gibi öğrenme etkinliklerine katılmamızı engelleyen düşünce ve davranışlarımız vardır. Yolumuza çıkan bu engellerin nedenlerini fark ettiğimiz zaman sorunu çözmemiz de kolaylaşacaktır."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir hafta boyunca öğrenme etkinliklerine katılmaya engel olan kendi düşünce ve davranışlarını izlemeleri ve bunları not almaları istenir. Gönüllü öğrencilerin bir sonraki hafta sınıfta paylaşımda bulunması sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Sınıfınızda bulunan öğrencilerin ismi ile hikâye kahramanlarından herhangi birinin ismi aynı ise hikâye kahramanlarının isimlerini değiştirmeniz önemlidir.
2. Hikâye metni açık, anlaşılır ve öğrencilerin duyacağı bir tonda okunmalı; gerekirse öğrencilerin isteği üzerine tekrar edilmelidir.
3. Hikâye metni okunurken öğrencilere yöneltilen sorularda onların dikkatlerini çekecek, meraklandırarak tonlama ya da mimikler kullanılmasına dikkat edilmelidir.
4. Öğrencilerden hikâyedeki eksik yeri tamamlamaları istenirken öğrenciler cesaretlendirilmelidir. Gerekirse eksik yer ile ilgili ipuçları verilebilir.
5. Hikâye tamamlama sürecine olabildiğince çok öğrencinin katılımı sağlanmalıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Hikâye anlatımı görsellerle desteklenerek etkinliğin içeriği farklılaştırılabilir.
3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
4. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Recep GÜÇLÜ, Etkinlik Düzenleme Kurulu

Çalışma Yaprağı 1

NEDEN BÖYLE OLDU?

Tuğba Öğretmen, yeni atandığı okuluna büyük bir heyecanla gitti. Acaba nasıl öğrencileri olacaktı? Onlarla tanışmak için sabırsızlanıyordu. Derken hazırlıklarını tamamlayıp ilk dersine girdi. Çok heyecanlıydı ve öğrencilerini tanımak istiyordu. Onları tanımak için sorular sorduktan sonra derse başladı. Ancak zaman geçtikçe içinde bir huzursuzluk hissetti. Çünkü birkaç öğrenci dışında dersine katılan öğrenci yoktu. Tabii ki bu duruma üzüldü. Dersin bitiş zili çaldı ve düşünceli bir şekilde sınıftan çıktı. "Herhâlde ilk dersim olduğu için böyle oldu." diye düşündü.

Günler, haftalar geçti. Ancak bazı öğrencilerinde beklediği gelişmeyi hâlâ görememişti. Kimi öğrencisi derse katılmıyor, kimisi ise verilen görevleri yerine getirmiyordu. "Neden böyle oldu?" diye kendisine sormaya başladı. Bu durumun sebebinin öğrenmeyi ve düzeltmeyi çok istiyordu. En sonunda bunu öğrencilerine sormaya ve onlarla konuşmaya karar verdi.

Bir gün yine derse girdiğinde "Çocuklar bugün dersimiz dışında farklı bir şey konuşacağız. Ben de sizin yaşlarınızda öğrenciyken ödevlerimi yapmadığım, derse katılmadığım zamanlar elbette olmuştu. Sizlerde de bazen aynı davranışları görüyorum. Bu davranışlara sebep olan, önümüzde bazı engeller var. Hadi bugün bu engelleri konuşalım." dedi. Dersinde aktif olmayan öğrencilerden Ayşe'ye "Ayşe sence nedir bu engeller?" diye sordu. Ayşe birden irkildi! Ne cevap vereceğini bilemedi ve ellerini ovuşturmaya başladı.

(Burada hikâye kesilerek öğrencilere: "Sizce Ayşe ne cevap vermiş olabilir?" sorusu yöneltilir ve gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır.)

Tuğba Öğretmen Ayşe'nin korktuğunu ve çekindiğini anlamıştı. Onu daha fazla korkutmak ve endişelendirmek istemedi. Ona gülümseyerek ve sakince yardımcı olmak istediğini ve cevabı merak ettiğini söyledi. Daha sonra Ayşe rahatladı ve "Öğretmenim ben derslerime çalışıyorum ancak yanlış cevap veririm diye korkuyorum. Yanlış cevap verirsem ve arkadaşlarım gülerlerse çok üzülürüm." dedi. Bu cevaptan sonra Tuğba öğretmen gülümseyerek "Elbette yanlış cevaplar verebilirsin Ayşe. Bu seni küçümseyeceğimiz anlamına asla gelmez. Cevap verdiğin için ayrıca ben çok mutlu olurum ki senin doğru cevaplar vereceğini biliyorum." dedi. Ayşe'nin bu cevabına çok sevinen öğretmeni daha sonra gözlerini Arda'ya çevirdi ve Ayşe'ye sorduğu soruyu Arda'ya yöneltti. Arda ise o sırada başka bir şeyle ilgileniyormuş ve öğretmenini duymamış gibiydi.

(Burada hikâye kesilerek öğrencilere: "Sizce Arda ne cevap vermiş olabilir?" sorusu yönlendirilir ve gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır.)

Arda öğretmenini duymadığını ve soruyu anlamadığını söyledi. Öğretmeni soruyu tekrar ettikten sonra Arda şu cevabı verdi: "Öğretmenim dersler bana biraz sıkıcı geliyor. Hiçbir bilgi aklımda kalmıyor. Ders çalışsam da ödev yapasam da gelmiyor evde." dedi. Tuğba Öğretmen ise Arda'ya "Evet Arda, dersler bazen bize sıkıcı gelebilir. Ancak bu gibi durumları öğretmeninle paylaşırsan sana bu konuda yardımcı olabilir. Derslerimize önceden hazırlık yaparsak hem derslerde anlatılanlardan dolayı sıkılmayız hem de bilgiler aklımızda kalır" cevabını verdi.

Tuğba öğretmen aldığı cevaplardan çok mutlu olmuştu. Son olarak Seda'ya söz hakkı vermek istedi. Seda aslında diğer derslerde başarılı bir öğrenciydi. Kendi dersinde biraz sessiz kalıyordu. Ayşe ve Arda'ya yönelttiği soruyu Seda'ya da sordu.

(Burada hikâye kesilerek öğrencilere: "Sizce Seda ne cevap vermiş olabilir?" sorusu yönlendirilir ve gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır.)

Seda, öğretmenine şu cevabı verdi: "Öğretmenim ben bu dersi sanırım başaramıyorum. Sanki ne yaparsam yapayım anlamıyormuşum gibi geliyor." Bunun üzerine Tuğba Öğretmen "Sedacığım yapılan hiçbir çalışma boşa gitmez. Çalışmaların sonuç vermiyorsa bir konuda hata yapıyorsun demektir. Bunu paylaştığın için teşekkür ederim. Dersime çalışırken neler yapılması gerektiğini sizlere anlatacağım." dedi.

Tuğba Öğretmen öğrencilerinin neden derslerinde aktif olmadıklarını şimdi anlamıştı. Onların önündeki engelleri belirlemiş ve çözümleri için çaba harcayacaktı. Son olarak öğrencilerine: "Sevgili öğrencilerim verdiğiniz cevaplar beni çok memnun etti. Artık önümüzdeki engelleri biliyoruz şimdi sıra bunları aşmakta." diyerek dersini bitirdi.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Sayın Uygulayıcı,

Bu bilgi notu etkinlik bitiminde öğrencilere açıklama yaparken ve kazanım ifadesinde belirtilen öğrenme etkinliklerine katılımı engelleyen düşünce ve davranışlar hakkında sizlere fayda sağlaması açısından hazırlanmıştır.

Öğrencilerin öğrenme etkinliklerine katılmasını engelleyen birçok düşünce ve davranış vardır. Öğrenci başarısının önünde engel olabilecek bu faktörlerin öğrencinin kendisinden, ailesinden ve okuldan (öğretmen) kaynaklı nedenler olarak üç başlık altında toplamak mümkündür.

- Kendisine yönelik olumsuz benlik algısına sahip ve motivasyonu düşük öğrencilerin başarısızlık durumu ile karşılaşmaları kaçınılmaz olur.¹ Bu durumun öğrencilerin derslere hazırlıklı girmemesi, öğretmene ve derse karşı duydukları olumsuz önyargılardan da kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Öğrencilerin bazı derslere karşı olumsuz tutum sergilemeleri düşüncelerine başarısızlık kaygı ve endişesinin yerleşmesine de sebep olmaktadır.²
- Düşük başarı sergileyen öğrencilerin aileleriyle iletişim sorunu yaşayan ve ilgisizlikten yakınan öğrenciler olduğu görülmüştür.³
- Okulun genel yapısı ve yönetimi dışında okuldaki öğretmenlerin derslerdeki tutumları, davranışları ve uyguladıkları yöntemler öğrenci davranışını ve başarısını etkileyen önemli faktörlerin başında gelmektedir.⁴ Öğrencileri ile olumlu iletişim sürecine girmeyen, öğrencilerinde olumsuz duygulara sebep olan öğretmenlerin bu davranışları öğrencilerin öğrenme etkinliklerine katılmasında önemli bir engeldir.

Bu bilgilerden hareketle öğrencilerin; **“Başarısız olacağım.”**, **“Bu ders çok sıkıcı.”**, **“Yanlış cevap verirsem öğretmenim kızar ve arkadaşlarım bana güler.”**, **“Bu dersi yapamıyorum veya bu dersi sevmiyorum.”**, **“Ailem zaten benimle ilgilenmiyor.”** gibi düşünceleri ile **derse hazırlıksız gelme, yeterli ders çalışmama, verimli ders çalışmama, sorumluluklarını yerine getirmeme** gibi davranışları öğrenme etkinliklerine katılmalarını engellemektedir.

¹ Sezer, F. (2016). Öğrenci gözüyle başarısızlığının nedenleri. Journal of Human Sciences, 13(3), 4818-4830.

² Olcay, A ve Döş, İ. (2009). Ortaöğretimde Başarıyı Olumsuz Etkileyen Unsurların Öğrenci Boyutuyla Tespitine Yönelik Bir Uygulama. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8(1), 131 -155.

³ Dam, H. (2008). Öğrencinin okul başarısında aile faktörü. Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 7(14), 75-99

⁴ Erden, M. (2001). Sınıf Yönetimi. İstanbul: Alkım Yayınları.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

HOŞÇAKAL DUYGULAR

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Duyguların insan yaşamı için önemini kabul eder./8.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Torba 3. Tahta kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 6 parça olacak şekilde kesilerek torbaya konur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>"Sevgili öğrenciler, bu dersimizde duygularımızı konuşacağız. Önce duygunun tanımıyla başlayalım. Duygu ne demek? Duygu diye bir şey var mı?"</i> sorularıyla sürece başlanır. 2. Gönüllü birkaç öğrencinin paylaşımı alındıktan sonra uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Duyularla algılama, duyumsama, his; ahlaki, estetik vb. şeyleri değerlendirme, onlara bağlanma yeteneğine duygu adı verilir."</i> 3. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki soru sorulur ve gelen tüm cevaplar tahtaya yazılır: <ul style="list-style-type: none"> • Bildiğiniz duygular hangileri? 4. Öğrencilerin cevapları tahtaya yazıldıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılır ve tahta silinir: <i>"Sevgili çocuklar, şimdi sizi bambaşka bir dünyaya götürüyorum. Bu dünyada bildiğiniz tüm duygular kaybolmuş. Bakalım burada hayat nasıl devam ediyor?"</i> 5. Uygulayıcı tarafından altı adet gönüllü öğrenci seçilir ve tahtaya çağırılır. Daha sonra torbadan birer örnek olay seçmeleri istenir. 6. Sırasıyla her bir öğrencinin ellerindeki duruma göre tepki vermeleri istenir. Öğrencilerin verdiği tepkilerde duygusal bir içerik olursa (Örneğin çok üzülür ve ağlarım.) öğrencilere bu dünyada duyguların olmadığı hatırlatılır. 7. Gönüllü öğrencilerin tamamı için rol oynama çalışmaları tamamlandığında

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

çalışmaya katılan öğrencilere şu sorular yöneltilir:

- Bu etkinlik ile ilgili en çok neyden keyif aldınız? En çok nerede zorlandınız?
 - Bu etkinliği uygularken neler hissettiniz?
8. Öğrencilere teşekkür edilerek yerlerine geçmeleri istenir ve süreç tüm sınıfa yöneltilen tartışma sorularıyla devam ettirilir:
- Duyguların olmadığı bir dünyada yaşamak nasıl olurdu?
 - Duyguların varlığının bizim için önemi nedir?
9. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra etkinlik aşağıdakine benzer bir konuşma ile sonlandırılır.

"Duygularla yaşamak insanın en önemli özelliklerinden biridir. Sizin de gördüğünüz gibi duygular düşüncelerimize, düşüncelerimiz de davranışlarımıza yön verir. İnsanı nasıl davranması gerektiği ve yaptığı doğru ya da yanlış olduğu konusunda uyarır. Duygular aynı zamanda sezgidir. Dünyayı anlama, anlamlandırma sürecidir. Bu sürece her zaman çeşitli (bazen belli belirsiz, bazen de çok yoğun) duygular eşlik eder. Duygular iç dünyamızı yansıtır. Duygular kişiler arası ilişkileri etkileyen en önemli etmenlerden birisidir. Neyin iyi neyin doğru olduğu konusunda karar verirken duygulardan yararlanırız. Duygunun yol göstericiliğinin uygun biçimde kullanılması akıl yürüterek fark edilmeyenlerin farkına varılmasını sağlar."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin evde geçirdikleri yalnızca bir saatlik sürede hangi duyguları hissettiklerini not etmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak veya puntoları büyütülerek görme bakımından işlevsel hâle getirilebilir.
2. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gökbuke ÇITAK

Çalışma Yaprağı 1

<p>Okuldan eve geldin. Ailenin tavırlarından bir olumsuzluk olduğunu fark ettin. Ne olduğunu sorduğunda evcil hayvanınızın öldüğünü söylediler.</p>	<p>Matematik sınavın çok kötü geçmişti. Oldukça düşük bir not bekliyordun fakat öğretmen notları açıkladığında çok yüksek bir not aldığını öğrendin.</p>
<p>Akşam çöpü atmak için dışarı çıktın. Çöp variline çöpü bırakmanla birlikte iki tane kedi bağırarak çöpten dışarı fırladı.</p>	<p>Doğum gününden bir gün önce akşam odanda otururken elektrikler kesildi. Mum aramak için kapıdan çıktığında aile üyelerinin elinde bir pasta ile sana sürpriz yaptıklarını gördün.</p>
<p>Tatil için bir otele gittiniz. Otel odasındaki buzdolabını su almak için açtığında daha önceki misafirlerden kalan küflenmiş bir yiyecek olduğunu gördün. Dolaptan çok yoğun ve pis bir koku geliyordu.</p>	<p>Teneffüste kantine gittin ve sıranı beklerken 2-3 kişinin sırayı ihlal ederek kantinden alışveriş yaptıklarını gördün. Tam bu anda sıra sana gelmeden ders zili çaldı.</p>

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

KONTROL BENDE

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duygularını Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Duygularını uygun biçimde ifade etme alışkanlığı kazanır./9.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu 3. 1 adet kutu 4. Yapışkanlı kâğıt 5. A4 kâğıdı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 kesilip katlanarak kutuya koyulur. 2. Etkinlik Bilgi Notu hazırlanarak dersten önce sınıfın çeşitli yerlerine yapıştırılır. 3. Grup sayısına karton ve boya kalemleri hazır edilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğe "Sevgili öğrenciler, hepimize merhaba. Bu hafta duygularımızı uygun şekilde ifade etmeyi öğreneceğiz. Şimdi sizlerden elimdeki kutuda yazılı bulunan duygulardan birer tane almanızı ve tekrar yerinize geçmenizi istiyorum." denerek giriş yapılır. 2. Kart çekme işlemi bittikten sonra her öğrenciye yapışkanlı kâğıt verilir ve aşağıdaki açıklama yapılır: "Çekmiş olduğunuz kâğıtta yer alan duyguyu düşünerek bu duyguyu yaşadığınızda nasıl ifade ettiğinizi sizlere dağıtmış olduğum kâğıtlara yazmanızı istiyorum." 3. Öğrenciler bitirdikten sonra aynı duyguyu çekenler bir araya gelerek bir grup oluştururlar. Her gruba birer kâğıt verilerek yazdıklarını karşılaştırmaları ve ortak bir liste oluşturmaları istenir. Öğrencilere yazmaları için 5 dakika süre verilir. 4. Gruplar ortak bir liste oluşturduktan sonra öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: "Şimdi sizlerle gruplar arası bir çalışma yapacağız. Sevgili öğrenciler oluşturduğunuz listeyi bir sonraki gruba verin. Her grup kendine gelen listeyi kontrol ederek işlevsel olan ifadelerin yanına (+), işlevsel olmayan ifadelerin yanına ise (-) koysun. Ayrıca eklemek istediğiniz farklı ifade durumları varsa ekleyebilirsiniz."

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

5. Bu sürece her grubun listesi kendine gelene kadar devam edilir.
6. Graplardan birer sözcü seçmeleri istenir. Her grup sözcüsü önce duygunun adını söyler ve oluşturulmuş duyguyu ifade etme biçimleri listesini açıklar. Duyguyu uygun ifade etme biçimleri ve uygun olmayan ifade biçimleri sınıfça tekrar değerlendirilir. Her grup bitirene kadar süreç devam ettirilir.
7. Süreç tamamlandığında aşağıdaki tartışma soruları sınıfa yöneltilir:
 - Duyguların uygun biçimde ifade edilmesi neden önemlidir?
 - Duygular uygun olmayan biçimlerde ifade edildiğinde ne gibi problemlerle karşılaşabiliriz?
8. Gönüllü öğrencilerin cevapları alındıktan aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili çocuklar, sizlerin de bildiği gibi hayatımız boyunca her gün birçok duygu yaşıyoruz. Bu duyguları yaşarken onları ifade etme ve dışa vurma biçimimiz kimi zaman güzel bir paylaşım ve rahatlama sebepleri olabilirken kimi zaman da büyük sorunlara yol açabilir. Bu sebeple bugünkü etkinliğimizi aklınızdan çıkarmadan yaşadığınız duygu hoşunuza gitse de gitmese de o duyguyu yaşamanın bir zenginlik olduğunu bilmenizi ve bu zenginliğinizi olumsuzluklarla karşılaşmadan yaşamanız için uygun ifade yollarını kullanmanızı diliyorum."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir hafta boyunca çevrelerindeki insanların olaylara verdikleri tepkileri gözlemlenmeleri ve bu gözlemlerini bir kâğıda yazmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Kutu yerine torba, poşet vb. başka nesnelere kullanılabilir.
 2. Sınıftaki öğrenci sayısına göre kutuda yer alan duyguların sayısı çoğaltılabilir.
 3. Gruptaki herkesin görev almasına dikkat edilir. Örneğin **sözcü, yazman, çalışmayı sunacak kişiler** vb.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.
 2. Kutuda yer alan duygular resimli-yazı şeklinde hazırlanarak materyal uyarlanabilir.
 3. Duyguyu uygun ve uygun olmayan şekilde ifade etme biçimleri video ya da görsellerle anlatılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sümeyye İNLİ

Çalışma Yaprağı 1

MUTLULUK	ÜZÜNTÜ	KORKU	ÖFKE	UTANÇ	ŞAŞKINLIK
MUTLULUK	ÜZÜNTÜ	KORKU	ÖFKE	UTANÇ	ŞAŞKINLIK
MUTLULUK	ÜZÜNTÜ	KORKU	ÖFKE	UTANÇ	ŞAŞKINLIK
MUTLULUK	ÜZÜNTÜ	KORKU	ÖFKE	UTANÇ	ŞAŞKINLIK
MUTLULUK	ÜZÜNTÜ	KORKU	ÖFKE	UTANÇ	ŞAŞKINLIK

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

DUYGU DURUMLARI

Goleman (2003, s.359) duyguyu; “bir his ve bu hisse özgü belirli düşünceler, psikolojik ve biyolojik haller ve bir dizi hareket eğilimi” olarak tanımlamaktadır. Yaşamımızda olan her şey duygularımızın kontrolünde değişir. Her duygu bizi hareket etmeye hazırlar. Duygularımız, hayatımıza yön veren ve insan yaşamını şekillendiren temel unsurlardan biridir. Bir tehlike karşısında, acı kayıplarda, hedefe doğru ilerlemede, evlenme, aile kurma gibi kararlarda duygular yol gösterici olmaktadır. Duygular insan enerjisine güç verir, yaratıcı yönünün ortaya çıkmasını sağlar. Bireyin yaşamda duygular sayesinde motivasyon, geribildirim, kişisel güç, yenilik ve etki var olmaktadır. Duygular sağduyulu ve mantıklı düşünmeyi zorlar, canlandırır ve başarıya ulaştırırlar. Duygular ihtiyaçları karşılamak için eyleme geçer, bireyi hazırlar ve rehberlik ederler. Duygular aynı zamanda hızlıca kişinin niyetini belli eden ve ifade edildiğinde başkalarını etkileyen bireyin birincil iletişim sistemidir.

Duygu düzenleme kavramını farklı bir açıdan ele alan Garnefski, Kraaij ve Spinhoven (2001), duygu düzenleme stratejilerini uyumsal ve uyumsal olmayan stratejiler olarak iki grupta incelemiştir.

Uyumsal stratejiler:

- Kabul; yaşanan olayı kabul etme,
- Planlama; bilişsel açıdan önlemler alma,
- Pozitif yeniden odaklanma; olaylara pozitif anlamlar yükleme
- Bakış açısı; sosyal karşılaştırma yaparak içinde bulunduğumuz durumu başka durumlarla karşılaştırma,
- Pozitif yeniden değerlendirme; olaylara pozitif anlamlar yükleme olarak şeklinde tanımlanmıştır.

Uyumsal olmayan stratejiler:

- Kendini suçlama
- Başkalarını suçlama
- Ruminasyon: Bireyin problemi çözmek için harekete geçmeksizin, içinde bulunduğu duygu durumu ve olası sebep ve sonuçları tekrar tekrar düşünmesidir.
- Felaketleştirme olarak tanımlanmıştır.

DUYGULARI UYGUN ŞEKİLDE İFADE ETME YÖNTEMLERİ

Sevgili öğrenciler, her birimiz benzer duyguları yaşıyoruz ve yaşadığımız bu duygular evrenseldir. Yaşadığımız duygular ortak olsa da duyguları ifade etme şekillerimiz kişiden kişiye değişmektedir. Bu duyguları ifade etme şekillerinin bazıları işlevselken bazıları değildir. Bizim amacımız tüm duygularımızı bastırmadan doğru bir şekilde ifade ederek yaşamak. Genel olarak duyguları olumlu şekilde ifade etme yolları şu şekildedir:

1- Gevşeme egzersizleri

- Nefes egzersizi
- Kas egzersizi

2- Davranışsal stratejiler

- Davranışların kaydedilmesi (Gün içinde yapılanların kaydı)
- Yeni faaliyetlerin planlanması (etkinlikler)
- Spor, egzersiz yapmak.

3- Bilişsel (Düşünce) stratejileri

- Dikkatin başka yöne çekilmesi
- Başa çıkma kartı
- Duyumsal farkındalık: Vücudunda ne hissediyorsun? Çevreye baktığında ne görüyorsun? Kokla ne kokuyor? Neye dokunuyorsun?
- Zihinsel Egzersizler: Binden geriye yedişer yedişer sayın. A ile başlayan hayvanları sayın vb.
- Hoşa giden anıları düşün: Mutlu olduğun bir an, eğlenceli bir buluşma

ÖFKE ANINDA YAPABİLECEKLER

Öfkeyi doğru ifade etme becerisi kazanmaya "öfke kontrolü" denir. Öfke kontrolünde temel amaç; saldırganlıktan uzak, şiddet içermeyen, kişinin kendisine ve çevresindekilere zarar vermeyecek şekilde duygusunu ifade etme becerisi kazanmasıdır.

- ✓ Öfke kontrol yönergesi (Öfkenin seni ele geçirmesine izin verme, derin nefes al vb. gibi.)
- ✓ Başa çıkma kartı oluşturmak
- ✓ Ortamdan uzaklaşmak
- ✓ Nefes ve kas egzersizi yapmak
- ✓ Zihinsel egzersizler yapmak
- ✓ Mutlu olduğun bir anı düşünmek
- ✓ İçinden yavaş yavaş 1' den 10' a kadar saymak
- ✓ Rahatlatıcı müzikler dinlemek
- ✓ Duyumsal farkındalık
- ✓ Egzersiz yapmak
- ✓ Olayı komik bir şekilde düşünmek

Baş çıkma kartı örneği:

Durum: Öğretmenin sınıfta seni eleştirmesi

Otomatik düşünce: Bana saygı duymuyor, beni küçümsüyor

Uyumlu tepki/ Alternatif düşünce: Beni daha dikkatli olmam ve kendimi geliştirmem için uyarıyor olabilir.

ÜZÜNTÜ ANINDA YAPILABİLECEKLER

Olması istenmeyen olaylardan doğan ruh tedirginliğidir.

- ✓ Dikkatin başka yöne çevrilmesi (Hoşa giden, mutlu olduğun anıyı düşünmek, seni mutlu eden biriyle konuşmak ya da bir araya gelmek vb.)
- ✓ Duyumsal farkındalık
- ✓ Zihinsel egzersizler (e harfiyle başlayan isimleri bulmaya çalışmak, binden geriye yedişer yedişer saymak vb.)
- ✓ Yürüyüş yapmak ya da spor yapmak
- ✓ Başa çıkma kartı oluşturmak
- ✓ Olumsuz düşüncelerini yaz ve olumlu düşüncelerle değiştir
- ✓ Film izlemek ya da rahatlatıcı müzik dinlemek

KORKU ANINDA YAPILABİLECEKLER

Tehlike düşüncesinin uyandırdığı duygusal bir reaksiyondur. Dolayısıyla korku, içerdiği tehlike düşüncesi neticesinde beraberinde korunma, kaçma davranışı getiren bir duygudur.

- ✓ Dikkatini başka şeye çevirme
- ✓ Duyumsal farkındalık
- ✓ Zihinsel egzersizler yapmak
- ✓ Mutlu olduğu bir anı düşünmek
- ✓ Nefes ve gevşeme egzersizi yapmak
- ✓ Olumsuz düşüncelerin olumlu düşüncelerle değiştirilmesi
- ✓ Kendine olumlu telkinde bulunma (Bu durum geçici, güvende olacağım, bana yardım edecekler, yardım isteyebilirim vb.)
- ✓ Deneyimli biriyle konuyla ilgili konuşmak ya da yaşadığı durumda deneyimli kişinin nasıl baş ettiğini gözlemlemek
- ✓ Güvenlik önlemlerini kontrol etmek
- ✓ Başa çıkma kartı hazırlamak

ŞAŞKINLIK ANINDA YAPILABİLECEKLER

- ✓ Dikkatini başka şeye çevirme
- ✓ Nefes egzersizi yapmak
- ✓ Bir yere oturup sakince düşünmeye çalışmak

UTANÇ ANINDA YAPILABİLECEKLER

- ✓ Ortamdan uzaklaşmak
- ✓ Dikkatini başka bir şeye çevirmek
- ✓ Zihinsel egzersiz yapmak
- ✓ Elini, yüzünü yıkamak
- ✓ Duyumsal farkındalık
- ✓ Nefes egzersizi uygulamak
- ✓ Başa çıkma kartı hazırlamak

MUTLULUK ANINDA YAPILABİLECEKLER

- ✓ Sevdiklerine sarılmak
- ✓ Mutluluğunu sevdikleriyle paylaşmak
- ✓ Film izlemek ya da müzik dinlemek
- ✓ Spor yapmak
- ✓ Hoşlandığın aktiviteleri yapmak
- ✓ Bol bol gülümsemek

KAYNAK:

1-https://www.tavsiyeeediyorum.com/makale_15170.htm

2- Bugay ve Erdur Baker (2011). Ruminasyon düzeyinin toplumsal cinsiyet ve yaşa göre incelenmesi. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 4(36), 191-201.

3- Aysel (2019). Temel psikolojik ihtiyaçlar ve kendini başışlama: Duygu düzenleme güçlüğü, suçluluk ve utanç duygularının aracılık rollerinin incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

4- Kökdemir (2019). Öfke ve öfke kontrolü, Pivolka, 3(12), 7.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÇÖZÜLMÜŞ ÇATIŞMALAR

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal Alan
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Çatışma çözme becerilerini kullanır./10.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Yapışkanlı kâğıtlar
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu-1 gözden geçirilir. 2. Öğrenci sayısı kadar Etkinlik Bilgi Notu-2 çoğaltılır. 3. Öğrenci sayısı kadar yapışkanlı kâğıt hazırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının çatışma çözme becerilerini kullanmak olduğu açıklanır. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir ve ardından gönüllü öğrencilerin düşüncelerini ifade etmeleri istenir: <ul style="list-style-type: none"> Çatışmayı nasıl tanımlıyorsunuz? Çatışmaları neden yaşıyor olabiliriz? Çatışma sonrası yaşadığın olumlu ve olumsuz duygular nelerdir? Çatışmaya gösterdiğin tepkiler nelerdir? Uygulayıcı tarafından "çatışma" kavramı açıklanır: <p>"Çatışma kavramı bir ya da birden çok kişinin herhangi bir konu üzerinde anlaşamadığı zaman ortaya çıkar. Bireylerin gereksinimleri, dürtüleri, istekleri, birbirleriyle ters düştüğü zaman, çatışma yaşanabilir. Bireyin istediği iki şey birbiriyle çatıştığında ve birini seçmek istediğinde ortaya çıkan durum bir çatışma olarak nitelendirilebilir. Çatışma bireyler arasında tek başına yaşanabilirken iki ya da daha fazla birey arasında da çatışma yaşanabilmektedir. Nasıl tanımlanmış olursa olsun anlaşmazlık, uyumsuzluk, gerginlik ve birbirine ters düşme çatışmanın temel unsurlarıdır. Hayatımızın her anında çatışma yaşama olasılığı mevcuttur. Bu sebeple çatışmanın hayatın bir parçası olduğunu ve çatışma çözme becerilerine sahip olabilmenin önemli olduğu unutulmamalıdır."</p> Öğrencilere yapışkanlı kâğıtlar dağıtılır ve öğrencilerden bu kâğıtlara kendi isimlerini yazmadan günlük yaşamda karşılaştıkları çatışmalardan yaşadıkları bir çatışmayı yazmaları istenir ve doldurmaları için süre verilir. Tamamladıklarında gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır ve devamında

Süreç (Uygulama Basamakları):

- yapışkanlı kâğıtları sınıf tahtasında belirlenen alana yapıştırmaları ve tahtada kalmaları istenir.
- Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ardından öğrencilere incelemeleri için süre verilir. Yazılı olan çatışma çözme stratejilerini okumaları istenir.
 - Tahtada bulunan öğrencilerin yazmış oldukları çatışma örneklerinden her öğrencinin bir kâğıt seçmesi sağlanır.
 - Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1’de belirtilen hangi stratejileri, seçmiş oldukları kâğıtlarda yazan anlaşmazlıklar karşısında kullanabileceklerini ifade etmeleri istenir.
 - Aşağıdaki sorular kapsamında sınıfça çatışma çözme becerilerini kullanmanın önemi tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir:
 - Yaşadığınız çatışmayı yazarken nelere dikkat ettiniz?
 - Yaşadığınız çatışmayı yazarken neler fark ettiniz?
 - Çatışmalar karşısında çatışma çözme stratejilerini kullanmak size ne sağlar?
 - Çatışmalar karşısında hangi çatışma çözme becerileri kullanılabilir?
 - Bu etkinlikten sonra çatışma çözme becerilerinizi geliştirmek için neler yapmayı planlıyorsunuz?
 - Öğrenciler düşüncelerini ifade ettikten sonra *“Çatışma çözme, kişiler arasında yaşanan anlaşmazlığın sona erdirilmesi amacıyla kişilerin çözüm için bir araya gelip çaba harcaması sürecidir. Her çatışma, çözüm yolunu da içinde barındırır. Sorunlar, çözümleriyle birlikte ortaya çıkarlar. Önemli olan, kişinin hangi çatışma karşısında nasıl bir çözüm yolu izleyeceğinin bilincinde olmasıdır. Bu da o kişinin çatışma çözmeye ilişkin becerilerini ne ölçüde etkili kullandığına bağlıdır.”* cümlesi ile sürece ilişkin yaşantılar uygulayıcı tarafından özetlenerek etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

- Öğrencilerden anlaşmazlık yaşadıkları durumlarda, çatışma ile nasıl baş edebildiklerini fark etmeleri için *“Çatışmayı Yönetme Günlüğü”* tutmaları istenir. (Ne oldu, nerede, ben ne yaptım, ne hissettim, duygu ve davranışlarımı kontrolde nasıldım, çatışma nasıl çözümlendi?) Çatışmayı yönetme günlüğü tutmak, kişinin duygularını, davranışlarını, düşüncelerini ve gösterdiği tepkileri anlamasına ve çatışma çözme becerilerini yapıcı bir şekilde kullanmasına yardımcı olacaktır. Bu günlüğü paylaşmak istemeleri hâlinde bir sonraki hafta öğretmen ve arkadaşları ile paylaşabilecekleri belirtilir.

Uygulayıcıya Not:

- Özel gereksinimli öğrenciler için;
- Öğrencilerin yapışkanlı kâğıtlara yaşadıkları çatışmaları yazmaları ve tahtadan seçtikleri çatışmalarda kullanılan stratejileri belirlemeleri aşamalarında öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.
 - Çalışma Yaprağı-1 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyalde uyarılabilir.
 - Öğrencilerin çatışma çözme stratejilerini belirlemeleri ve öğretmenin sorduğu soruları düşünüp rahatlıkla cevap verebilmeleri için ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yaprağı 1

ÇATIŞMA ÇÖZME STRATEJİLERİ

Kaplumbağa (Geri çekilme)

Çatışmadan kaçınmak için geri çekilirler. Sorun çıkaran kişiden uzak dururlar. Çaresizlik hissederler. Çatışmayla yüz yüze gelmektense, kabuğuna çekilmenin daha iyi olduğuna inanırlar.

Oyuncak Ayı (Yatıştırma)

Başkaları tarafından kabul edilme ve sevilme isterler. Tatsızlık çıkarmaması için çatışmadan kaçınması gerektiğini düşünürler. İlişkinin devamı için kendi çıkarlarından vazgeçerler.

Tilki (Uzlaşma)

Hem kendi amaçlarına hem de ilişkilerine orta derecede önem verirler. Uzlaşma ararlar. Kendi amaçlarının bir kısmından vazgeçerler ve çatıştıkları kişiyi de amaçlarının bir kısmından vazgeçirmeye ikna ederler.

Baykuş (Yüzleşme)

Hem amaçlara hem de ilişkilere önem verirler. Sorunun çözümü için çabalarlar. Tarafların her ikisi de kazanır.

Köpek Balığı (Güç Kullanma)

Çatıştığı kişiyi zorlar ve kişi üzerinde güç kullanmayı denerler. Kendi amaçları çok önemlidir ama ilişkileri önemsizdir.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÇATIŞMA ÇÖZME ANAHTARLARI

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal Alan
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Çatışma çözme becerilerini kullanır./11.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Tahta kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve 2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının çatışma çözme becerilerini kullanmak olduğu açıklanır. Öğrencilere bir önceki hafta gerçekleştirilen etkinliği hatırlatmak amacıyla çatışma kavramının ne ifade ettiği sorulur. "Çatışmanın yaşamımızın bir parçası olduğu, taraflar arasındaki uyumsuzluk ve tutarsızlıklar sonucu ortaya çıkan durum olduğu" ihtiyaç duyulursa uygulayıcı tarafından hatırlatılır. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve "çatışma" kelimesine vermek istedikleri isimleri belirtmeleri istenir. Ardından gönüllü öğrencilerin verdikleri isimleri sınıf ile paylaşmaları istenir. Öğrencilerden geçen hafta boyunca tutmuş oldukları Çatışmayı Yönetme Günlüğünde ifade etmiş oldukları çatışma durumunu ve hangi çatışma çözme becerilerini kullandıklarını paylaşmaları istenir. Öğrencilere "Çatışma ile yapıcı bir şekilde baş edebilmeyi sağlayacak becerilerin neler olduğunu düşünüyorsunuz?" sorusu sorulur. Öğrencilerin ifade ettikleri beceriler tahtaya liste şeklinde yazılır. Eksik kalan beceriler olduğu düşünülürse uygulayıcı tarafından öğrencilere hatırlatılarak tahtaya eklenebilir. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve "Çatışma çözme becerilerini düşünerek Çalışma Yaprağı-2'de uygun yerlere yazınız." yönergesi verilir. Öğrenciler paylaşım için cesaretlendirilir ve gerekli paylaşımlarda bulunmaları sağlanır. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilerek sürdürülür: <ul style="list-style-type: none"> Çatışma çözme becerilerinden hangilerini kullanmaktasın, hangilerini

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

daha çok kullanıyorsun?

- Çatışmalar karşısında çatışma çözme becerilerini kullanmak size ne sağlar?
- Çatışma çözme becerilerini nasıl geliştirebilirsiniz/daha kolay yaşamınızda uygularsınız?

9. Öğrenciler tartışma soruları ile düşüncelerini ifade ettikten sonra etkinlik şu cümle ile sonlandırılır:

"Sonuç olarak çatışmanın yaşamın doğal bir parçası olduğu ve çatışma çözme becerilerinin öğrenilebilecek ve geliştirilebilecek bir beceri olduğu unutulmamalıdır."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Sınıf panosunda "Çatışma Çözme Köşesi" oluşturularak öğrencilerden çatışma çözme becerilerini anlatan görsel, resim ve karikatürleri buraya asmaları istenir. Zaman içerisinde farklı beceriler eklenerek öğrenciler tarafından güncel tutulması istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Bir önceki hafta gerçekleştirilen etkinliğin devamı olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

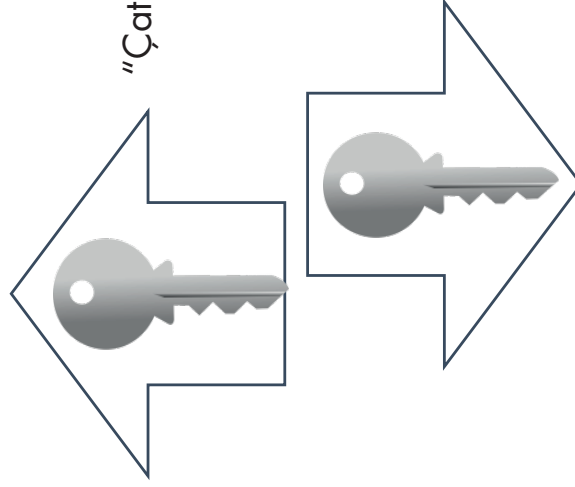
1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
2. Öğretmen tahtaya yazdığı çatışma çözme becerilerinin tüm sınıf tarafından rahatlıkla görülebilecek şekilde büyük ve koyu olmasına dikkat ederek fiziksel çevreyi düzenleyebilir.
3. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan tüm boşlukların yerine belirli miktarının doldurulması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
4. Çalışma Yaprağı-1 ve 2'nin tamamlanması sırasında ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
5. Çalışma Yaprağı-1 ve 2'nin doldurulması sırasında öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek öğrenciye destek sunabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıda belirtilen kısma cevabınızı yazınız.

“Çatışma” kelimesine yeni bir isim verseydin, bu ne olurdu?

.....

Aşağıda örnek durum ve olaylar verilmiştir. Bu durum ve olaylar karşısında kullanabileceğiniz çatışma çözme becerileri neler olabilir? Belirtiniz.

Sınıf başkanı olarak seçildin, şimdi yakın arkadaşın başkan olmayı umduğu için seninle konuşmuyor.

Bir arkadaşın senin proje çalışmanı kopyaladı ve senden daha yüksek bir not aldı.

Arkadaş grubundaki arkadaşlarının bir kısmı bir oyun oynamak istiyor ve diğerleri başka bir oyun oynamak istiyor.

Bir arkadaşın sana başkalarının senin hakkında söyledikleri hakkında yalan söyledi.

Bir arkadaşın ona bu durumdan rahatsız olduğunu söylemene rağmen eşyalarını saklamaya devam ediyor ve bu durumun komik olduğunu düşünüyor.

Çalışma Yapağı 2

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

KÖŞENİ SEÇ DUYGUNU PAYLAŞ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Durum ve olayların bireylerin duygusuna etkisini fark eder./12.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. 6 Adet farklı renklerde karton 3. Çalışma Yaprağı-2 4. Yapışkanlı kâğıtlar (Renkli olması önerilir.)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2'nin her bir sayfasından birer adet çıktı alınır ve emoji kesilir. 3. Etkinlik Bilgi Notu okunur. 4. Farklı renklerdeki kartonlar sınıfın görülebilir farklı yerlerine asılır. 5. İmkânlar dâhilinde çocuklar U düzeninde oturtulur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğin amacı belirtilir. <p><i>"Sevgili öğrenciler, bugün sizler ile yüzümüze sürekli yansıyan fakat aslında çoğu zaman hiç de farkında olmadığımız duygularımız üzerine çalışacağız. Tüm insanların yaşadıkları olaya veya düşündükleri şeylere göre duygu durumu zaman zaman değişebilmekte ve bu duygu durumlar da onların yaşam kalitesini etkilemektedir. Peki, aranızda tüm insanların ortak duygular etrafında toplanabildiğini daha önce duyan ya da bunu fark eden var mı? Biliyor musunuz evrensel olan duygularımız var hepimizin. Fikir yürütmek isteyen var mı hangi duygular olabilir acaba?"</i></p> <p><i>Sizler yaşadığınız duyguları hiç düşündünüz mü? Acaba sizinle aynı duyguları yaşayan kişiler var mı etrafınızda?</i></p> <p><i>İşte bugünkü çalışmamızda cevabını bulunacağınız birkaç soru. Hadi bakalım başlayalım o zaman."</i></p> 2. Uygulayıcı tarafından 6 farklı renkteki karton sınıfın herkes tarafından görülebilecek farklı yerlerine asılır ve üzerlerine duygu emoji yapıştırılır. 3. Çalışma Yaprağı-1 tüm sınıfa dağıtılır ve aşağıdaki yönerge verilir: <p><i>"Sevgili öğrenciler, şimdi sizlere bir çalışma yaprağı dağıtacağım. Lütfen ben yönerge vermeden çalışma yaprağını doldurmaya başlamayın. Herkesin</i></p>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

çalışma yaprağını aldığını görüyorum. (Her öğrencinin çalışma kâğıdı aldığından emin olunur.) Bunları doldurmadan önce sizinle ufak bir bilgi paylaşımında bulunacağım. Lütfen beni dikkatlice dinleyin. Duygu, belirli nesne, olay veya bireylerin insanın iç dünyasında uyandırdığı izlenimdir. (TDK, 2021) Duygularımızın pek çok işlevi bulunmaktadır. Birkaç tane örnek vermek istiyorum size; mesela öfke duygusu benliğimizin ve kendiliğimizin korunmasını sağlar; korku duygusu ise bizim yaşam alanımızı güvenli tutmamızda büyük rol oynar. Tıpkı, yırtıcı bir hayvan gördüğümüzde koşmamız gerektiğini hissetmemiz gibi. Korku ve öfkenin yanında 4 tane daha evrensel duygumuz vardır ve bunlar; mutluluk, üzüntü, şaşkınlık, tikslenme. Sizler de arkadaşlarınız ve yaşitlarınız ile geçirdiğiniz zaman diliminde, yaşadığınız olay ve durumlarda bu duyguları yaşıyorsunuzdur. Şimdi lütfen size dağıttığım Çalışma Yaprağı-1'deki örnekleri okuyun ve böyle bir durumla karşılaşmış olma durumunuzda bahsettiğim ve tahtaya yazıyor olduğum 6 duygudan hangisini yaşadınız, seçerek yazın."

4. Tüm öğrenciler Çalışma Yaprağı-1'i tamamladıktan sonra uygulayıcı tarafından her bir madde okunarak hissedilen genel hâkim duygu ön plana çıkarılır.

5. Çalışma Yaprağı-1'deki bütün maddeler okunduktan ve paylaşımlar yapıldıktan sonra uygulayıcı tarafından şu yönerge verilir:

"Evet, sevgili öğrenciler, şimdi de asmış olduğum kartonlar üzerinden çalışma yaparak etkinliğimizi devam ettireceğiz. Şimdi sizden, çalışma yaprağında olan örnekler gibi arkadaşlarınız ile yaşamış olduğunuz olayları düşünmenizi istiyorum. Sizlere renkli yapışkanlı kâğıtlar dağıtacağım, söylediğim duyguyu hissettiğiniz bir deneyiminiz olduysa yapışkanlı kâğıtlara yazın lütfen."

6. Öğrencilere belirli bir süre verilir akabinde, uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır:

"Evet şimdi, arkadaşları ile yaşadıkları olaylarda şaşırma duygusunu yaşayanları görebilir miyim? Peki kim bizimle bu deneyimi ve duyguyu, duygu köşesine asarak paylaşmak ister?"

7. Sırayla bu ve benzeri soruları sorarak öncelikle gönüllü öğrencilerin yaşadıkları olayları ve bu durumlarda neler hissettiklerini sınıfla paylaşmaları istenir. Öğrenci şaşkınlık köşesine gelerek yazdığı olayı köşeye yapıştırır ve yaşadığı olayı anlatır. Bu süreç bütün duygular için yapılır ve duygu köşeleri olabildiğince yaşanmış olay ve duygular ile doldurulmaya çalışılır.

8. Bu paylaşımlardan sonra aşağıdaki tartışma sorularıyla süreç devam ettirilir:

- Arkadaşlarınızın anlattıklarından benzer yaşantı ve duyguyu yaşayan oldu mu aranızda? Bu durumlarda sizler neler hissederdiniz?
- Peki, farklı olaylarda benzer duyguları yaşadığınız oldu mu?

9. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, yaptığımız çalışmada olduğu gibi yaşadığınız olaylar ve durumlar sizin duygularınızı etkiliyor, her yaşanan olayda farklı duygular hissedebildiğinizi gördünüz bugün. Bizler yaşamımızın farklı dönemlerinde farklı duygulara sahip olabiliriz, bugün çalıştığımız 6 duygu, evrenseldir ve bunu tüm insanların yüz ifadesinde benzer şekilde görmemiz çok muhtemeldir.

Yaşadığınız duyguları fark etmeniz, onları doğru şekilde ifade etmeniz arkadaşlık ilişkilerinizi daha sağlıklı yapacaktır ve onları anlamınızı, birbirinize uyumu kolaylaştıracaktır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkinlik sonunda Duygu Köşelerindeki kartonlar sınıf panosuna asılabilir.
2. Hafta boyunca arkadaşlık ilişkilerinde yaşadıkları olayların hangi duyguları yaşamalarına zemin oluşturduğunu arkadaşları ile paylaşımları istenebilir.
3. Bir hafta süresince kendisine egemen olan hâkim duyguyu fark edip not almaları istenebilir ve bir sonraki derste sınıfta paylaşması sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma Yaprağı-1 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyal uyarlaması yapılabilir.
 2. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan tüm boşluklar yerine belirli miktarının doldurulması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
 3. Çalışma Yaprağı-1'in doldurulması ve deneyimleri yazma sırasında öğretmen bireysel olarak geribildirim sunarak öğrenciye destek verebilir.
 4. Çalışma Yaprağı-1'in doldurulması ve deneyimleri yazma aşamalarında ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Belkız ŞERBETÇİOĞLU

Çalışma Yaprağı 1

(Örnek Olaylar)

1- Çok sevdiğin ve birlikte vakit geçirmekten hoşnutluk duyduğun bir arkadaş grubuna sahipsin. Bu grubun içerisinde bir arkadaşının kaza geçirdiğini ve ağır yaralandığını öğrendin.

..... HİSSEDERİM.

2- Teneffüse çıktın ve sınıfa geri döndüğünde çantanın karıştırıldığını ve yere atılarak orada bırakıldığını gördün.

..... HİSSEDERİM.

3- Bugün doğum günün ve sen okula gidiyorsun. Sınıfa geldiğinde arkadaşlarının senin doğum gününü unutmadığını ve hep birlikte kutlamak için organize olduklarını gördün, hiç beklemiyordun.

..... HİSSEDERİM.

4- Okuldan eve giderken yanından geçtiğin bir çöp kutusundan çok kötü kokular yayılıyordu.

..... HİSSEDERİM.

5- Okul hentbol takımındasın, bugün bölge final maçınız var. Maç sonlandı ve bölge birincisi oldunuz.

..... HİSSEDERİM.

6- 23 Nisan provaları için öğle arasında arkadaşların ile konferans salonuna indin, arkadaşların sana şaka yapmak istedi ve sen hazırlık yaparken ışıkları ve kapıyı kapatarak oradan uzaklaştı.

..... HİSSEDERİM.

7- Birlikte vakit geçirmeyi istediğin arkadaş grubuyla paylaştığın bir sırrın, sınıf içerisinde konuşulduğunu duydun.

..... HİSSEDERİM.

8- Bazı kelimeleri söylemekte zorlanıyorsun ve zaman zaman da heceleri uzatarak (kekeleyerek) konuşuyorsun, münazara yarışmasına grup olarak başvurular alınıyor, birlikte zaman geçirdiğin arkadaşların o gruba seni dâhil etmek istemedi.

..... HİSSEDERİM.

9- Sen ve arkadaşların okulda sosyal sorumluluk projesi yapmaya karar verdiniz. Durum ile ilgili sınıf öğretmeniniz ile görüşerek idareden onay için görüşme talep ettiniz. Görüşme sonunda projeniz kabul edildi.

..... HİSSEDERİM.

Çalışma Yaprağı 2

Etkinlik Bilgi Notu

Günlük yaşam içerisinde yaşadığımız her olay ve içinde bulunduğumuz her durumda duygularımızın yanı başımızda olduğundan şüphe yoktur. Gün içerisinde sayısız duygu hissederiz; öfkeleniriz, telaşlanırsınız, mutlu oluruz, şaşırırız. Yaşadığımız bu duygular bizlerin davranışlarına da etki eder, mesela mutlu bir haberin ardından birinin boynuna sarılabılır, korkarak ortamdaki uzaklaşabilir, kızdığımız için sesimizi yükseltebiliriz. Hayatımızda davranışları etkileme ile duygularımızın işlevleri bulunurken; Vatan (2014)'e göre, duygular güdülenme ve motivasyonda, davranışların organize edilmesinde ve devam ettirilmesinde de önemli rol oynamaktadırlar. (Izard, 2007) ve ayrıca duyguların, karar verme süreçlerinin önemli parçası olduğu da dikkat çekicidir. (Schmind, 2011). Alan yazında duyguları ele alan pek çok kuramsal bakış geliştirilmiştir. Duygular en eski dönemlere kadar uzanmaktadır ve duyguların kavramsallaştırılması ile ilgili incelemelerin Helenistik dönem filozoflarınca yapıldığını görmekteyiz. Hippocrates (İ.Ö. 460-370) vücutta bulunan kan, balgam, sarı safra ve siyah safra sıvılarını vücutta bulunma miktarlarını duygular ile ilişkilendirilerek kanın mutluluk, balgamın sakinlik dinginlik, sarı safranın kızgınlık, siyah safranın hüznün melankoli, mutsuzluk ile ilgili olduğunu ileri sürmüştür. Duygu kavramı birçok etkeni içinde barındıran bir kavramdır. Bu yüzden alan yazında duyguları biyolojik temele dayandıran (Aichhorn ve Kronberg,2012; Cozolino, 2014; Adolps, Tranel, Damasio ve Damasio, 1995; Akt. Metin, 2019) kuramlar mevcutken bilişe dayandıran pek çok kuramsal bakışı da görebilmekteyiz. Etkinliğimiz 6. sınıf öğrencilerini kapsadığı için bu yaş döneminin soyut işlemler dönemine yeni girmekte olan bir yaş aralığında olduğu düşünüldüğünden Ekman (2007)' e göre 7 evrensel duygu temele alınmış ve bu temel evrensel 7 duygunun öğrencilere öğretilmesi hedeflenmiştir. Ekman (2007)'e göre yedi duygu şu şekildedir: Öfke, mutluluk, üzüntü, şaşkınlık, tikslenme, korku ve aşığılama (Metin, 2019).

Öfke		Çirkin, zararlı ve çoğu zaman yıkıcı olabilen bir duygudur. Adaletsizlik, incitilme, verilen bir sözün tutulmaması, yalan söylenmesiyle birlikte ortaya çıkan yüzün kızarması, ses şiddetinin artması, soluğun hızlanması gibi vücutta kontrol dışı durumların meydana gelmesi ile sonuçlanan duygudur.
Mutluluk		Yaşamın pozitif yönde devam etmesini sağlayan, yaşama isteğini artıran tüm insanların genellikle hissetmek istediği güzel bir duygudur. İstenecek bir durumun gerçekleşmesiyle ortaya çıkan, çoğu zaman kişiyi gülümseten, çok iyi hissettiren duygudur.
Üzüntü		İnsanı olumsuz etkileyen bir duygudur. Beklentinin gerçekleşmemesi, insanın muktedir olamadığı durumlarda -ör. ölüm- ortaya çıkan genellikle ağlamayla, yoğun hâlsizlikle, düşüncesini odaklamamayla sonuçlanan bir duygudur.
Tikslenme		Çoğu kişinin hissetmeyi istemediği çirkin, itici bir duygudur. İnsanın sevmediği bir şey ile karşılaştığı durumlarda ve nesnelere -örneğin sevilmeyen bir yiyecek, içecek, hoşlanılmayan bir kişi- ortaya çıkan insanda buruşuk bir yüz ifadesi, mide bulantısı veya mevcut uyarıcıdan kaçma hissi uyandıran duygudur.
Korku		Kişinin herhangi bir nesneye karşı acizliği durumunda hissettiği, kontrolü elinde tutamadığı bir duygudur. Tehlikeli olduğu düşünülen durumlarda ortaya çıkar. Olumsuz durumdan kaçma, ellerin, bacakların, vücudun titretmesi, soluk alışverişlerindeki düzensizlikle kendisini gösteren bir duygudur.
Bozkurt, 2014.		

KAYNAK:

Bozkurt, F. (2014). Sözlüklerdeki Temel Duygu Kavramlarının Yeniden Tanımlanması: Bir Yöntem Önerisi. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi. 21(1), 25-34.

Metin, A. (2019). Yüz İfadelerindeki Duygular: Derleme Çalışması. OPUS- Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 10(17), 2027-2055. DOI: 10.26466/opus.514880.

TDK (2021). <https://sozluk.gov.tr>.

Vatan, S. (2014). Duyguların, Duygu Düzenlemenin, Obsesif İnançların, Düşünce Kontrolünün ve Bağlanmanın, Obsesif Kompulsif Bozukluktaki Farklı Belirtilerdeki Rollerinin İncelenmesi. (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, Klinik Psikoloji Bilim Dalı: Ankara.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

İLETİŞİM SÜRECİNDE ÜSTLENDİĞİM ROLLER

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Sınıf tartışmalarında dinleyici ve katılımcı rolü üstlenir./13.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	-
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	-
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Sevgili öğrenciler, günlük yaşantımızda diğer kişilerle kurduğumuz iletişim sürecinde bazı roller üstleniriz. İletişim sürecinde kimi zaman dinleyici kimi zaman ise konuşmacı oluruz. Bugün de bu konu üzerine bir etkinlik yapacağız." yönergesi ile etkinliğe giriş yapılır. 2. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır: "Sizlerle Kulaktan Kulağa adlı bir oyun oynayacağız. Oyunun nasıl oynanacağıyla ilgili şimdi size bilgi vereceğim. Grup lideri olarak ben arkadaşınızın kulağına bir cümle söyleyeceğim o benim söylediğimden anladığını yanındaki arkadaşının kulağına söyleyecek ve en son kendisine sıra gelen arkadaşınız cümlesini yüksek sesle sınıfla paylaşacak." 3. Uygulayıcı tarafından ilk sıradaki öğrencinin kulağına "Zeynep'in kedisi Tekir masanın üstündeki bir bardak sütü yere dökmüş." denir ve oyun başlatılır. 4. Oyun sonunda uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır: "İletişim, bir anda başlayıp biten bir süreç değildir. Bu süreçte bizler ısınma oyunumuzda da gördüğümüz gibi bazen dinleyici, bazen konuşmacı rollerinden birini üstleniriz. İletişim sürecinde karşımızdaki kişilerle etkileşim hâlinde olduğumuz için bazen süreç içerisinde aynı anda hem dinleyici hem de konuşmacı rollerinde bulunabiliriz yani roller sürekli değişkenlik gösterir." 5. Gruplara ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak öğrenciler 7 gruba ayrılır. Her bir gruba farklı bir renk ismi verilir ve aşağıdaki açıklama yapılır: "Sevgili çocuklar, her bir grubun görevi kendilerine verilen rengin 'dünyanın en güzel rengi' olduğuna ilişkin düşünceler üretmek. Bu çalışma için 10 dakikanız var. 10 dakika sonra bir grup sözcüsü neden o rengin

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

dünyanın en güzel rengi olduğuna ilişkin grup görüşünü bizlere anlatacak. Şimdi grup içinde kendi renginizi savunacak görüşler üzerine tartışmaya başlayabilirsiniz."

6. Grup çalışmaları sonlandığında sözcülerden ayağa kalkmaları istenir ve sözcülere şu yönerge verilir:

"Sevgili grup sözcüleri, şimdi 1-2-3 diye sayacağım ve 3 dediğimde hepiniz aynı anda grubunuzun görüşlerini aktarmaya başlayacaksınız. Biiiiiir, ikiiiiiii, üüüüüç."

7. Bütün sözcüler sözünü bitirdiğinde uygulayıcı tarafından sözcülere teşekkür edilerek yerlerine oturmaları istenir ve tüm sınıfa aşağıdaki tartışma soruları yöneltilir:

- Sözcüleri dinlediğinizde tüm grupların görüşlerini anlayabildiniz mi?
- Grup olarak görüşlerinizi belirlerken birbirinizin söylediklerini anladınız mı?
- Grup içi tartışmada birbirinizi anlarken, sözcüler konuşurken onları anlamamış olmanızın sebepleri neler olabilir?

8. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili çocuklar, sınıf içi tartışmalarda kimi zaman dinleyici kimi zaman da konuşmacı rollerinde olabiliriz. Bugün yaptığımız çalışmada grup tartışmalarında konuşulanları anlayıp sözcüleri anlayamadığımızın en büyük nedenlerinden biri de buydu. Çünkü sözcülerin her biri aynı anda konuşmacı rolünü üstlenmişlerdi. Bundan sonra sınıf içerisindeki tüm tartışmalarımızda üzerimize düşen rolleri değişimli olarak üstlenirsek birbirimizi anlamak çok daha kolay olacak."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden hafta içerisinde sınıf etkinliklerinde üstlendikleri konuşmacı ve dinleyici rolleri ile ilgili kendilerini gözlemlemeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Kulaktan Kulağa oyununda söylenecek cümle işitme yetersizliği olan öğrenciler için yazılı olarak hazırlanıp kendilerine verilebilir.
2. Sınıf ortamı etkinlik sürecine göre düzenlenerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Fatma BAYHAN, Etkinlik Düzenleme Kurulu

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

İLGİLERİMİN FARKINDAYIM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Hoşlandığı etkinliklerin ilgilerinin bir göstergesi olabileceğini fark eder.\14.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı -1 2. Yapışkanlı Kâğıtlar 3. Tahta 4. Bant 5. Kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Uygulayıcıya kolaylık olması açısından etkinlik öncesi Çalışma Yaprağı-1'in fotokopisi çekilmeli ve işaretli yerlerden kesilerek etkinliğe hazır hâle getirilmelidir. 2. Fotokopi mümkün değilse Çalışma Yaprağı-1'deki ilgi alanları kâğıtlara yazılarak etkinlik öncesinde hazırlanmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğe "Sevgili öğrenciler, bugün sizlerle yapmaktan hoşlandığımız etkinlikler ve bu etkinlikleri yapmamızı sağlayan ilgilerimiz üzerinde konuşacağız." denerek giriş yapılır. 2. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinliğe devam edilir: "Şimdi sizlere elimde gördüğünüz bu kâğıtlardan ikişer tane dağıtacağım ve her bir kâğıda yapmaktan hoşlandığınız bir etkinliği yazmanızı istiyorum." 3. Daha sonra öğrencilere hoşlandıkları etkinlikleri yazmaları için 3 dakika süre verilir. 4. Yazma işlemi tamamladıktan sonra gönüllü olan öğrencilerden paylaşımları alınır. 5. Daha sonra uygulayıcı tarafından "Masal'ın Hikâyesi" sınıfa okunur: "Masal çocukluğundan beri şarkı söylemeyi çok sevmektedir. Müzik aletlerine karşı her zaman ilgi duymuştur. Etrafındaki müzik seslerini ayırt ederek onlara hemen eşlik etmektedir. İlkokula gittiğinde öğretmeni onun bu ilgisini keşfedip onu bu alandaki etkinliklere ve kurslara yönlendirmiştir. Masal, müzikle uğraşmaktan çok mutlu olmaktadır. Böyle bir etkinlik içerisinde olması onun yeni arkadaşlar edinmesini sağlamış ve daha dışa dönük ve öz güvenli bir çocuk olmasına katkıda bulunmuştur. Yıllar geçmiş ve Masal, çok ünlü bir şarkıcı olmuştur."

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Hikâye okunduktan sonra aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir ve gönüllü öğrencilerden cevapları alınır:
 - Sizce yukarıdaki hikâyede Masal'ın hangi alanlarda ilgisi vardır?
 - Sizce Masal'ın bu etkinliklerde başarılı olması neye bağlıdır?
7. Aşağıdaki açıklama yapılarak belirtilen sorular öğrencilere yöneltilir:

"Günlük hayatımızda yapmaktan hoşlandığımız şeyler bizim ilgi alanlarımızın ortaya çıkmasına yardımcı olur."

 - Sizce ilgi nedir?
 - İlgi alanlarımız nelerdir?
8. Öğrencilerden fikirleri alındıktan sonra uygulayıcı tarafından ilginin tanımı yapılır:

"İlgi, belli faaliyetlere isteyerek yönelme bu faaliyetleri kısıtlayıcı koşullar altında bile başka faaliyetlere tercih etme ve bu faaliyetleri yaparken yorgunluk yerine dinlenmişlik, bıkkınlık yerine devam etme isteği duyma durumlarında, varlığına hükmettiğimiz bir iç uyarıcı olarak düşünülebilir (Kuzgun, 2009)."
9. Çalışma Yaprağı-1'deki ilgi alanları tahtaya yapıştırılır ve öğrencilere bu alanlarla ilgili bilgi verilir.
10. Daha sonra öğrencilerden kâğıtlara yazdıkları yapmaktan hoşlandıkları şeyleri uygun olan ilgi alanlarının altına yapıştırmaları istenir ve öğrenciler sırayla kâğıtları tahtadaki ilgi alanlarının altına yapıştırırlar.
11. Kâğıtları yapıştırma işlemi bittikten sonra öğrencilere aşağıdaki soru yöneltilir ve gönüllü öğrencilerden cevapları alınır:
 - Yazarken aklınıza gelmeyen fakat ilgi alanlarını görünce fark ettiğiniz ilgileriniz oldu mu?
12. Daha sonra uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdakine benzer bir açıklama yapılarak süreç sonlandırılır:

"Bu etkinlikte; yapmaktan hoşlandığımız şeylerin ilgimizi yansıttığını görmüş olduk. İlgilerimizi fark etmek bizlerin gelecekte daha mutlu ve isabetli kararlar vermemizi kolaylaştırır. Bu nedenle herhangi bir faaliyete yönelirken bu özelliklerimizi dikkate almak önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Uygulayıcı etkinlikle ilgili öğrencilerle hafta içerisinde bir İlgi Köşesi oluşturacaklarını belirtir. Bu köşeye yapmaktan hoşlandıkları etkinlikleri ister resim, ister şiir, ister görsel şekilde hazırlayarak bu köşeye asabileceklerini belirtir.

Uygulayıcıya Not:

- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Öğrencilerin kâğıtlara yazı yazmaları yerine resim çizmeleri istenebilir.
 2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
 3. Öğrencilerin yapmaktan hoşlandığı şeylerle ilgi alanlarını bulmaları sırasında yönlendirici sorularla öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Fatma BAYHAN

¹ Kuzgun, Y. (2009). *Rehberlik ve psikolojik danışma*. Nobel Yayıncılık.

Çalışma Yaprağı 1

FEN BİLİMLERİ İLGİSİ

Fen bilimleri ile ilgili konuları öğrenmeye ve fen konuları üzerinde çalışmaya istekli olma

SOSYAL BİLİMLER İLGİSİ

Sosyal Bilim alanı ile ilgili konuları öğrenmeye ve bu konular üzerinde çalışmaya istekli olma.

ZİRAAT (ÜRETİM) İLGİSİ

Bitki (meyve, sebze, tahıl) veya hayvan yetiştirmekten (üretmekten) hoşlanma

MEKANİK İLGİSİ

Alet ve Makineleri çalıştırmaktan ve onarmaktan hoşlanma

İKNA İLGİSİ

Duygu ve düşünceleri başkalarına iletmekten ve onları etkilemekten hoşlanma

TİCARET İLGİSİ

Mal alıp satmaktan, bu yolla kar elde etmekten hoşlanma

EDEBİYAT İLGİSİ

Akıcı konuşabilme ve yazabilme, edebi eserleri incelemekten ve edebi eser üretmekten hoşlanma.

İŞ AYRINTILARI İLGİSİ

Bir yazanın küçük ayrıntılarına dikkat edebilme ve hataları düzeltmekten hoşlanma

MÜZİK İLGİSİ

Müzik dinlemekten, müzik aleti çalmaktan ve müzik parçaları bestelemekten hoşlanma

SOSYAL YARDIM İLGİSİ

Zayıf ve hasta insanlara yardım etmekten hoşlanma

YABANCI DİL İLGİSİ

Yabancı dili öğrenmeye istekli olma ve öğrenebilme

GÜZEL SANATLAR İLGİSİ

Resim, heykel, el sanatları vb. sanat ürünlerini yaratmaktan, mevcut eserleri incelemekten hoşlanma

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

İLGİLERİM VE BİLGİLERİM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	İlgileriyle dersleri ilişkilendirir./15.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notunda yer alan ilgi alanları tahtaya yapıştırılmak üzere kesilir, hazır hâle getirilir. 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 arkalı önlü olacak şekilde sınıf mevcudu kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğe "Sevgili öğrenciler, hepinize merhaba. Bu hafta ilgilerimizi fark edip derslerimizle ilişkilendireceğiz." denerek giriş yapılır. 2. Öğrencilere "İlgi, belli faaliyetlere isteyerek yönelme bu faaliyetleri kısıtlayıcı koşullar altında bile başka faaliyetlere tercih etme ve bu faaliyetleri yaparken yorgunluk yerine dinlenmişlik, bıkkınlık yerine devam etme isteği duyma durumlarında, varlığına hükmettiğimiz bir iç uyarıcı olarak düşünülebilir (Kuzgun, 2009)." açıklaması yapılır. 3. Açıklama yapıldıktan sonra öğrencilere "Sizler neleri yapmaktan hoşlanıyorsunuz?" ve "Söylediğiniz alanlara ne gibi yaşantılar sonucu ilgi duyduunuz?" soruları yöneltilir, alınan cevaplar hakkında tartışılır. 4. Daha sonra öğrencilerin yeterince tanımadıkları ilgiler hakkında bilgi sahibi olmaları için öğrencilerle birlikte tahtaya Etkinlik Bilgi Notunda yer alan ilgi alanları yapıştırılır. İlgi türlerinin hangi derslerle ilişkili olabileceğiyle öngörüler alınır. 5. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. "Sevgili öğrenciler, okulda gördüğünüz derslerden bazıları karşınızda. Şimdi sizlerden bu derslerde neler yaptığınızı düşünmenizi ve bu yaptığınız etkinliklerden zevk aldığınızı/ hoşlandığınızı düşündüğünüz etkinliklerle bu etkinliklerin ilişkili olduğu ilgi alanlarını Çalışma Yaprağı-1'deki ilgili ders başlığının altına yazmanızı istiyorum. Haydi, başlayın!" denerek öğrencilere yazmaları için 10 dakika süre verilir. 6. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1'e ekleme yapabilecekleri, ilgi alanları ile

¹ Kuzgun, Y. (2009). *Rehberlik ve psikolojik danışma*. Nobel Yayıncılık.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

ilişkilendirmede varsa yanlış eşleştirmelerini düzeltebilecekleri hatırlatılır.

7. Aşağıdaki sorularla süreç devan ettirilir:

- Çalışma Yaprağı-1'e baktığınızda bu dersler arasından en çok hangi dersin/derslerin etkinliklerinden zevk aldığınızı/hoşlandığınızı düşünüyorsunuz?
- Ders etkinliklerinizi çoğunlukla hangi ilgi alanı/alanları ile ilişkilendirdiniz?
- Bu derslerin etkinliklerinden zevk aldığınızı/hoşlandığınızı fark etme sizlere neler hissettiriyor?

8. Öğrencilere aşağıdakine benzer bir açıklama yapılarak süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, akademik yaşamımızda bizler için önemli olan ders etkinlikleri ile kariyer yaşamımız için çok önemli olan temel kavramlardan biri olan ilgilerimizle ilişkilendirebilmemiz bu iki alanda mutlu ve başarılı olabilmemizi sağlar."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Öğrencilerden okulda gördükleri seçmeli derslerin etkinliklerinden zevk aldıklarını/hoşlandıklarını düşündükleri etkinlikleri yazmaları ve aynı şekilde ilgi alanları ile eşleştirmeleri istenir. Bu uygulama için öğrencilere bir hafta süre verilir.
2. Verilen sürenin sonunda öğrencilerden Çalışma Yaprağı- 2'ye yazdıklarını birbirleri ile paylaşmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. İlgi alanlarının yazılı olduğu kâğıtların her biri farklı renklerdeki kâğıtlara çıktı alınabilir.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
 2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
 3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Emine ZORLU

Çalışma Yaprağı 1

Adı Soyadı:

MÜZİK

- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)

SOSYAL BİLGİLER

- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)

GÖRSEL SANATLAR

- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)

İNGİLİZCE

- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)

MATEMATİK

- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)
- (İlgi Alanı:)

Adı Soyadı:

Sevgili öğrencim,

Şimdi, okulda temel dersler üzerinde yaptığımız uygulamayı seçmeli dersleri düşünerek yapmanı istiyorum. Önce okulda gördüğün seçmeli dersleri kutucukların başına yazmalısın. Daha sonra bu derslerde yaptığımız etkinlikleri düşünmeli, bu etkinliklerden başarılı olduklarını ilgili dersin adını yazdığın kutucuğa madde madde yazmalı ve yazdığın her bir etkinliği üzerine konuştuğumuz ilgi alanlarıyla (sözel yetenek, sayısal yetenek, şekil uzay yeteneği ve özel koordinasyonu, müzik yeteneği, spor yeteneği, görsel sanatlar/resim yeteneği) ilişkilendirmelisin. Haydi başla!

Çalışma Yaprağı 2

<p>.....</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p>	<p>.....</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p>	<p>.....</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p> <p>•</p> <p>(İlgi Alanı:)</p>
--	--	--

.....

- (Ilgi Alani:)
- (Ilgi Alani:)
- (Ilgi Alani:)
- (Ilgi Alani:)

.....

- (Ilgi Alani:)
- (Ilgi Alani:)
- (Ilgi Alani:)
- (Ilgi Alani:)

.....

- (Ilgi Alani:)
- (Ilgi Alani:)
- (Ilgi Alani:)
- (Ilgi Alani:)

TEMEL BİLİM İLGİSİ

Fizik, kimya, biyoloji gibi fen bilimlerin konusunu oluşturan doğal olayları incelemek, matematik konuları ile uğraşmak gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgi

SOSYAL BİLİM İLGİSİ

Sosyal olayları incelemek ve nedenlerini araştırmak gibi davranışlarda ifadesini bulan bir ilgi alanıdır.

CANLI VARLIK İLGİSİ

Hayvan ve bitkilerin yasayışını incelemekten, onları yetiştirip üretmekten zevk alma gibi davranışları içerir. Canlı varlıklara ilgi duyan kimseler açık havada çalışmaktan da zevk alırlar.

MEKANİK İLGI

Çeşitli alet ve makineler yapmak, işletmek ve onarmak gibi faaliyetlerden hoşlanmaktadır.

İKNA İLGİSİ

Başkalarına düşüncelerini aktarma, belli bir amacı gerçekleştirmek için başkalarını etkileme gibi davranışları içeren bir ilgi alanıdır.

TİCARET İLGİSİ

Alım-satım işleriyle uğraşma, ticaret yolu ile kâr elde etme, bir malı müşteriye tanıtma ve satma gibi faaliyetlerde ifadesini bulan ilgi alanıdır.

İŞ AYRINTILARI İLGİSİ

Bu ilgi daha çok ayrıntılar üzerinde çalışmaktan hoşlanma olarak ifade edilebilir. Her işi günü gününe yapma, bir yazıyı ya da hesabı inceden inceye kontrol etme, her şeyi düzenli tutma gibi davranışlarda kendini gösterir.

EDEBİYAT İLGİSİ

Her türlü edebi eserleri inceleme, eleştirme ve edebi eserler yazma gibi davranışlarda ifadesini gösteren ilgidir.

GÜZEL SANATLAR İLGİSİ

Bu ilgi alanı daha çok resim, heykel gibi plastik sanatlar ve el sanatları ile eserleri incelemek veya bu tür eserler ortaya koymak gibi davranışlarda ifadesini bulur.

MÜZİK İLGİSİ

Bir müzik aleti çalma, müzik dinleme ve beste yapma gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgidir.

SOSYAL YARDIM İLGİSİ

Hasta, yoksul ve sakat insanlara yardım etme ve onların sıkıntılarını azaltma gibi davranışlarda ifadesini bulur.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

AMAÇLARIM İÇİN NELER YAPMALIYIM?

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Yaşam amaçlarına ulaşmak için bir eylem planı hazırlar./16.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-2 A3 formatında çıktı alınır ve eylem planı hazırlama ölçütleri tahtaya yapıştırılmak üzere kesilir, hazır hâle getirilir. 2. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar A4 boyutunda çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının yaşam amaçlarına ulaşmak için bir eylem planı hazırlamakla ilgili olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 tahtaya asılır ve öğrencilerle içeriğinde yer alan öneriler üzerine konuşulur. Öğrenci görüşleri alınır. 3. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır, uygulayıcı tarafından gerekli açıklamalar yapılır ve doldurmaları için 10 dakika süre verilir. 4. Gönüllü öğrencilerden cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir. 5. Aşağıdakilere benzer soruları sınıfa yönelterek grup etkileşimi başlatılır: <ul style="list-style-type: none"> • Bugüne kadar ulaşmanız gereken ama ulaşamadığınız amaçlar oldu mu? Neden? • Bu amaçlarınıza ulaşamamanızın sebepleri nelerdi? • Kendiniz için amaç belirlerken neler düşündünüz? Bu sana, kendini nasıl hissettirdi? 6. Gönüllü öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır: <p><i>"Yaşam amacınızı belirlediğinizde, bu yönde başarıyla emek vermekten ve amacınızı gerçekleştirmekten mutluluk duyacaksınız. Yaşam amacı mutluluğun anahtarıdır. Ne kadar büyük bir arzuya sahip olursanız, başarıma olasılığınız da o derece artacaktır. Fakat arzularınızı gerçekleştirebilmenin en önemli koşulunun iyi bir planlama olduğunu asla unutmayın."</i></p>

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin yıl boyunca Çalışma Yaprağı-1'e yazdıkları hususlarda kendilerini gözlemlenmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik Bilgi Notunda yer alan bilgilerin önceden yönergeye göre okunarak prova yapılması önemlidir.
 2. Etkinlik Bilgi Notunda yer alan bölüm için önceden hazırlanmış bir sunum da kullanılabilir.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
 2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
 3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
 4. Öğrencilere kazanımların değerlendirilmesi sürecine kendini gözleme çizelgeleri hazırlatılarak doldurmalarına rehberlik sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Emine ZORLU

Çalışma Yaprağı 1

AMAÇLARINIZA ULAŞABİLMEK İÇİN ADIMLAR

Gerçekçi ve ulaşılabilir bir amaç düşünün. "ZAFER İLK ADIMLA BAŞLAR". Amacını belirlemeyen insanlar bir yoldan giderken diğer yola saparlar, ne istediklerini bilmemeleri onlar için bir problem teşkil eder. Bu insanlar rotasını bilmeyen "gemi kaptanı" gibidirler. Sizin kaptanlık dereceniz ne kadar üstün olursa olsun gideceğiniz rota sizde yoksa denizde dolaşır durursunuz ya da istemediniz bir yere varmak zorunda kalırsınız.

1- Düşündüğünüz bu amacınızı çok açık olarak belirtin.

.....
.....

2- Bu amaca ulaşabilmek için ihtiyacınız olan şeylerin bir listesini çıkarın.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3- Bu amaca ulaşabilmek için sizin yapmanız gereken şeylerin bir listesini çıkarın.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4- Amacınızın gerçekleşebileceği tarihi belirleyin.

.....

5- Amacınıza ulaştığınızda kendinize ne hediye vereceğinizi belirleyin.

.....

1) Nedeninizi Belirleyin

Bir eylem planı oluşturmaya başlamadan önce, neden yeni bir hedef belirlediğinizi düşünün. Aksi takdirde bu yolculukta size yol gösterecek ve işler zorlaştığında size ne yapmanız gerektiğini gösterecek bir Kuzey Yıldızı'na ihtiyacınız olacak.

2) Hedefinizi Yazın

Şimdi aklınızda bir hedefiniz olduğuna göre bunu kafanızdan çıkarmanın ve bir kâğıt parçasına aktarmanın zamanı geldi. Bunu bir uygulama aracılığıyla elektronik olarak da yapabilirsiniz. Ancak araştırmalar kalem ile yazılan hedeflerinize ulaşma olasılığınızın %42 daha yüksek olduğunu söylüyor.

3) Her Seferinde Bir Adım Atın

Bir harita gibi, eylem planınızın da hedefinize nasıl ulaşacağınıza ilişkin adım adım talimatları içermesi gerekir. Başka bir deyişle, bunlar gitmeniz gereken yere ulaşmanıza yardımcı olan daha küçük hedeflerdir. Örneğin matematik yazılısından yüksek not almak istiyorsanız her gün 1-2 saat matematik çalışmalı, öğrendiklerini pekiştirmelisiniz.

4) Görevlerinizi Öncelik Sıralamasına Göre Gerçekleştirin

Eylem adımlarınız çözüldükten sonra, listenizi gözden geçirmek ve görevlerinizi en anlamlı sırayla yerleştirmek isteyeceksiniz. Kendine şu soruyu sor: “Neyi daha önce yaparsam yaşam amacıma ulaşabilirim.”

5) Görevlerinizi Programlayın

Hedefiniz için bir son tarih belirlemek şarttır; eylem planınızın başlamasını geciktirmenizi önler. Ancak burada önemli olan şey ise gerçekçi olmaktır. Örneğin, 1 günlük çalışmayla yarınki matematik yazılısından yüksek not almanız pek olası değildir.

6) Sağlıklı Alışkanlıklarla Yolda Kalın

Sağlıklı alışkanlıklar olmadan, hedefinize ulaşmak daha da zorlaşacaktır. Sağlıklı yaşam alışkanlıkları, enerjinizi artırır, hastalıkları uzak tutar, her daim formda olan bir beden ve zihin sunar. Aktif ol, sağlıklı beslen, kahvaltıyı sporu ihmal etme, eğlenmeye vakit ayır, yeterince uyu, stresten uzak dur, yeni şeyler dene.

7) Listede Başardığınız Görevleri Kontrol Edin

Liste oluşturmak için çok zaman harcadığınızı düşünebilirsiniz. Fakat bu sadece hedeflerinizi gerçeğe dönüştürmeye yardımcı olmakla kalmaz, aynı zamanda eylem planınızı düzenli tutar, aciliyet duygusu yaratır ve ilerlemenizi takip etme fırsatı verir. Listeler aynı zamanda kaygıyı azaltırlar, ne yapacağınızı ve ne zaman yapılması gerektiğini tam olarak bilirsiniz.

8) Gerektiği Gibi Gözden Geçirin ve Sıfırlayın

Herhangi bir kişisel hedefe ulaşmak bir süreçtir. Bir gecede bir hedefe ulaşabilmeniz harika olsa da, zaman alır. Yol boyunca aksilikler yaşayabilirsiniz. Hayal kırıklığına uğramak ve pes etmek yerine, nasıl ilerlediğinizi görmek için günlük, haftalık veya aylık sık sık incelemeler yapın. Olmayımdüğünüz yerde değilseniz, eylem planınızı değiştirmeniz gerekebilir. Belirlediğiniz hedefe ulaşmak için yeniden çalışın.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

KONTROL BENDE

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Yaşadığı yoğun duyguları yönetir./17.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 (Duygu ve Baş Etme Yöntemi Eşleştirme Etkinliği) 4. Bant 5. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 A3 formatında çıktı alınarak etkinliğe başlamadan tahtaya asılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 A4 formatında çıktı alınarak tahtaya asılır. 3. Çalışma Yaprağı-3 A4 formatında sınıf mevcudu sayısına çoğaltılır. 4. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilerin dikkatini çekmek için Çalışma Yaprağı-1 (yanardağ resmi) tahtaya asılır ve aşağıdaki sorular sorulur: <ul style="list-style-type: none"> • Bu resmin ne resmi olduğunu biliyor musunuz? • Bu olay nasıl oluşur? 2. Öğrencilerden cevaplar alındıktan sonra aşağıdaki yönerge paylaşılır: <p><i>"Evet çocuklar, bu bir yanardağ resmi. Duygularımızda bu şekilde oluşur. Öncesinde birçok olay ya da duruma bağlı olarak duygular oluşur. Bu duygularımız yoğunlaşır ve sonrasında ortaya çıkar."</i></p> 3. Çalışma Yaprağı-1 tahtadan alınır ve uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge paylaşılır: <p><i>"Sevgili çocuklar, duygu kelimesini belirli nesne, olay veya bireylerin insanın iç dünyasında uyandırdığı izlenim olarak tanımlayabiliriz. Duygular, birey olmanın en önemli unsurudur. Duygular tesadüfen ortaya çıkmaz. İnsan, hayatı boyunca çevreden gelen olayların ve durumların etkisiyle çeşitli duyguları yaşar. Yaşanılan duygu kadar duygunun yoğunluğu ve sonrasında gösterilen tepkiler de önemlidir. Bugün sizlerle yaşadığımız yoğun duyguları nasıl yöneteceğimizi fark etmemizi sağlayacak bir etkinlik yapacağız."</i></p>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

4. Açıklamanın ardından Çalışma Yaprağı-2'de hazırlanan görseller aralıklı olarak soldan sağa doğru tahtaya asılır. Çocuklara aşağıdaki soru yöneltilir:
 - Olaylar ya da durumlar karşısında yaşadığınız duygular nelerdir?
5. Etkinlik Bilgi Notundan faydalanılarak örnek duygu cümleleri okunur ve aşağıdaki soru sorulur:

"Size bazı cümleler okuyacağım. Bu cümlelerde hangi duygu hissedilir?"

Cevaplarla birlikte tahtada asılı olan duygu görselleri öğrencilere gösterilir ve öğrencilerin duyguları tanımları sağlanır.
6. Duygu görsellerinin hepsi tanıtıldıktan sonra aşağıdaki yönerge paylaşılır:

"Evet çocuklar, sizin de ifade ettiğiniz gibi olaylar ve durumlar karşısında mutluluk, üzüntü, korku, şaşkınlık, öfke, ilgi, iğrenme, utanç vb. birçok duygu yaşarız. Bu duyguları fark etmek, anlamak ve ifade etmek duyguları kontrol edebilmeyi sağlar. Duyguların olması normaldir ve duyguları ifade etmekten çekinilmemelidir. Duygu kontrolünde, duyguyu tanıma-anlama ve ifade etme başvurulması gereken ilk yöntemdir. Duyguların nasıl ifade edildiği ve verdiğimiz tepkilerin boyutu son derece önemlidir. Yaşanılan yoğun duyguların kontrolünü sağlamak için zamana ihtiyaç duyarız. Bu zamanı uygun baş etme yollarını kullanarak oluşturabiliriz."
7. Yönergenin ardından *"Şimdi sizlerle duygularımızı nasıl yönetebileceğimizi fark edeceğimiz bir eşleştirme oyunu oynayacağız."* şeklinde açıklama yapılır.
8. Uygulayıcı tarafından daha önceden sınıf mevcudu kadar çoğaltılan Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır ve Etkinlik Bilgi Notundan faydalanarak Çalışma Yaprağı-3'te yer alan duygularla baş etme yöntemleriyle ilgili bilgilendirme yapılır. Çocuklardan karşılaştıkları duygu ile kullanabilecekleri baş etme yöntemini eşleştirmeleri istenir. Aşağıdaki yönerge paylaşılır:

"Çalışma Yaprağı-3'te sizlere bazı olaylar ve durumlara bağlı oluşabilecek duygular verilmiştir. Duyguları dünyanız gibi hayal edin. Dünyayı canlı tutmak için güneşe ihtiyaç duyarız. Bu duygularla karşılaştığınızda hangi güneşi seçerek duygunuzu yönetebileceğinizi düşünmenizi ve size uygun yöntemle eşleştirmenizi istiyorum."
9. Çalışma Yaprağı-3 doldurulurken aşağıdaki sorularla öğrencilerin düşünmesi sağlanır:
 - En son hangi olay bu duyguyu yaşamınıza sebep oldu?
 - Bu duyguya tepkiniz ne oldu?
10. Çalışma Yaprağı-3 doldurduktan sonra aşağıdaki sorularla öğrencilerin duygu ve düşüncelerini paylaşmaları istenir:
 - Kendi duygularınızı bilmek ne işinize yarar?
 - Yoğun duygularınızı yönetebileceğiniz yollar bulmak size ne hissettirdi?
 - Bundan sonra yaşayacağınız olay ve durumlarda yoğun duygularınızı yönetebilmek için hangi yöntemleri kullanacaksınız?
11. Cevaplar alındıktan sonra öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

"Evet, sevgili öğrenciler, durum ve olaylar karşısında neler hissedebileceğine"

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

ve bu durumda hissedebileceğimiz yoğun duyguları yönetebilme yöntemlerine ilişkin paylaşımlarda bulunduk. Duygular önemlidir. Çünkü duygular içimizde ne olduğunu, ne hissettiğimizi ve neyin önemli olduğunu gösterir. Duyguların farkında olmak, onları anlamak, bizim yoğun duyguları yönetebilme kabiliyetimizi artırır. Öğrendiğiniz yöntemleri farklı durum ve olaylarda ortaya çıkan tüm yoğun duyguları yönetmede kullanabilirsiniz."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

-

Uygulayıcıya Not:

1. Etkileşimli tahta ya da projektör bulunan sınıflarda Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 tahtaya yansıtılabilir.
 2. Öğrenciler Çalışma Yaprağı-2'de duyguları adlandırma konusunda zorlanırsa uygulayıcı duyguları ifade etme de öğrencilere destek olur.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma Yaprağı-1 ve 2 daha büyük boyutlarda ve Çalışma Yaprağı-3 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
 2. Çalışma Yaprağı-3'te yer alan tüm eşleştirmeler yerine belirli miktarının yapılması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
 3. Çalışma Yaprağı-3'ün tamamlanması için ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
 4. Çalışma Yaprağı-3'ün tamamlanması sırasında öğretmen bireysel olarak geri bildirim vererek destek sunabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Fatma TEKİNOL

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Türk Dil Kurumuna Göre Duygu:

1. *isim* Duyularla algılama, his:
2. *isim* Belirli nesne, olay veya bireylerin insanın iç dünyasında uyandırdığı izlenim.

Duygu Görselleri Üzerinde Yer Alan Duygular

8 TEMEL DUYGU	DUYGUSAL TEPKİMİZ (İKİNCİL DUYGULARIMIZ)	ÖRNEK DUYGU CÜMLELERİ
Mutluluk	Sevinç, neşe, zevk, rahatlama, keyif, haz, gurur, heyecan ve coşkunluk	Çok güzel bir gündü. En sevdiğim parkta oynadım.
Üzüntü	Keder, acı, kasvetli, melankoli, umutsuzluk, yalnızlık ve depresyon	Bugün çok severek kullandığım kalemimi kaybettim. Aramama rağmen bulamadım.
Korku	Kaygı, endişe, sinirlilik, ürkeklik, dehşet ve panik	Bugün okula giderken yoldan geçen arabanın korna sesi o kadar yüksek sesle çaldı ki birden kulaklarımı kapattım.
Şaşkınlık	Hayret, sürpriz, şok, şaşırma, şaşkınlık ve merak	Yurt dışında oturan kuzenim eve gittiğimde kanepede oturuyordu.
Öfke	Öfke, hiddet, kızgınlık, gazap, sinirlilik, düşmanlık, hınc ve şiddet	Sıra arkadaşım hoşlanmadığımı söylediğim hâlde kalemimi izinsiz aldı ve kırılmasına sebep oldu.
İlgi	Merak, kabul, dostluk, güven, şefkat, sevgi ve bağlılık	Uzayın nasıl bir yer olduğu konusunda araştırma yapmak istiyorum.
İğrenme	Tiksinme, hor görme, küçümseme, kibir, nefret, hoşlanmama, sevmeme	Patates kızartması yedim, ellerim yağ içinde kaldı, hemen yıkamalıyım.
Utanç	Suçluluk, utanç, hayal kırıklığı, vicdan azabı, pişmanlık, üzüntü ve pişmanlık	En sevdiğim derste öğretmenimin sorduğu soruyu cevaplayamadım.

Yoğun Duyguları Yönetme Yöntemleri	
YÖNTEM	AÇIKLAMA
HOBİLER	Resim yapma, enstrüman çalma vb. zamanı verimle geçirecek etkinlikler yapılabilir. Bu süreçte duygu yoğunluğu azalacağından kontrol sağlanmış olacaktır.
DUYGULARI YAZMA	Yaşanılan duygunun kontrol altına alınması için hissedilen duygu yazılabilir. Olay özeti, hissedilen duygu ve verilen tepki yazılabilir. Uzun vadede duyguyla baş etme becerisi kazanmak için günlük tutulabilir.
SPOR/EGZERSİZ YAPMA	Yürüyüş, ip atlama, voleybol, basketbol, futbol, tenis, okçuluk, yüzme, kayak, badminton, atletizm vb. birçok spor dalından biri ya da birkaçı ile ilgilenilebilir.
DUYGULARI PAYLAŞ	Duyguları FARK ET, ANLA VE İFADE ET yöntemini kullanmak. Duyguların farkında olmak, anlamak ifade etmeyi kolaylaştırır. Duyguların ifade edilmesi duygu kontrol kabiliyetini artırır.
YARDIM AL	Duyguların yakınlarla, öğretmenleriyle paylaşılması ve uzman kişilerden yardım alınması duygu kontrolünü sağlamak açısından önemlidir. Başa çıkma konusunda kişinin kendini yetersiz hissettiği noktada ilgili kişi ve kurumlardan yardım almasının doğru olacağı ifade edilebilir.
OYUN OYNA	Satranç, bowling, masa tenisi, bilardo vb. zekâ oyunları ile zaman geçirmek duyguların yoğunluğunu azaltacağı için kontrol etme konusunda destek sağlayacaktır.
NEFES EGZERSİZİ	Duygu yoğunluğunu kontrol altına almak için nefes egzersizi yapılabilir.

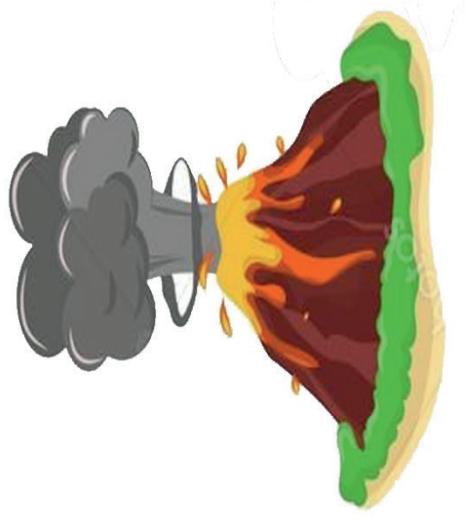
DENİZ YILDIZI NEFESİ

Yönerge: Kendini gergin, öfkeli, endişeli hissettiğinde deniz yıldızı nefesi tüm bedenini sakinleştirmek için işe yarar. Deniz yıldızının kolundan yukarı doğru giderken, "Burnundan nefes al.", deniz yıldızının kolundan aşağı doğru giderken "Nefesi ağzından bırak."

ÇİÇEK MUM NEFESİ

Yönerge: Gergin, üzgün, öfkeli, endişeli hissettiğinde çiçek mum nefesi tüm bedenini sakinleştirmek ve rahatlatmak için işe yarar. Çiçek kokları gibi içinden 4'e kadar sayarak nefes al, ardından mum üfler gibi içinden 4'e kadar sayarak nefesini bırak.

Çalışma Yaprığı 1

MUTLU

İĞRENMİŞ

İLGİLİ

ÖFKELİ

ŞAŞKIN

ÜZGÜN

KORKMUŞ

UTANMIŞ

Çalışma Yaprağı 3

DUYGU İLE BAŞ ETME YÖNTEMİNİ EŞLEŞTİRME ETKİNLİĞİ

ÜZGÜN

UTANMIŞ

ŞAŞKIN

ÖFKELİ

MUTLU

KORKMUŞ

İLGİLİ

İGRENMİŞ

NOT: En son hangi olay ya da durumda yukarıdaki duyuyu hissettiğini, nasıl tepki verdiğini düşünmeni ve yaşadığın duygunu kontrol etmek için hangi yöntemi kullanabileceğini seçmeni istiyorum. Eşleştirmeyi çizerek yapabilirsin.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

İYİ HİSSET İYİ OL

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	İyi oluşunu destekleyen duyguların yaşamındaki önemini fark eder./18.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu sayısına çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 sınıf mevcudu sayısına çoğaltılır. 3. EBA'da bulunan "Renklerle Notalar" videosu hazırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Öğrencilerin dikkatini çekmek için EBA'dan ulaşılan "Renklerle Notalar" adlı melodi dinletilir. Müzik bittikten sonra aşağıdaki sorular sorulur: <ul style="list-style-type: none"> Bu sesini duyduğumuz enstrümanın ne olduğunu biliyor musunuz? Her tuştan farklı bir sesin çıktığını fark ettiniz mi? Öğrencilerden cevaplar alındıktan sonra aşağıdaki yönerge paylaşılır: <p>"Evet çocuklar, bu sesler bir piyanodan geliyor. Duygularımızda piyanonun tuşları gibi farklı yoğunluğa sahiptir. Sahip olduğumuz duygularla ortaya çok güzel şarkılar çıkarabiliriz."</p> Uygulayıcı tarafından öncesinde sınıf mevcudu kadar çoğaltılmış olan Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge paylaşılır: <p>"Sevgili çocuklar, günlük durum ve olaylar sonrasında birçok duygu oluşur. Bu duygular bizim nasıl hissettiğimizi belirler. Bugün sizlerle yaşamda sizi iyi hissettiren duyguları öğrenmenizi sağlayacak bir etkinlik yapacağız."</p> Çalışma Yaprağı-1'de yer alan iyi oluşu destekleyen duygu cümleleri öğrencilerle birlikte yapılır. Cevaplar sırasıyla mutlu, gururlu, ilgili, aktif, dikkatli, kararlı, umutlu, güçlü, huzurlu olacak şekilde cevaplanmalıdır. Etkinlik yapıldıktan sonra öğrencilerle ısınma oyunu oynanır. Oyunla ilgili aşağıdaki yönerge paylaşılır: <p>"Sevgili çocuklar, şimdi sizlerle eğlenceli bir oyun oynayacağız."</p>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

Oyunumuzun kuralını açıklıyorum; ben bir kelime söyleyeceğim, sizden bu kelimenin son harfiyle başlayan yeni bir kelime söylemenizi istiyorum. Sonrasında başka bir arkadaşınızın ismini söyleyin ve ondan yine kelimenin son harfiyle başlayan yeni bir kelime söylemesini isteyin. (mutlu-uygar-resim gibi.) Düşünmek için size beş saniye vereceğim. İlk kelimeyi benim ismini söyleyeceğim kişi söyleyecek. Hazır mısınız?”

6. Oyun için belirli bir zaman verilir ve oyun sonlandırılır. Aşağıdaki soru öğrencilere sorulur:

- Oyun oynarken ne hissettiniz?

7. İsteyen öğrencilerden cevaplar alındıktan aşağıdaki açıklama yapılır:

“Evet çocuklar, ben de birçoğunuz gibi çok eğlendim, mutlu oldum. İyi oluşumuzu destekleyen duygular hissetmek duygusal bağımsızlık sistemini güçlendirir. Yaşanılan iyi oluşu destekleyen duygular yaşamı renklendirir. İyi oluşu destekleyen duyguların çok olması yaşam doyumunu artırır. Şimdi sizlerle kendi iyi oluşunuzu destekleyen duygularınızı belirleyeceğimiz bir etkinlik yapacağız.”

8. Uygulayıcı tarafından öğrenci mevcudu sayısına çoğaltılan Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır ve aşağıdaki yönerge paylaşılır:

“Sevgili çocuklar, kendinizi iyi hissetmenizi sağlayacak duygular yaşamınız için önemlidir. Size iyi oluşunuzu destekleyen duyguların yer aldığı bir liste verdim. Kâğıdın alt tarafında size ait olan bir gökkuşağı koydum. Buradan size kendinizi çok iyi hissettiren yedi tane duyguyu düşünmenizi, belirlemenizi ve işaretlemenizi istiyorum. Belirlediğiniz duyguları kullanarak gökkuşağınızın her bir rengini bu duygularla isimlendirmenizi istiyorum.”

9. Etkinlik için yeterli zaman verildikten sonra aşağıdaki sorular yöneltilerek öğrencilerin düşünmesi sağlanır:

- Sizi en iyi hissettiren duygular nelerdir?
- Gökkuşağınızı adlandırırken ne hissettiniz?
- İyi oluşunu destekleyen duyguların yaşamınıza etkisiyle ilgili ne düşünüyorsunuz?
- İyi oluşunuzu destekleyen duyguların oluşması için neler yapılabilir?
- İyi oluşu destekleyen duyguların çok hissedilmesi size nasıl hissettirir?

10. İstekli öğrencilerin cevaplarını paylaşması sağlanır. Cevaplar alındıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

“Evet, sevgili çocuklar, bugün sizlerle iyi oluşu destekleyen duyguların yaşamdaki önemini fark ettiren bir etkinlik yaptık. Kendi yeteneklerinizi fark etmeniz, günlük yaşam stresi ile başa çıkabilmeniz, verimli bir şekilde çalışabilmeniz ve içinde bulunduğunuz toplumun gelişimine katkı sağlayabilmeniz iyi oluşunuzu destekler. Psikolojik ve sosyal işlevselliğin olması anlamına gelen iyi oluşunu destekleyecek size iyi hissettiren duyguların yaşamınızda çokça olması önemlidir. İyi oluşu destekleyen duygular gökkuşağının renkleri gibidir, sizin yaşamınızı renklendirir. İyi oluşu destekleyen duyguların yaşamınızda yer alması duygusal bağımsızlık sisteminizi güçlendirerek psikolojik sağlamlığınızı artırır. İyi oluşunuzu destekleyen duyguların oluşmasını sağlayacak etkinliklere hayatınızda sıkça yer vermelisiniz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. İyi oluşu destekleyen duyguların belirlenmesini sağlayan Çalışma Yaprağı-2'nin öğrencilerde kalması ve evde aile bireylerinin kendi duygularını belirlemeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkileşimli tahta ya da projektör bulunan sınıflarda Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 tahtaya yansıtılabilir.
2. Müziğin dinletilememe durumunda piyano fotoğrafı çıktı yapılarak tahtaya asılabilir. Yönerge bu duruma göre şekillendirilir.
3. Öğrenciler Çalışma Yaprağı-1'de duyguları adlandırma konusunda zorlanırsa uygulayıcı, duyguları adlandırmada öğrencilere destek olur.
4. Çalışma Yaprağı-2 gökkuşağı resmi renkli çıktı olarak alınmalıdır. Renkli çıktı alma olanağı yoksa renkli boyalar ile gökkuşağının öğrenciler tarafından renklendirilmesi sağlanır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 ve 2 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan tüm duygu ifadeleri yerine belirli miktarının doldurulması ve bulmacadan bulması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1 ve 2'nin tamamlanması sırasında öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek öğrencilere destek olabilir.
4. Çalışma yapraklarının tamamlanması ve söylenen kelimenin son harfiyle başlayan yeni kelime bulma etkinliğinde ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Fatma TEKİNOL

Çalışma Yaprağı 1

DUYGU AVI BULMACASI

Size 9 adet olay ya da durum örneği verilmiştir. Bu olay ya da durumlar sonrasında hissedilen duyguyu bulunuz.

Karşılaşılan Olay ya da Durum	Hissedilen Duygu
Sınavda en yüksek notu ben aldım.	MUTLU
23 Nisan'da kendi yazdığım şiiri törende tüm okulun karşısında okudum.	
Robotik-Kodlama Kulübünde yapılan etkinliği çok merak ediyorum.	
Okulda Yardımlaşma Kulübünde yeni bir etkinlik planlıyorum, ayrıca resim kursuna başladım.	
Sınıfta ders işlenirken başka hiçbir şeye odaklanmam, sadece dersi dinlerim.	
Ders başarımları artırmak için günlük tekrar yapıp, test çözeceğim.	
Melodikayı çalmayı başaracağıma inanıyorum.	
İlk elemeleri birinci sırada bitirdim, rakiplerimle aramda açık ara fark var.	
Köye gittim, elma ağacının altına oturdum, mis gibi havada kitap okudum.	

Aşağıdaki bulmaca da size kendinizi iyi hissettiren 9 tane iyi oluşu destekleyen duygu kelimesi gizlenmiştir. Bu duygu kelimeleri aşağıdan yukarı, yukarıdan aşağı, sağdan sola, soldan sağa doğru, çapraz yazılarak gizlenmiştir. Bu duyguları bulmanızı istiyorum.

M	U	T	L	U	G	İ	T	T	B	C	J	İ
Ğ	P	İ	İ	M	Y	U	Y	L	O	K	F	N
G	Z	S	H	U	Z	U	R	L	U	F	H	İ
F	O	R	İ	T	T	D	P	U	J	G	Ç	L
G	N	K	Ş	L	U	Ş	Z	J	R	L	T	G
F	Ç	Y	Ö	U	Ü	J	İ	K	D	L	K	İ
T	İ	Ç	Ş	R	Ş	A	K	T	İ	F	U	L
K	Z	P	L	E	A	T	Y	U	K	L	K	İ
G	Y	B	Ğ	S	L	T	B	Ş	K	Y	S	G
K	Ü	L	Ç	R	S	Ğ	V	L	A	R	F	Y
K	K	Ç	N	P	Y	O	Y	E	T	İ	C	Ü
O	Y	I	L	R	A	R	A	K	L	I	A	Ğ
V	G	T	Ş	Ü	K	T	T	J	İ	D	L	Ş

Çalışma Yaprağı 2

Aşağıda sıralanan, iyi oluşu destekleyen duygular listesinden size kendinizi çok iyi hissettiren yedi tane duyguyu düşünmenizi, belirlemenizi ve işaretlemenizi istiyorum. Belirlediğiniz duyguları kullanarak gökkuşağınızın her bir rengini bu duygularla isimlendirmenizi istiyorum.

İYİ OLUŞU DESTEKLEYEN DUYGULAR LİSTESİ			
MUTLU	HUZURLU	SEVGİ DOLU	SAKİN
ŞAKACI	DUYARLI	HOŞNUT	COŞKULU
İYİMSER	ÖZGÜR	OLGUN	SEVİNÇLİ
ENERJİK	SEVECEN	RAHAT	MERAKLI
GURURLU	DİNGİN	KAYGISIZ	YARDIMSEVER
MİNNETTAR	KEYİFLİ	GÜVENLİ	KATILIMCI
HALİNDEN MEMNUN	ÜMİT DOLU	ŞEFKATLİ	EMİN
HAYAT DOLU	HASSAS	HARİKA	KARARLI
HEYECANLI	NEŞELİ	UMUTLU	KAYGISIZ

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

NE KATKISI VAR?

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Okul içindeki ve dışındaki eğitsel ve sosyal etkinliklere katılmanın gelişimine katkılarını değerlendirir./19.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının okul içindeki ve dışındaki eğitsel ve sosyal etkinliklere katılmanın gelişime katkılarını değerlendirmek olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. Uygulayıcı tarafından okul içindeki ve dışındaki eğitsel ve sosyal etkinliklerin neler olduğu öğrencilere sorulur. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır ve uygulayıcı tarafından tahtaya yazılır. Uygulayıcı tarafından öğrencilerin söylenmediği diğer eğitsel ve sosyal etkinlikler Etkinlik Bilgi Notu göz önünde bulundurularak tahtaya yazılır. Öğrencilere okul içindeki ve dışındaki eğitsel ve sosyal etkinliklerden herhangi birine katılıp katılmadıkları, katılanlardan ilgili etkinliğin gelişimlerine ne gibi katkıları olduğu sorulur. Gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve şu yönerge verilir: <i>“Sevgili öğrenciler, size dağıttığım çalışma yaprağında okul içindeki ve dışındaki bazı eğitsel ve sosyal etkinlikler yer alıyor. Bu etkinliklerin karşılarında ise örnek olarak gelişiminize ne gibi katkılar sağladıkları yazıyor. Siz de diğer etkinliklerin gelişiminize ne gibi katkıları olacağını düşünüp karşılıklarını yazınız. Çalışma Yaprağı-1’de olmayan ancak olmasını istediğiniz ve katıldığınız etkinlikleri yazabilmeniz için boşluklar da bırakılmıştır.”</i> Öğrencilerin yazma işlemi bittikten sonra Çalışma Yaprağı-1’de yazdıklarını paylaşımları istenir. Öğrencilerin yazdıklarını paylaşımları için öğrenciler cesaretlendirilir.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki tartışma sorularıyla süreç devam ettirilir:

- Etkinlikte bahsedilen okul içindeki ve dışındaki eğitsel ve sosyal etkinliklerden yeni fark ettikleriniz oldu mu?
- Bahsedilen eğitsel ve sosyal etkinliklerden gelecekte hangilerine katılmak istersiniz? Neden?
- Okul içindeki ve dışındaki eğitsel ve sosyal etkinliklere katılmanın gelişiminize nasıl katkısı olur?
- Bu eğitsel ve sosyal etkinliklerin gelecekteki amaçlarınıza ulaşmanıza nasıl katkıları olabilir?
- Hiçbir eğitsel ve sosyal etkinliğe katılmayanlar bu etkinliğin sonunda fikirlerini değiştirdiler mi?

8. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Gördüğünüz gibi okul içinde ve dışında katılabileceğiniz eğitsel ve sosyal etkinlikler sizlerin fiziksel, zihinsel, sosyal, duygusal vb. birçok alanda gelişiminize olumlu katkı sağlar. Sizler de okul içindeki ve dışındaki eğitsel ve sosyal etkinliklere katılarak gelişiminizi destekleyebilirsiniz."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden yakın çevresindeki yetişkinlerin öğrenci iken katıldığı okul içindeki ve dışındaki eğitsel ve sosyal etkinliklerin neler olduğu, bu etkinliklerin onların gelişimine nasıl katkısı olduğu üzerine röportajlar yaparak sonraki hafta gönüllü öğrencilerin sınıfta sunmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Çalışma yapraklarının tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Etkinlikler ve gelişime olan katkıların karışık bir şekilde yazılı olduğu çalışma yaprakları verilerek öğrencilerin oklar aracılığı ile eşleştirmesi sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Çiğdem ÇÖPOĞLU, Etkinlik Düzenleme Kurulu

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Ev ödevleri ve projeler

Destekleme ve yetiştirme kursları

Okul gezileri

Belirli gün ve haftaların kutlanmasına yönelik çalışmalar

Basketbol, voleybol, futbol takımına katılmak

Resim kursuna gitmek

Bağlama, gitar, piyano, keman kursuna gitmek

Şiir, kompozisyon ve bilgi yarışmalarına katılmak

Münazara çalışmasına katılmak

Halk oyunları kursuna gitmek

Tiyatro, piyes çalışmalarına katılmak

El sanatları ile uğraşmak

Okul gazetesi çıkarmak

Millî ve dinî bayram kutlamalarına katılmak

Ev işlerinde aile üyelerine yardımcı olmak

Akran gruplarıyla oyun oynamak

Konferans, panel, açık oturumları izlemek

Çalışma Yaprağı 1

Ev ödevleri ve projeler

- Derste öğrendiklerimi pekiştirir.

Millî ve dinî bayram kutlamalarına katılmak

- Kültürel ve toplumsal değerleri kazanmamı sağlar.

Okul gazetesi çıkarmak

Resim kursuna gitmek

Belirli gün ve haftaların kutlamalarına katılmak

Şiir, kompozisyon ve bilgi yarışmalarına katılmak

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

BAŞARISIZLIKLARIMDAN ÖĞRENDİĞİM BİR ŞEY VAR

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Eğitsel etkinliklerdeki başarısızlıkların öğrenme sürecinin bir parçası olduğunu kabul eder./20.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde okunarak etkinliğe hazırlık yapılır. 2. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından "Merhaba çocuklar, bugün sizinle eğitsel etkinliklerdeki başarısızlıklarımız ile ilgili bir etkinlik yapacağız." şeklinde bir açıklamayla etkinliğe giriş yapılır. Öğrencilere Etkinlik Bilgi Notu okunur. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve şu yönerge verilir: <i>"Gördüğünüz gibi her insan hayatında bazen başarısız olabilir. Şimdi sizden dağıttığım Çalışma Yaprağı-1'e bugüne kadar eğitsel etkinliklerinizde başarısız olduğunuz üç durumu ve karşılıklarına bu başarısız olduğunuz üç durumun sonucunda ne öğrendiğinizi yazmanızı istiyorum."</i> Bütün öğrenciler yazma işlemini tamamladıktan sonra Çalışma Yaprağı-1'e yazdıklarını paylaşımları istenir. Öğrencilerin paylaşımı alındıktan sonra aşağıdaki tartışma sorularıyla süreç devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> Başarısız olduğunuzda neler hissettiniz? Başarısız olmanıza sebep olan şeyler nelerdir? Başarısızlıklarınızın sonucunda ne gibi dersler çıkardınız? Çıkardığınız dersler size ne gibi avantajlar sağladı? Başarısız olmaktan korkmak bizi nasıl bir sonuca götürür? Öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplar alındıktan sonra uygulayıcı tarafından şu açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

"Bugünkü etkinliğimiz eğitsel etkinliklerdeki başarısızlıkların öğrenme sürecinin bir parçası olduğunu kabul etmek ile ilgiliydi. Her ne kadar eğitsel etkinliklerdeki hata ve başarısızlıklar genelde bireyde utanma ve yetersizlik duygusuna yol açsa da eğitsel etkinliklerde başarısız olmak öğrenme sürecinin bir parçasıdır. Bireyler başarısız olduklarında kendilerini neden başarısız olduklarına dair sorgular. Bu sorgulamalar sonucunda başarısız olan birey başarısızlıklarının üstesinden gelmek için farklı çözüm yolları dener. Sonunda bu çözüm yollarından birisi onu başarıya götürür."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden çevrelerindeki insanların eğitim süreçlerindeki yaşadıkları başarısız olduğu durumları öğrenip bu başarısızlıklardan neler öğrendikleriyle ilgili poster hazırlamaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik Bilgi Notu etkileşimli tahtaya ya da projeksiyon yardımıyla tahtaya yansıtılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'in çıktı alınamadığı durumlarda renkli yapışkanlı kâğıtlardan her bir öğrenciye üçer adet dağıtılması sağlanır. Öğrencilerden kâğıtların bir tarafına eğitsel etkinliklerdeki başarısızlıklarını diğer tarafına da bunlardan neler öğrendiklerini yazmaları istenebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Etkinlik Bilgi Notu birden fazla kez okunabilir.
2. Çalışma yaprağının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Çiğdem ÇÖPOĞLU

ETKİNLİK BİLGİ NOTU¹

Örnek Olay – 1

Thomas Edison'a, 999 denemeden sonra yaptığı bininci deneyde ampulü bulmasıyla ilgili olarak şöyle bir soru yöneltilmişler:

- 999 kez başarısız olmanıza rağmen bininci deneyi yapacak gücü nereden buldunuz?

Edison şu yanıtı vermiş:

- Ampulün icadı bin aşamalı bir süreçti. Başarısız gibi görünen ilk 999 aşama bininci ve son aşamaya götüren öğrenmelerle doluydu.

Örnek Olay – 2

3M firmasının hatalar nedeniyle bugünlere geldiği anlatılır. Örneğin ofislerde üzerine küçük notlar yazmak için kullandığımız post-itler bir başarısızlık sonucu bulunmuştur.

1900'lerin başında 3M şirketinin yöneticileri, araştırma-geliştirme (AR-GE) bölümüne dünyanın en güçlü yapışkanını geliştirme talimatını verirler. Yapılan uzun çalışmalardan sonra AR-GE birimi bir yapışkan geliştirir. Ancak buldukları yapışkan, dünyanın en güçlü yapışkanı olmak bir yana en zayıf yapıştırıcısıdır. Öyle ki küçük bir bebek bile yapıştırılan nesneyi iki parmağıyla hafifçe çektiğinde nesne kolaylıkla gelmektedir.

3M şirketi, eğer AR-GE ekibini başarısızlığından dolayı cezalandırırsaydı ve buluşlarını çöpe atsaydı bugün 3M firmasını dünyaya tanıtan ve en büyük şirketlerinden birisi yapan post-it kâğıdı olmayacaktı.

¹ <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/999-kez-hata-yapabilirsiniz-104784>

Çalışma Yaprağı 1

Eğitsel Etkinliklerdeki Başarısızlıklarım	Eğitsel Etkinliklerdeki Başarısızlıklarımdan Öğrendiklerim
1-	1-
2-	2-
3-	3-

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

BİR METRE

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Öğrenme sürecinde deneyimlediği başarısızlıkların üstesinden gelmek için farklı çözüm yolları dener./21.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkileşimli tahta 2. "Uzun Kaşıklar" isimli video (https://www.youtube.com/watch?v=dsDr3uVBh8) 3. Etkinlik Bilgi Notu 4. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik öncesinde "Uzun Kaşıklar" isimli video yukarıdaki linkten bulunup oynatmak için hazır hâle getirilir. 2. Etkinlik Bilgi Notundaki görseller etkileşimli tahtaya yansıtılmak için hazırlanır. 3. Çalışma Yaprağı-1, öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Merhaba sevgili öğrenciler, bugün sizlerle öğrenme sürecinde deneyimlediğiniz başarısızlıkların üstesinden gelmek için farklı çözüm yolları denemek amacıyla bir etkinlik gerçekleştireceğiz." denerek etkinliğe giriş yapılır. 2. Uygulayıcı tarafından, etkinlik öncesinde bulunarak hazır hâle getirilen, "Uzun Kaşıklar" isimli videonun ilk 10 saniyesi izletilir ve sonrasında Etkinlik Bilgi Notundaki resimler tahtaya yansıtılır. 3. Öğrencilere "İzlemiş olduğunuz videonun bu bölümünde neler gördünüz?" sorusu yöneltilir. Gönüllü öğrencilerden cevaplar alınarak ufak bir beyin fırtınası gerçekleştirilir. 4. Uygulayıcı tarafından "İzlemiş olduğunuz videodaki insanlar, derin bir çukurun/kuyunun ortasındaki kâsede bulunan yemekten, birer metrelik kaşıklarla yemeye çalışıyorlar. Peki, videoda gördüğünüz insanlar yemeği yiyebilme konusunda başarılı olabiliyorlar mı?" sorusu sorularak gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır. 5. Daha sonra "Sevgili öğrenciler, şimdi sizlerden videoda izlediğiniz başarısızlık durumunun ortadan kalkmasını sağlayacak farklı çözüm yolları düşünmenizi istiyorum." denir. Öğrencilere yeterli süre verilir. Süre sonunda gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

6. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra "Uzun Kaşıklar" isimli videonun kalan bölümü öğrencilere izletilerek videodaki başarısızlık karşısında bulunan çözüm yoluyla öğrencilerin düşündükleri çözüm yolları değerlendirilir.
7. Video ile ilgili çalışma tamamlandıktan sonra Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. "Sevgili öğrenciler, dağıtmış olduğum Çalışma Yaprağı-1'deki soruları cevaplamanızı istiyorum." denerek doldurmaları için yeterli süre verilir.
8. Süre sonunda gönüllü öğrencilerden doldurdıkları Çalışma Yaprağı-1'i sınıf arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir.
9. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilerek süreç devam ettirilir:
 - Videodaki başarısızlık senaryosuna farklı çözümler ararken zorlandınız mı? Neden?
 - Çalışma Yaprağı-1'deki belirtmiş olduğunuz başarısızlığa farklı çözümler ararken zorlandınız mı? Neden?
 - Karşılaşılan her başarısızlık durumunun tek bir çözüm yolu mu vardır?
 - Başarılı olamadığınızda bunun üstesinden gelebilmek için farklı çözüm yolları düşünüyor musunuz?
 - Düşündüğünüz çözüm yolu başarısızlık durumunuzun giderilmesinde yetersiz kaldığında farklı bir çözüm yolu deniyor musunuz?

10. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra etkinlik şu ifadelerle sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, bu derste karşılaştığımız öğrenme başarısızlıkları için farklı çözüm yollarına yönelik bir etkinlik gerçekleştirdik. Başarısızlıklarımızın farklı nedenleri olabilir. Bu nedenler arasında fiziksel yetersizliklerimizi, öğrenmeye karşı tutum ve davranışlarımızı, aile/arkadaş/sosyal çevrelerimizi, dikkat ve motivasyon eksikliklerimizi, kaygı düzeylerimizi ve daha nicelerini sayabiliriz. Sizler de okul yaşantınızda ya da okul dışında karşılaştığınız öğrenme süreçlerindeki başarısızlıklarınızda bu nedenlerle karşılaşılıyor olabilirsiniz. Ancak şunu unutmamalısınız ki her başarısızlığın mutlaka bir ya da birden fazla çözüm yolu vardır. Bu çözüm yollarını bulmaya çalışmalı ve bu çözüm yollarını başarısızlıklarınızın üstesinden gelebilmek için denemelisiniz."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin bir hafta boyunca Çalışma Yaprağı-1'de belirtmiş oldukları başarısızlık durumları ve bunlara ilişkin buldukları farklı çözüm yollarını denemeleri istenir. Bir sonraki hafta gönüllü öğrencilerin deneyimlerini sınıfta paylaşmaları sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinliğin ilk basamağında, "uzun kaşıklar" isimli videonun yalnızca ilk 10 saniyesinin izletilmesi etkinliğin devamı için önem taşımaktadır.
2. Etkileşimli tahta ya da projeksiyonun bulunmadığı sınıflarda Etkinlik Bilgi Notu büyütülerek tahtaya asılabilir.
3. Çalışma Yaprağı-1'in çoğaltma imkânının bulunmadığı durumlarda uygulayıcı tarafından, sorular sırasıyla sesli olarak sınıfa okunabilir ve öğrencilerden soruların cevaplarını defterlerine yazmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

4. Etkinlik sürecinde öğrencilere yöneltilen sorularda, başarısızlık durumlarının tespit edilmesi noktasında sınıf genelinde bir zorluk hissedilirse okul rehberlik servisi ile iş birliği yapılarak öğrencilerde farkındalık oluşturmak amacıyla "Başarısızlık Nedenleri Anketi" uygulanması sağlanabilir. Bu sayede öğrenciler, başarısızlık nedenlerini kolaylıkla tespit edebilirler. Bunlara yönelik isabetli çözüm yolları üretip deneyebilirler.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Videodaki görüntülerin sesli betimlemesi yapılarak görme bakımından sınırlı öğrencilere destek olunabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak, yazılarının puntosu büyütülerek ve dokunsal özellikler de eklenerek görme bakımından işlevsel hâle getirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep ATASOY KARAKAYA, Etkinlik Düzenleme Kurulu

KAYNAK:

<https://www.youtube.com/watch?v=-dsDr3uVBh8> (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

ETKİNLİK BİLGİ NOTU¹

¹Çalışma Yaprağı-1'deki görseller "Uzun Kaşıklar" isimli video içerisinden alınmıştır.

Çalışma Yaprağı 1

Sevgili öğrenciler, aşağıda cevap vermeniz için birtakım sorular yer almaktadır. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1) Okul yaşantınızdaki öğrenme süreçlerinde karşılaştığınız bir başarısızlığınızı düşünerek yazınız.

2) Bu başarısızlığınızın nedenleri neler olabilir?

3) Bu başarısızlığınızın üstesinden gelebilmek için birbirinden farklı en az üç çözüm yolu düşünerek yazınız.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

HAK VE GÜVENLİK

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Kişisel hakların korunması ve kişisel güvenliğin sağlanması için yönergeleri izler./22.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkileşimli tahta 3. "Çocuk Hakları Nelerdir?" isimli video (https://www.youtube.com/watch?v=ElkMqCJt8Fw) 4. Çalışma Yaprağı-2 5. Çalışma Yaprağı-3 6. Çalışma Yaprağı-4
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 bulmaca cevapları için hazır bulundurulur. 3. "Çocuk Hakları Nelerdir?" isimli video etkinlik öncesinde bulunarak hazır hâle getirilir. 4. Etkileşimli tahta ya da projeksiyonun bulunmadığı sınıflarda 7. uygulama basamağı için "Çalışma Yaprağı-4" hazır hâlde bulundurulur. 5. Etkileşimli tahta ya da projeksiyonun bulunmadığı sınıflarda "Çalışma Yaprağı-3" büyütülerek tahtaya asılmak üzere bir adet çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından etkinliğin amacının kişisel hakların korunması ve kişisel güvenliğin sağlanması için yönergelerin izlenmesi olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. 2. "Çalışma Yaprağı-1" öğrencilere dağıtılır ve bulmacayı çözmeleri için yeterli süre verilir. Süre sonunda öğrencilere bulmacada hangi kelimeleri buldukları sorulur. 3. Öğrencilerin buldukları kelimeler uygulayıcı tarafından tahtaya sıralanır. Bulmacada yer alan ancak öğrenciler tarafından bulunamayan kelimelerin olması hâlinde bu kelimeler de öğrencilere söylenerek tahtaya sıralanır. 4. Ardından "Sevgili öğrenciler, bulmacadaki kelimeler sizlere neler çağırırdı?" sorusu yöneltilir. Gönüllü öğrencilerden cevapları alınarak beyin fırtınası yapılır.

Sürec
(Uygulama
Basamakları):

5. Öğrencilere aşağıdaki tartışma soruları sorularak süreç devam ettirilir:

- Kişisel haklar denildiğinde aklınıza gelen şeyler nelerdir?
- Sizce kişisel haklar korunabilir niteliğe sahip midir?
- Kişisel haklar korunabilir niteliğe sahipse nasıl korunabilir?

6. Gönüllü öğrencilerden cevapları alınır. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır:

"Sevgili öğrenciler, 'Günlük yaşamımızı sürdürürken çeşitli sorunlarla karşılaşabiliriz. Sahip olduğumuz hakları bilmek karşılaştığımız sorunları çözerken bizlere yardımcı olur. Yasal olarak bireylere tanınan yetkilere hak denir. Haklarımız yasalarla güvence altına alınmıştır. Eğitim ve öğrenim hakkı, sağlık hakkı, çalışma hakkı, yaşama hakkı, seçme ve seçilme hakkı, dilekçe hakkı sahip olduğumuz haklardan bazılarıdır' (Şahin, 2019, s. 27)."

7. Uygulayıcı tarafından, etkinlik öncesinde bulunarak hazır hâle getirilen, "Çocuk Hakları Nelerdir?" isimli video öğrencilere izletilir.

8. Uygulayıcı tarafından sınıf başkanlığı örneği verilir:

"Okula başladığınız andan itibaren öğrenim gördüğünüz sınıflarda her yıl sınıf başkanlığı seçimi yapılmaktadır. Bu seçimlerde sınıfta öğrenim gören her öğrencinin oy verme ve sınıf başkanlığına aday olma hakkı vardır. Sınıftaki öğrenciler başkan adaylarına özgür iradeleriyle oy verirler ve en fazla oyu alan öğrenci sınıf başkanı seçilir (Şahin, 2019, s. 204)."

9. Daha sonra Çalışma Yaprağı-3 etkileşimli tahtaya yansıtılır. Uygulayıcı tarafından öğrencilere "Sevgili öğrenciler, bu görseller sizlere neler çağrıştırdı? Bu görseller ne anlatıyor? Bu görsellerle daha önce karşılaştınız mı? Nerelerde karşılaştınız? Bu görseller nerelerde kullanılıyor? Bunlara benzer başka uyarı levhaları biliyor musunuz?" soruları sorulur. Gönüllü öğrencilerin cevapları alınır.

10. Aşağıdaki sorularla sürece devam edilir:

- Kişisel güvenlik denildiğinde aklınıza neler geliyor?
- Kişisel güvenliğimizi sağlamak için neler yapabiliriz?
- Kişisel hakların korunması ve kişisel güvenliğin sağlanması için izlediğiniz yönergeler var mı?

11. Ardından uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, çocuk olarak birçok hakka sahipsiniz. Bu haklarınızın farkına varmalı ve onlardan haberdar olmalısınız. Sahip olduğunuz bu haklar, hem ulusal hem de uluslararası belgelerle koruma altına alınmıştır. Bu belgeler sizler için aynı zamanda birer yönerge özelliği taşımaktadır. Ayrıca kişisel haklarımızın korunması ve kişisel güvenliğimizin sağlanması için hayatımızın her alanında gerek görsel gerek işitsel gerekse yazılı olarak pek çok yönerge mevcuttur. Bu yönergelerin bizler için olduğu bilincini koruyarak yönergeleri izlemeye özen göstermeliyiz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Uygulayıcı tarafından sınıfta 3-4 kişilik gruplar oluşturularak her bir gruptan kişisel hakların korunması ve kişisel güvenliğin sağlanmasına yönelik broşürler hazırlamaları, bir hafta sonra da hazırladıkları bu broşürleri okul panolarına asmaları istenebilir.
2. Öğrencilerden çevrelerinde gördükleri kişisel güvenlik yönergelerini gözlemlenmeleri ve bunları fotoğraflayarak bir albüm oluşturmaları istenebilir.
3. Kaynakçada gösterilen "Çocuk Haklarına Yolculuk" A5 boyutunda bir adet çoğaltılarak sınıf panosuna asılabilir. Bu sayede çocukların haklarından haberdar olması sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1'deki bulmacada bulunması gereken kelimeler, etkinliğin konusunun öğrenciler tarafından sezilebilmesi için özellikle verilmemiştir.
2. Çalışma Yaprağı-1'in çoğaltılma imkânının bulunmadığı durumlarda, bulmaca etkileşimli tahtaya yansıtılarak öğrencilerden buldukları kelimeleri söylemeleri istenebilir.
3. 7.uygulama basamağında, etkileşimli tahta ya da projeksiyonun bulunmadığı sınıflarda "Çocuk Hakları Nelerdir?" isimli videonun izletilmesi yerine Çalışma Yaprağı-4'teki "Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi" uygulayıcı tarafından sınıfa okunabilir.
4. Etkileşimli tahta ya da projeksiyonun bulunmadığı sınıflarda "Çalışma Yaprağı-3" büyütülerek tahtaya asılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyalde uyarlama yapılabilir.
2. Tahtaya yansıtılan görsellerin boyutlarının büyük ve zemine kontrast renkte olmasına dikkat edilerek materyalde uyarlama yapılabilir.
3. Yapılan açıklamalar, verilen yönergeler ve sorulan sorularda kullanılan dil kelime sayısı, kelime zorluğu veya yabancılığı temelinde sadeleştirilerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep ATASOY KARAKAYA

KAYNAK:

<https://www.youtube.com/watch?v=ElkMqCJt8Fw> (Erişim Tarihi: 12.03.2021)

Şahin, Erhan. (2019). Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokul Sosyal Bilgiler 6 Ders Kitabı, Ankara: Anadol Yayıncılık.

<http://www.sanliurfa.gov.tr/birlesmis-milletler-ocuk-haklari-bildirgesi> (Erişim Tarihi: 12.03.2021)

"Çocuk Haklarına Yolculuk" <https://www.unicef.org/turkey/media/7176/file/%C3%87ocuk%20Haklar%C4%B1na%20Yolculuk.pdf> (Erişim Tarihi: 12.03.2021)

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıdaki bulmacada 12 tane sözcük yer almaktadır. Bu sözcükler aşağıdan yukarı, yukarıdan aşağı, sağdan sola, soldan sağa doğru yazılarak gizlenmiştir. Bu sözcükleri bulunuz.

H	A	K	P	A	J	Ç	A	L	I	Ş	M	A	Ü
P	E	A	G	Ç	Ş	V	B	I	C	Ö	M	J	P
Z	Ü	A	N	A	Y	A	S	A	Ü	S	İ	F	İ
Ü	C	F	I	U	G	T	K	Ü	O	Z	T	B	Z
Ö	A	A	E	V	M	A	S	Z	F	G	İ	B	C
Ğ	Z	Ö	B	N	U	N	A	K	B	Z	Ğ	Ü	Z
R	J	N	Ç	I	U	D	J	Z	Ö	E	E	O	J
E	A	E	L	S	N	A	E	O	K	İ	Ş	L	A
N	B	Ç	Ş	Y	A	Ş	A	M	A	İ	Ğ	F	G
İ	O	K	Ğ	H	P	L	V	H	İ	Ş	Ğ	İ	S
M	Ö	E	G	K	I	I	Ğ	K	Ü	U	H	A	E
Ş	B	L	M	C	O	K	I	L	Ğ	A	S	Z	Ç
K	E	İ	C	L	İ	Z	H	D	F	H	Ş	V	M
A	J	D	M	Ö	A	L	S	E	Ç	İ	L	M	E

Çalışma Yaprağı 2

Çalışma Yaprağı-1'in Cevap Anahtarı

H	A	K	P	A	J	Ç	A	L	I	Ş	M	A	Ü
P	E	A	G	Ç	Ş	V	B	I	C	Ö	M	J	P
Z	Ü	A	N	A	Y	A	S	A	Ü	S	i	F	i
Ü	C	F	I	U	G	T	K	Ü	O	Z	T	B	Z
Ö	A	A	E	V	M	A	S	Z	F	G	i	B	C
Ğ	Z	Ö	B	N	U	N	A	K	B	Z	Ğ	Ü	Z
R	J	N	Ç	I	U	D	J	Z	Ö	E	E	O	J
E	A	E	L	S	N	A	E	O	K	i	Ş	L	A
N	B	Ç	Ş	Y	A	Ş	A	M	A	i	Ğ	F	G
i	O	K	Ğ	H	P	L	V	H	i	Ş	Ğ	i	S
M	Ö	E	G	K	I	I	Ğ	K	Ü	U	H	A	E
Ş	B	L	M	C	O	K	I	L	Ğ	A	S	Z	Ç
K	E	i	C	L	i	Z	H	D	F	H	Ş	V	M
A	J	D	M	Ö	A	L	S	E	Ç	i	L	M	E

Çalışma Yaprağı 3

Çalışma Yaprağı 4

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇOCUK HAKLARI BİLDİRGESİ

20 Kasım 1959 (RG 27.01.1995 sf. 22184)

Birleşmiş Milletler halkları Birleşmiş Milletler Antlaşmasında temel insan haklarına ve insan kişiliğinin saygınlık ve değerine olan inançlarını yinelediği ve daha geniş bir özgürlük içinde toplumsal ilerlemeyi ve daha iyi bir yaşam düzeyini sağlamaya karar verdiği için,

Birleşmiş Milletler, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde herkesin ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ve başka bir görüş, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğuş ya da benzeri bir statü ayrımı gözetilmeksizin bu Bildirgede öne sürülen hak ve özgürlüklere yetkili olduğunu ilan ettiği için,

Bedensel ve zihinsel bakımdan henüz olgunlaşmamış olan çocuk, doğumdan önce olduğu gibi doğumdan sonra da uygun yasal korunma dâhil özel gözetim ve bakıma gereksinme gösterdiği için,

Bu özel gözetimin gereği, 1924 tarihli Cenevre Çocuk Hakları Bildirgesinde belirtildiği ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde ve çocukların esenliğiyle ilgili uzmanlık kuruluşları ve uluslararası örgütlerin statüsünde tanındığı için,

İnsanlığın çocuğa verebileceğinin en iyisini vermek gerektiği için,

Genel Kurul, Çocuğun mutlu bir çocukluk geçirmesi ve kendisinin ve toplumun iyiliği için burada öne sürülen hak ve özgürlüklerden yararlanması amacıyla bu Bildirgeyi ilan eder ve ana ve babaları, kadın-erkek herkesi, gönüllü örgütleri, yerel makamları ve hükümetleri bu hakları tanımaya ve aşağıdaki ilkeler uyarınca giderek alınacak yasal ve başka önlemlerle bu hakları gözetmeye çağırır.

İlke 1

Çocuk, bu bildirgede öne sürülen haklardan yararlanır. Her çocuk, kendisinin ya da ailesinin ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka bir görüş, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğuş ve başka bir statü bakımından herhangi bir ayırım yapılmaksızın bu haklara sahiptir.

İlke 2

Çocuk, özel olarak korunur, yasalar ve başka yollarla sağlıklı ve normal biçimde, özgürlük ve saygınlık koşullarında bedensel, zihinsel, ahlaki, manevi ve toplumsal olarak gelişmesine olanak sağlayacak fırsat ve kolaylıklardan yararlanır. Bu amaçla çıkarılacak yasalarda, çocuğun çıkarları önde gelir.

İlke 3

Çocuğun doğuştan başlayarak bir isme ve vatandaşlığa hakkı vardır.

İlke 4

Çocuk toplumsal güvenlik olanaklarından yararlanır. Sağlık içinde gelişme ve yetişme hakkı vardır. Bu amaçla kendisine ve annesine özel bakım ve korunma olanakları sağlanır. Bu olanaklar doğum öncesi ve doğum sonrası bakımı da içerir. Çocuğun, yeterli beslenme, barınma, eğlenme ve sağlık hizmetlerine hakkı vardır.

ilke 5

Bedensel, zihinsel ve toplumsal bakımdan özürlü çocuğa özel durumunun gerektirdiği gibi davranılır ve özel eğitim ve bakım sağlanır.

ilke 6

Çocuğun kişiliğinin tam ve uyumlu gelişmesi için sevgi ve anlayışa gereksinimi vardır. Ana babanın bakım ve sorumluluğu altında ve her durumda yakınlık, maddi ve manevi güvenlik ortamında elden geldiğince yetiştirilir. Ailesiz ve yeterli destekten yoksun çocuklara özel bakım sağlamak, toplum ve kamu makamlarının ödevidir. Çok çocuklu aile çocuklarının korunması amacıyla devletçe ve başka kaynaklardan yardım sağlanır.

ilke 7

Çocuğun, en azından ilköğretim aşamasında ücretsiz ve zorunlu bir eğitim almaya hakkı vardır. Çocuğa, genel kültürünü geliştirmeye yarayacak ve eşitlik temeli üzerinde yeteneklerini, yargı gücünü, manevi ve toplumsal sorumluluk duygusunu geliştirmesine ve yararlı bir toplum üyesi olmasına olanak sağlayacak bir eğitim verilir.

Çocuğun eğitiminden ve rehberliğinden sorumlu olanlar için yol gösterici ilke, çocuğun çıkarlarıdır. Bu sorumluluk her şeyden önce ana babasıdır.

Çocuk, eğitimle aynı amaçlara yönelik oyun ve eğlenme konusunda tüm olanaklarla donatılır; toplum ve kamu makamları çocuğun bu haktan yararlanma olanaklarını artırmaya çaba gösterir.

ilke 8

Çocuk her durumda korunma ve yardımdan ilk yararlanacaklar arasındadır.

ilke 9

Çocuk, her türlü ihmal, zulüm ve sömürüye karşı korunur. Çocuk, her ne biçimde olursa olsun alım-satım konusu olamaz. Çocuğun, uygun bir yaş sınırına ulaşmadan önce çalışmasına izin verilmez; hiçbir durumda sağlık ve eğitimine zarar verecek ve bedensel, zihinsel ya da ruhsal gelişmesine engel olacak bir işte çalışmasına yol açılıp izin verilemez.

ilke 10

Çocuk ırk, din ve başka herhangi bir ayrımcılığı besleyen uygulamalardan korunur. Anlayış, hoşgörü ve halklar arasında dostluk, barış ve evrensel kardeşlik ruhuyla, güç ve yetkilerini insanlığın hizmetine sunması gerektiği bilinciyle yetiştirilir.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

HAYIR, DE KURTUL

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Kişisel güvenliği için "Hayır!" demenin önemine inanır./23.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2'nin çıktısı alınır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe giriş yapılır: <i>"Sevgili öğrenciler, bazen istemediğimiz hâlde yapmak durumunda kaldığımız, bazen de karşımızdakini kırmamak adına kabul ettiğimiz durumlara karşılaşılabiliyoruz. Bunlar bazen olumsuz sonuçlar doğurabiliyor. Bu sonuçlara götüren şey ise "Evet" veya "Hayır" yanıtlarından hangisini seçtiğimiz oluyor. Bugün sizlerle bu durumları örneklendiren bir etkinlik yapacağız."</i> Daha sonra öğrencilere sırasıyla şu sorular yöneltilir ve öğrencilerin yanıtları alınır: <ul style="list-style-type: none"> Sizin de istemediğiniz hâlde "Evet" dediğiniz durumlar oldu mu? Bu durumları düşündüğünüzde "Evet" demenizin sebebi sizce neydi? İstmeden "Evet" demiş olduğunuz durumlarda ne gibi sonuçlarla karşılaştınız? Öğrencilerin yanıtları alındıktan sonra tüm öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki yönerge verilir: <i>"Şimdi sizlere dağıttığım kâğıtlarda yer alan soruları okumanızı ve ne cevap vereceğinizi düşünerek soruların altındaki boşluklara yazmanızı istiyorum."</i> Öğrencilerin Çalışma Yaprağı-1'i doldurmaları beklenir. Öğrenciler doldurduktan sonra gönüllü öğrencilerden verdiği yanıtları okumaları istenir. Öğrencilerin okumaları bittikten sonra kâğıtların kendilerinde kalacağı ve etkinlik sonunda tekrar kâğıtlara dönüleceği söylenir.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

5. Etkinliğin devamında gönüllü bir öğrenciye ihtiyaç duyulduğu öğrencilere söylenir. Gönüllü öğrencilerden bir tanesi seçilir. Seçilen öğrenciye aşağıdaki yönerge verilir:

“Şimdi sana bir senaryo okuyacağım ve senaryoyu okurken bazı yerleri cevaplandırmanı isteyeceğim. Senaryomuzda sabah uyanıyorsun ve o gün boyunca “Hayır” demek yasak. Gün boyunca sana söylenen her şeye “Evet” demek zorundasın. Hazırsan başlıyoruz.”

6. Daha sonra Çalışma Yaprağı-2’deki senaryo uygulayıcı tarafından okunur ve öğrencinin cevapları alınarak devam edilir. Öğrenci “hayır” cevabını verdiğinde hayır cevabının yasak olduğu söylenir.

7. Senaryo bittikten sonra öğrenciye şu sorular yöneltilir ve yanıtlaması istenir:

- Senaryoda “Hayır” demek yasaktı ve sana söylenen her şeyi kabul etmek durumunda kaldın. Bu durum sana kendini nasıl hissettirdi?
- Senaryoda “Hayır” demek yasak olmasaydı, yine de “Evet” diyeceğin şeyler var mıydı?
- Senaryoda “Hayır” demek yasak olmasaydı, hangilerine “Hayır” derdin?

8. Öğrencinin yanıtları alındıktan sonra aynı sorular tüm sınıfa “Siz arkadaşınızın yerinde olsanız neler hissederdiniz?” şeklinde sorulur.

9. Daha sonra öğrencilerden etkinliğin başında doldurmuş oldukları Çalışma Yaprağı-1’i tekrar okumaları ve “Evet” yanıtını verdikleri sorular varsa onları değiştirmek isteyip istemedikleri sorulur. Değiştirmek isteyen öğrencilerin yanıtları değiştirilmesi beklenir

10. Öğrencilere aşağıdaki sorular sorulur ve yanıtları alınır:

- Etkinlik süresince istemediğiniz hâlde “Evet” dediğiniz durumları fark ettiniz mi?
- İstemediğimiz durumlar karşısında “Hayır” yanıtı vermek size neler kazandırır?

11. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Evet, sevgili çocuklar, bazen günlük hayatta karşımızdakini üzmemek, karşımızdaki kişileri kaybetmemek veya nasıl hayır diyeceğimizi bilemediğimiz için istemesek bile “Evet” demek durumunda kalabiliyoruz. Ama biliyorsunuz gerçekte “Hayır” demek yasak değil. İstemediğimiz, doğru ve güvenli bulmadığımız, bizi tedirgin eden durumlar ve talepler karşısında korkmadan “Hayır” demeliyiz. Kendimizi doğru bir şekilde ifade edersek “Hayır” desek bile karşımızdaki kişiler kırılmayacaktır. Böylelikle istemediğimiz hiçbir şeyi yapmak durumunda kalmayız ve kendimizi de tehlikeli durumlardan korumuş oluruz.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden “Hayır diyorum çünkü...” şeklinde başlayan cümleyi tamamlayarak çeşitli sloganlar hazırlamaları ve bir sonraki hafta etkinliğe başlarken paylaşımları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyalde uyarlama yapılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan tüm sorular yerine sınırlı bir miktarının cevaplanması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1'in tamamlanması için ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hande KUŞCU

Çalışma Yaprağı 1

1. En yakın arkadaşın sınavda senden kopya çekmek istedi. Eğer kabul etmezsen bir daha seninle konuşmayacağını söyledi. Ne cevap verirdin?

.....

2. Arkadaşların okul çıkışında çok güvenli olmayan bir yerde oyun oynamak istedi ve seni de çağırdılar. Ne cevap verirdin?

.....

3. Sosyal medya hesabından tanımadığın bir kişi arkadaşlık isteği gönderdi ve kabul etmen için sana çok önemli bir şey söyleyeceğini söyledi. Ne cevap verirdin?

.....

4. Arkadaşların o gün okulu asmayı ve uzun zamandır beklediğiniz film için sinemaya gitmeyi teklif etti. Ne cevap verirdin?

.....

5. Basketboldan hoşlanmıyorsun ama ailen seni basketbol kursuna yazdırmayı ve senin için faydalı olacağını düşündüklerini söyledi. Ne cevap verirdin?

.....

Çalışma Yaprağı 2

Sabah kalktın ve okula gitmek için en yakın arkadaşınla buluştun. O gün çok önemli bir sınavınız vardı ama arkadaşın moralinin bozuk olduğunu, okula gitmek istemediğini söyledi. Birlikte internet kafeye gitmeyi teklif etti. Ne cevap verirsin?

Arkadaşınla birlikte internet kafeye gittiniz. Bir süre oyun oynadıktan sonra arkadaşın sıkıldığını söyledi ve birlikte parka gitmeyi teklif etti. Ne cevap verirsin?

Birlikte parka gittiniz. Parkta biraz daha durduktan sonra eve dönmek için yürümeye başladınız. Arkadaşın yarınki sınava çalışamayacağını, sınavda senden kopya çekmesine izin verip vermeyeceğini sordu. Ne cevap verirsin?

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

RENGÂRENK DEĞİŞİM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Fiziksel ve duygusal değişimini fark eder./24.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none">1. 50x70 cm boyutlarında fon karton2. Çalışma Yaprağı-13. Çalışma Yaprağı-24. Stick yapıştırıcı5. Bant6. Makas7. 4x8 cm boyutlarında kesilmiş 4 adet kırmızı kâğıt8. 4x8 cm boyutlarında kesilmiş 4 adet sarı kâğıt9. 4x8 cm boyutlarında kesilmiş 4 adet turuncu kâğıt10. 4x8 cm boyutlarında kesilmiş 4 adet mavi kâğıt11. 4x8 cm boyutlarında kesilmiş 4 adet yeşil kâğıt
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none">1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan insan figürünün A3 formatında çıktısı alınır ve kenar çizgilerinden kesilir.2. Renkli kâğıtlar belirtilen ölçülerde kesilerek hazırlanır.3. Fon kartonun üzerine kesilen çocuk figürü yapıştırıcı ile yapıştırılır.4. Etkinliğe başlarken üzerinde çocuk figürü olan fon karton bant yardımı ile tahtaya asılır.5. Etkinliğe başlarken sınıf 4 gruba ayrılır. Her grup için gönüllü olan öğrencilerden bir grup lideri seçilir.6. Grup liderlerine 4x8 cm boyutunda kesilen renkli kâğıtlardan, her renkten birer adet (her grup liderinde toplamda 5 adet renkli kâğıt) olacak şekilde dağıtılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none">1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır ve sonrasında sorular sorulur: <i>“Sevgili öğrenciler, etkinliğimize başlarken öncelikle hepinizin bebeklik döneminizdeki fiziksel görünümünüzü fotoğraflardan ve videolardan gördüğünüz kadarıyla düşünmenizi istiyorum.”</i>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

- Bebeklik döneminizdeki fiziksel görünümünüz nasıldı?
 - Bebeklik döneminizde hangi fiziksel aktiviteleri yapabiliyordunuz?
 - Bebeklik döneminizde ne gibi duygusal özellikleriniz vardı?
 - Bebekleri sizce en çok ne mutlu eder ve onları en çok ne üzer?
2. Öğrencilerden yanıtlar alındıktan sonra “Şimdi de şu anda içinde bulunduğunuz dönem ile bebeklik döneminizi karşılaştırmanızı istiyorum. Sizce ne gibi fiziksel ve duygusal değişimler geçirdiniz?” sorusu sınıfa yöneltilir ve yanıtlar alınır.
3. Yanıtlar için öğrencilere teşekkür edilir ve aşağıdaki yönerge ile sürece devam edilir:
- “Evet, bütün insanlar dünyaya bebek olarak gelirler. Hayatları boyunca da büyürler, gelişirler ve değişirler. Hayatımız boyunca bebeklik, çocukluk, ergenlik, yetişkinlik ve yaşlılık dönemlerini sırasıyla yaşarız. Bu dönemlerden biri de ergenlik dönemi. Ergenlik dönemi, her bireyde farklı yaşlarda başlamakla beraber genel olarak kızlarda 11, erkeklerde ise 13 yaşlarında başlar. Bu döneme girerken bazı fiziksel, duygusal, davranışsal değişimler yaşarız ve bu değişimler ergenlik dönemi tamamlanana kadar devam eder.”*
4. Yukarıdaki yönerge okunduktan sonra, etkinliğe başlarken oluşturulan grupların ikisine “Fiziksel Değişimler”, diğer ikisine de “Duygusal Değişimler” konu başlıkları verilir ve şu yönerge ile devam edilir:
- “Şimdi 10 dakika boyunca size verdiğim konu başlıklarına göre ergenlik dönemine girerken yaşanan değişimleri düşünmenizi istiyorum. “Fiziksel Değişim” ve “Duygusal Değişim” konu başlığındaki gruplarda yer alan üyeler buldukları düşünceleri grup liderlerine aktaracaklar. Grup liderleri de grubu ile birlikte seçtiği 5 özelliği etkinlik başında dağıtmış olduğum renkli kâğıtlara sırayla yazacaklar.”*
5. Daha sonra süre başlatılır ve gruplar kendi içerisinde tartışarak buldukları değişimleri kâğıtlara yazarlar.
6. Süre dolduğunda şu yönerge ile devam edilir:
- “Şimdi her grup lideri renkli kâğıtlarını alarak sırayla tahtaya gelecek. Renkli kâğıtlara yazmış olduğu değişimleri okuyacaklar. Daha sonra tahtada görmüş olduğunuz çocuk figürünün üzerindeki değişik yerlere yapıştırıcı yardımı ile ellerindeki renkli kâğıtları yapıştıracaklar.”*
7. Yönerge verildikten sonra grup liderleri sırayla tahtaya alınır ve renkli kâğıtlarda yazılanları okuyarak çocuk figürünün üzerine yapıştırıcı ile yapıştırmaları sağlanır. Grup liderleri kâğıtları yapıştırırken çocuk figürünün değişik bölgelerine yapıştırmaları konusunda yönlendirilir. Böylece çocuk figürünün tamamının renkli kâğıtlarla kaplanmış olması sağlanır.
8. Son grup lideri de renkli kâğıtları yapıştırdıktan sonra yapıştırılan kâğıtlar üzerindeki yazılar uygulayıcı tarafından sınıfa okunur. Daha sonra uygulayıcı tarafından, Etkinlik Bilgi Notunda yer alan bilgiler de sınıfa okunur. Öğrenciler tarafından yazılmamış olanlara değinilir.
9. Ardından aşağıdaki sorular öğrencilere sorularak duygu ve düşünceleri alınır ve etkinlik sonlandırılır.
- Etkinlik süresince kendinde daha önce fark etmemiş olduğu bir değişimi fark eden oldu mu?
 - Etkinlik süresince bahsettiğimiz fiziksel ve duygusal değişimlerden

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

hangilerini kendinizde gözlemliyorsunuz?

- Bu etkinlik ile ilgili duygu ve düşünceleriniz nelerdir?

10. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

"Evet çocuklar, yapmış olduğumuz etkinlikte ergenlik dönemine giren bir çocuğun geçirdiği fiziksel ve duygusal değişimleri düşündük ve bunları renkli kâğıtlara yazdık. Daha sonra tahtadaki çocuk figürünün üzerini bu renkli değişimler ile doldurduk. Tahtadaki çocuğa baktığımızda rengârenk olduğunu görüyoruz. Bütün bu değişimler onu kendine özgü renkleri olan, farklı özellikleri olan bir insan hâline getirdi. Ayrıca bütün bu değişimler birbirini tamamlayarak ortaya bir birey çıkarmış oluyor. Ergenlik dönemi ile gerçekleşen bu değişimler de bizleri kendimize özgü bir birey hâline getirecek. Fiziksel ve duygusal değişimlerimizi fark ederek onları kabul etmeli ve bu dönem bittiğinde kendi renklerimizi oluşturmuş olacağımızı unutmamalıyız. Ayrıca ergenlik döneminde yaşadığınız, yaşayacağınız değişimler ile alakalı öğrenmek istediğiniz veya baş etmekte zorlandığınız durumlar ile ilgili okulumuzun rehberlik ve psikolojik danışma servisinden yardım alabilirsiniz."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir hafta boyunca ergenlik dönemindeki fiziksel ve duygusal değişimler ile ilgili kendilerini gözlemlenmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik sırasında öğrenciler fiziksel ve duygusal değişimleri bulmakta zorlanırlarsa uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-2'de yer alan bilgiler ile yardım edilebilir.
2. Gruplar tarafından kâğıtlara aynı değişimler yazılmış olsa da çocuk figürünün üzerine tüm kâğıtların yapıştırılması sağlanır.

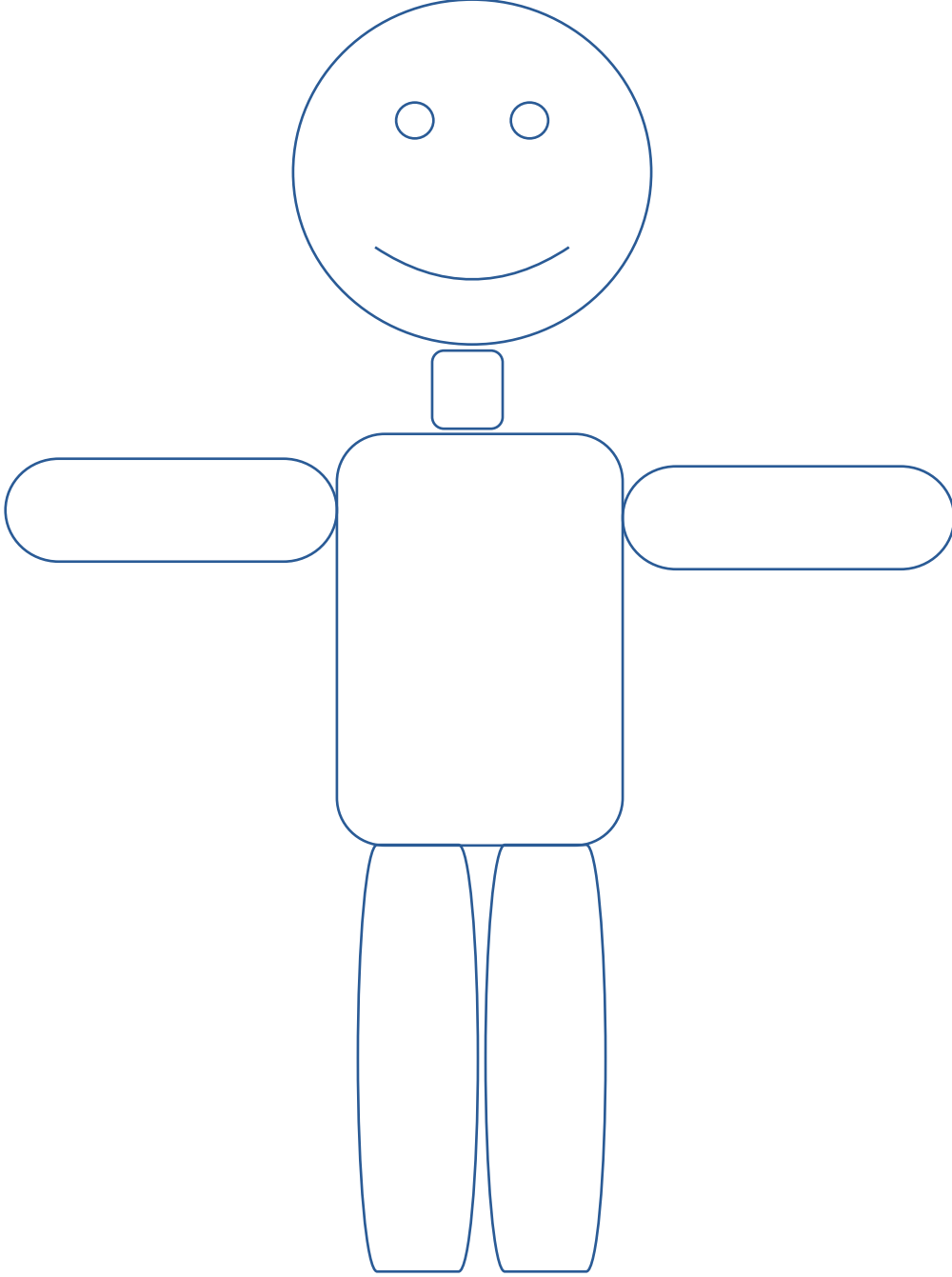
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirilmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çocuk resmi ve yapıştırılan renkli kâğıtlar tüm sınıf tarafından rahatlıkla görülebilecek şekilde daha büyük boyutlarda hazırlanarak materyallerde uyarlanabilir.
3. Konunun anlatımı ve verilen yönergeler kelime sayısı, kelime zorluğu veya yabancılığı göz önünde bulundurularak basitleştirerek kullanılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hande KUŞÇU

Çalışma Yaprığı 1

Çalışma Yaprağı 2

Ergenlik Döneminde Görülen Fiziksel Değişimler

- Bedensel büyüme hızında artış görülür.
- Boy uzaması görülür.
- Kilo artışı ve yağlanma görülür.
- Tüm kemik sisteminde büyüme hızlanır.
- Cinsiyet özellikleri kazanılmaya başlanır.
- Seste değişim yaşanır.
- Ciltte yağlanma ve sivilcelenme yaşanır.
- Terleme salgısı artar.
- Kızlarda menstrüel döngü (adet kanaması) başlar.

Ergenlik Döneminde Görülen Duygusal Değişimler

- Duyguların derinliği ve yoğunluğu artar.
- Karamsarlık görülür.
- Nedensiz ağlamalar görülür.
- Öfke-sevinç patlamaları yaşanır.
- Anlaşılamadığı duygusu yaşanır.
- Yalnız kalma isteği görülür.
- Arkadaşlarla daha çok vakit geçirme isteği görülür.
- Bağımsız bir birey olma çabası görülür.
- Dış görünüşe fazla önem verilir.
- Kimlik arayışı görülür.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ALTERNATİF DÜŞÜNCELER

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal Gelişim
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Karar verme sürecinde alternatif düşünceler geliştirmenin önemini açıklar./25. Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. 3 farklı renkte tahta kalem 2. Çalışma Yaprağı-1 3. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1'in A3 formatında çıktısı alınır. 2. Çalışma Yaprağı-2'nin her sayfasından birer adet A4 formatında çıktı alınır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik süreci başlatılır: <i>"Sevgili öğrenciler, bugün sizlerle kararlarımızı almamızda önemli bir yere sahip olan alternatif düşünceler geliştirmekten bahsedeceğiz."</i> Sınıf tahtasının ortasına renkli tahta kalem ile "KARAR" kelimesi yazılır ve öğrencilere "Karar kelimesinin hayatımızdaki yeri hakkında neler söyleyebiliriz?" sorusu sorulur ve gönüllü öğrencilerden cevapları alınır. Aşağıdaki açıklama ile sürece devam edilir: <i>"Söylediğiniz gibi karar kelimesi hayatımızın birçok anında bizimledir. Sabah gözlerimizi açtığımız andan itibaren gün içinde bizimle beraberdir. Yataktan kaçta kalkacağımız, ne yiyeceğimiz, ne giyeceğimiz, okula hangi yoldan gideceğimiz gibi rutinleşen ve alışkanlıklarımızla birlikte çok fazla düşünmeden aldığımız kararlar da vardır, daha çok düşünmemizi gerektiren kararlar da vardır. Ders seçimi, paramızı nereye harcayacağımız, karşılaştığımız zorlukları nasıl aşacağımız gibi."</i> Çalışma Yaprağı-1 tahtaya asılır ve aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Çöp adamımızın ismi Zahid ve okul bahçesinde dolaşırken yerde bir miktar para görüyor. Şimdi bizler Zahid'in gördüğü para ile ilgili nasıl karar vereceğini yardımcı olacağız. Sizce Zahid ne yapmalı?"</i> Öğrencilerden alınan ilk iki cevap çalışma yaprağındaki çöp adam resminin yanındaki birinci ve ikinci düşünce balonlarına yazılır. Yazım aşamasında farklı renkte tahta kalem kullanılır. İlk iki cevaptan sonra uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır: "Bir karar verirken en az iki seçenek düşünmek daha doğru karar almamızı kolaylaştırır. Aceleci bir karar almamızın da önüne geçer. Tabii ki seçenekleri artırabiliriz. Peki Zahid başka ne yapabilir?"

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Öğrencilerden gelen cevaplar çalışma yaprağına ya da tahtaya düşünce balonları çizilerek yazılır.
7. Öğrenciler gruplara ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak 5 gruba ayrılır ve her birine Çalışma Yaprağı-2'deki sayfalardan biri verilir. Daha sonra aşağıdaki yönerge öğrencilere verilir:

"Zahid'e yardımcı olduk ve onun kararını vermesi için alternatif düşünceler geliştirdik. Peki bizler hayatımızda vereceğimiz kararlarda nasıl alternatif düşünceler üretiyoruz. Şimdi sizlerle günlük hayatımızda karşılaşılabileceğimiz durumlarda kararlar alırken alternatif düşünceler oluşturacağımız bir etkinlik yapacağız. Bunun için görsellerdeki çöp adam karakterlere yardımcı olmanızı istiyorum. Gruplarınızda bulunan görsellerin altında çöp adamımızın kim olduğu ve nasıl bir karar verme süreci ile karşılaştığını anlatan ifadeler yer almaktadır. Sizden bu ifadeleri okumanızı, çöp adamınızın düşünce balonlarına en az iki alternatif düşünce yazmanızı istiyorum. Düşünce balonlarını çoğaltarak çöp adamlarınıza daha fazla yardımcı olabilirsiniz. Çalışmanızı tamamladığınızda grubunuzdan bir sözcü seçmelisiniz. Gruplar çalışmalarını tamamladığında grup sözcüleri çalışmalarla ilgili sunumlarını sınıf ile paylaşacaktır."

8. Grupların çalışmaları ve sözcülerin paylaşımları tamamlandıktan sonra tüm gruplara teşekkür edilerek aşağıdaki tartışma soruları sınıfa yöneltilir:
 - Karar verme sürecinde tek bir yol belirlemenin bize ne gibi etkileri olabilir?
 - Daha fazla alternatife sahip olmak karar verme sürecimizi nasıl etkiler?
9. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili çocuklar, bugün sizlerle karar verme sürecinde alternatif seçeneklerimizin olmasının önemi üzerinde durduk. Birlikte yaptığımız etkinlikte alternatif seçeneklerin kararlarımızı nasıl etkileyeceğini de görmüş olduk. Hayatınız boyunca neredeyse her gün karar vermek durumunda kalacaksınız. Bu kadar sık karşılaştığınız durumlarda olumsuzluk yaşamamak için siz de bundan sonra her kararınız için en az iki alternatif belirleyin."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Uygulayıcı tarafından öğrencilerden seçmeli derslerin seçimi ile ilgili karar verme sürecindeki alternatif düşüncelerinin listelendiği bir karikatür oluşturmalarını ve oluşturdukları karikatürleri EBA'dan paylaşmaları istenir.

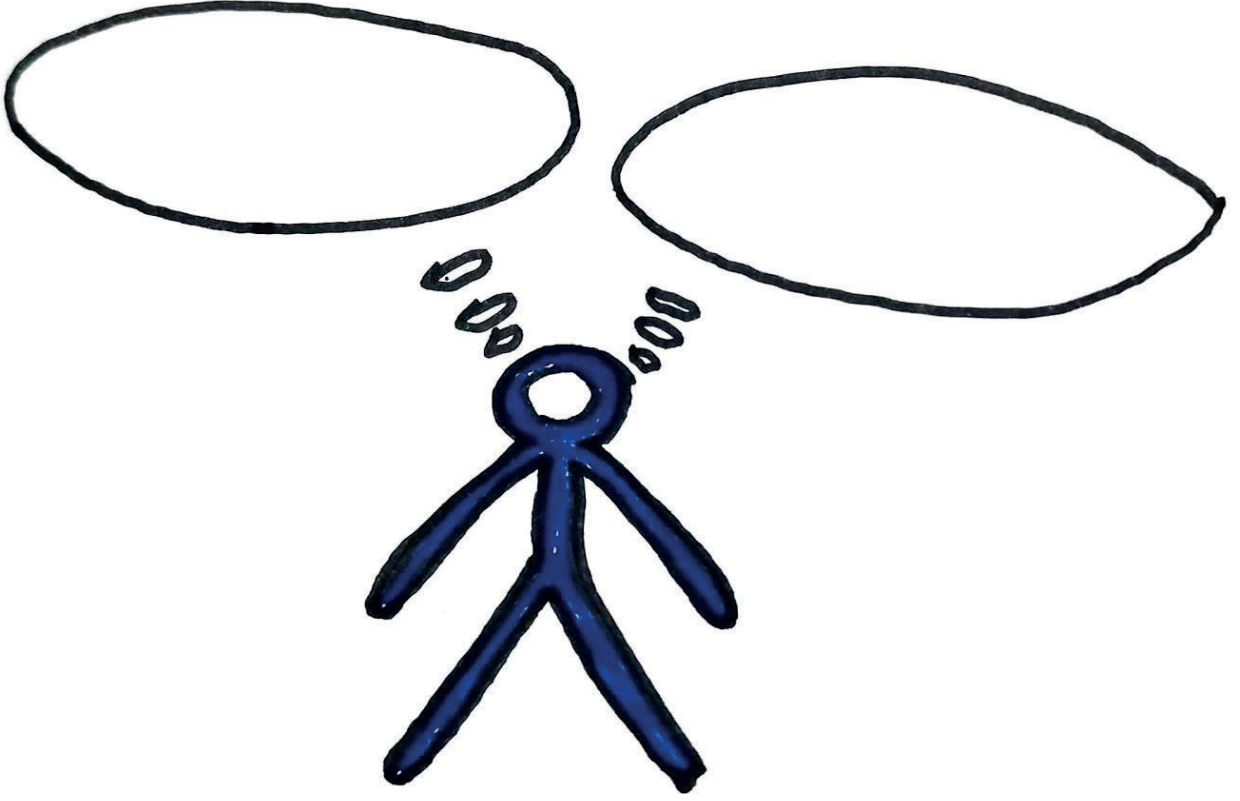
Uygulayıcıya Not:

1. Etkileşimli tahta veya projektör bulunan sınıflarda Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılabilir.
Özel gereksinimli öğrenciler için;
 1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirme yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
 2. Çalışma Yaprağı-1'in tüm sınıf tarafından rahatlıkla görülebilmesi için daha büyük boyutlarda çıktısı alınabilir.
 3. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan baloncuklara yazılan yazıların tüm sınıf tarafından rahatlıkla görülebilmesi için yazıların büyük boyutlarda ve koyu renkte yazılmasına dikkat edilerek fiziksel çevre düzenlenebilir.

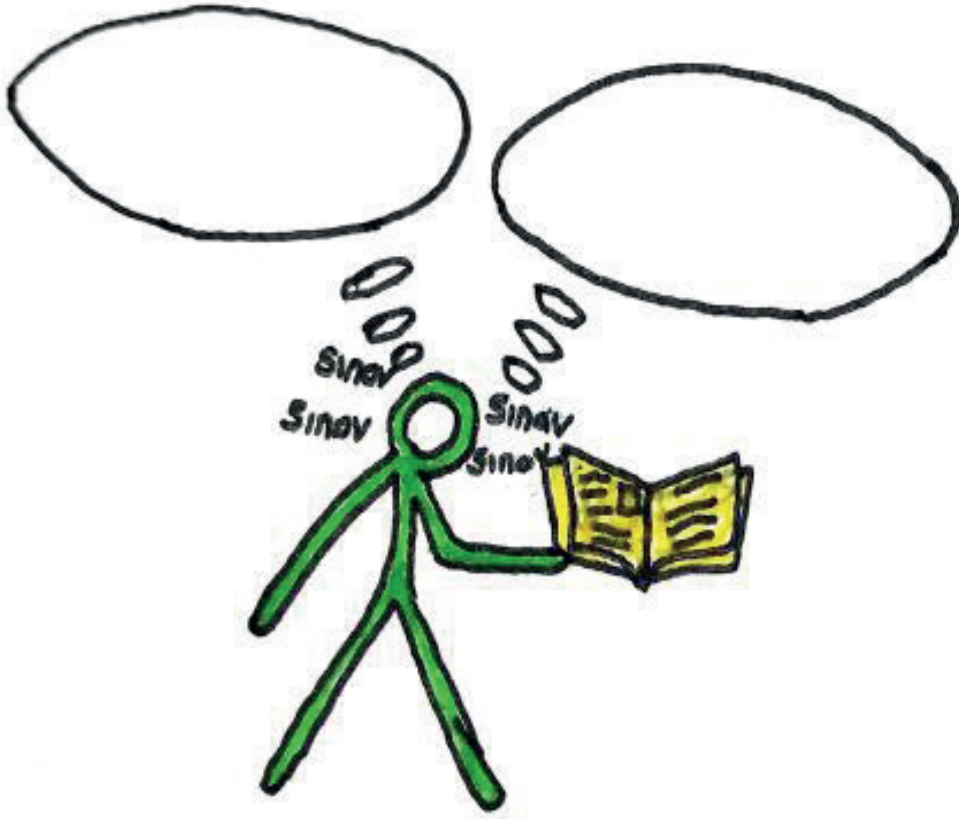
Etkinliği Geliştiren:

Mine ŞİMŞEK

KARAR

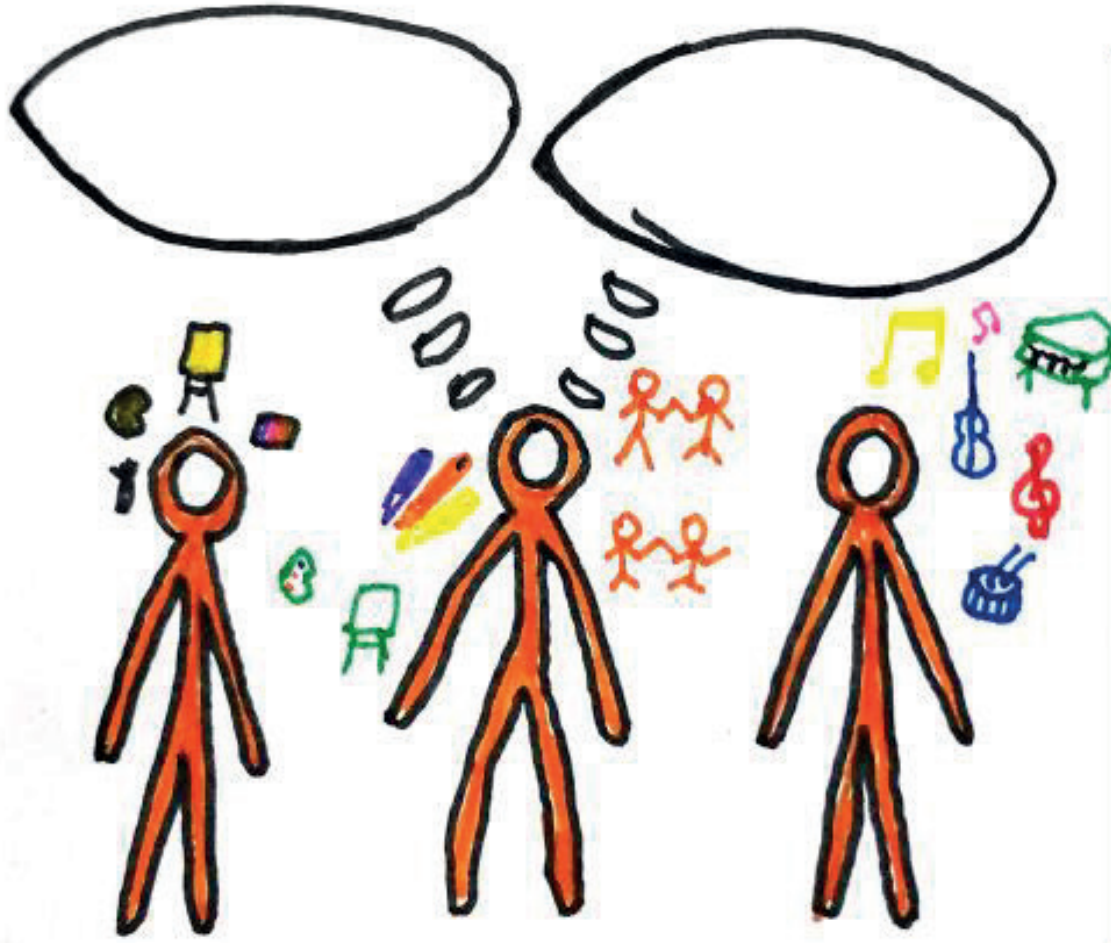
Çalışma Yaprağı 2

Eren 2 gün sonraki sınava hazırlanmakta fakat zorlandığı soruları sormaya çekinmektedir. Sınavda başarılı olabilmesi için zorlandığı soruların cevabını öğrenmesi gerekmektedir. Eren'in en doğru kararı verebilmesi için alternatif düşünceler geliştirmesine yardımcı olur musunuz?

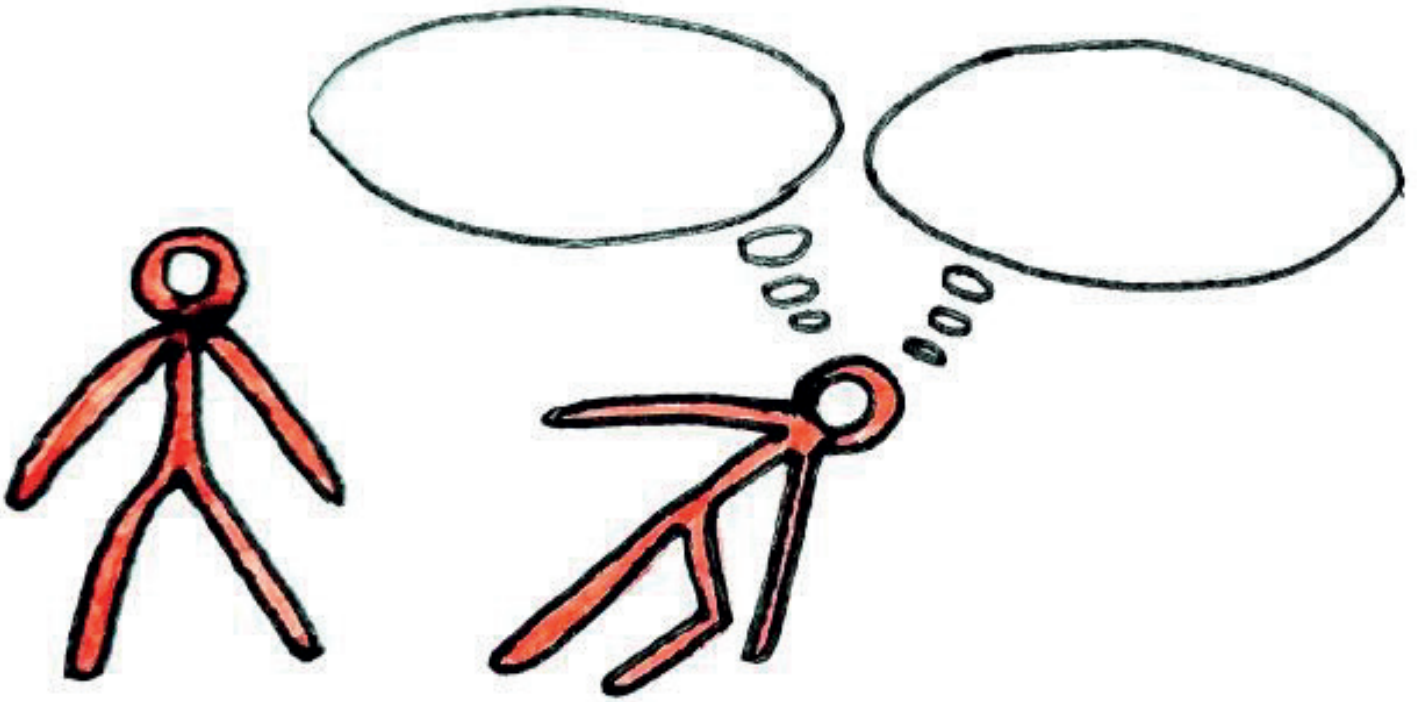
Elifsu meraklı, sürekli farklı şeyler öğrenmeyi ve derste işlenen konularla ilgili farklı sorular sormayı seven bir öğrencidir. Bu durum ise zaman zaman sınıf arkadaşlarının tepkisine sebep olmaktadır. Elifsu öğrenme isteğinden, soru sormaktan vazgeçmek istememekte fakat arkadaşlarının tepkisini de haklı bulmaktadır. Elifsu'nun alternatif düşünceler geliştirmesine yardımcı olur musunuz?

Yiğit okul rehberlik ve psikolojik danışma servisinin düzenlediği ilgi ve yetenekler konulu proje çalışmasına katılmak istemektedir. Çalışma gruplarının oluşturulması aşamasında Yiğit resme olan ilgisi ve yeteneğinden dolayı resim alanından proje çalışmasına katılacak olan arkadaşı Buğlem ile ekip olmak istemektedir. En yakın arkadaşı Ataberk ise Yiğit'in kendisiyle müzik alanında çalışmaya katılmasını istemektedir. Yiğit Ataberk'i kırmak istememekte fakat proje çalışmasına resim alanından katılmak istemektedir. Yiğit'in karar verme sürecinde alternatif düşünceler geliştirmesine yardımcı olur musunuz?

Buğra teneffüslerde zekâ oyunları atölyesinde vakit geçirmekten hoşlanmaktadır. Teneffüste 4 arkadaşıyla birlikte zekâ oyunları atölyesine gitmişlerdir. Fakat atölyede 4 kişilik oyun oynanabilecek boş masa bulunmamaktadır. Buğra ve arkadaşlarının karar verme sürecinde alternatif düşünceler geliştirmesine yardımcı olur musunuz?

Zeynep kantine doğru giderken koridorda koşan bir arkadaşının çarpması sonucu yere düştü ve dizinin kanadığını fark etti. Zeynep'in ne yapması gerektiği konusunda, karar vermesinde, alternatif düşünceler geliştirmesine yardımcı olur musunuz?

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

TAKDİRİ HAK EDİYORUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal Gelişim
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Başarılı olduğu durumlar için kendini takdir eder./26.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Boya kalemleri 2. Uygulayıcı ve her öğrenci için boş A4 kâğıdı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Öğrencilerden etkinliğin yapılacağı gün boya kalemlerini getirmeleri istenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none">1. Uygulayıcı tarafından öğrencilere "Sevgili öğrenciler, bugün sizlerle takdir etmek üzerine bir etkinlik gerçekleştireceğiz. Takdir kelimesi TDK tarafından 'Beğenme, beğenip belirtme, değer verme' olarak tanımlanmaktadır. Sosyal ilişkilerimizde de çoğu zaman takdir etmeyi kullanırız." açıklaması yapılarak "Peki neleri, kimleri takdir ederiz?" sorusu sorulur. Uygulayıcı tarafından öğrencilerden gelen cevaplar özetlenir.2. Uygulayıcı tarafından öğrencilere "Takdir etmek önemli midir? Neden?" sorusu yöneltilir ve öğrencilerden cevaplar alınır.3. Öğrenciler, seçilen gruplara ayırma yöntemi ile ikişerli gruplara ayrılır.4. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge verilir: "Şimdi sizlerden grubunuzdaki arkadaşınız ile göz teması kurmanızı ve onu bir davranışı, bir özelliği veya bir başarısı ile ilgili takdir etmenizi istiyorum. Size, kendisine veya çevresine karşı yapmış olduğu bir davranışı, bir başarısı ile ilgili takdir edebilirsiniz."5. Gönüllü öğrencilerin verdikleri cevapları özetlenir ve "Sevgili öğrenciler takdir etmek, takdir edilmek insanda pozitif duygular oluşturur, iletişimi güçlendirir. Şimdi bu takdir cümlelerimizi en değer verdiğimiz insana söyleyeceğiz. Yani kendimize." açıklaması yapılır.6. Öğrencilerden arkalarına yaslanıp gözlerini kapamaları ve başarılı oldukları bir durumu düşünmeleri istenir. Öğrencilere 1 dakika süre verilir ve sürenin sonunda öğrencilerden gözlerini açmaları istenir. A4 kâğıtları dağıtılır ve boya kalemlerini çıkarmaları istenir.7. Daha sonra şu açıklama yapılır:

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

"Başarılı olduğumuz bir anımızı düşündük, şimdi kendimizi yaşadığımız başarılı durum ile ilgili takdir edelim ve takdir cümlelerimizi bir karikatür ya da resimle anlatalım."

8. Öğrenciler karikatürlerini hazırlarken uygulayıcı tarafından A4 kâğıdını kullanılarak kâğıttan bir uçak hazırlanır ve uçağın üzerine öğrencilerin kendini takdir etmesini destekleyecek cümle veya cümleler yazılır. Örneğin "Takdire layık olduğumu biliyorum, lütfen başarılarında kendini takdir et." gibi.

9. Karikatür için verilen sürenin sonunda uygulayıcı tarafından öğrencilere şu yönerge verilir:

"Belki de en çok kendimizi takdir etmeyi unutuyoruz veya en çok kendimizi takdir ederken zorlanıyoruz. Ama her birimizin hayattaki küçük veya büyük bütün başarıları ya da özellikleri takdiri hak ediyor."

10. Daha sonra hazırlanan uçak rastgele atılarak uçağı tutan öğrencinin kendisini takdir etmesi istenir.

11. Etkinlik süresini zora sokmayacak kadar öğrencinin kendini takdir etmesine izin verilir ve hepsine teşekkür edilerek aşağıdaki sorular yöneltilir:

- Kendinizi takdir ederken neler hissettiniz?
- Kendinizi takdir ederken zorlandınız mı?
- Kendimizi takdir etmenin bizim için önemi nedir?

12. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Her birinizin çok güzel yönleri var. Sizin, siz olmanızdan dolayı çok mutluyum ve hepinizin bu özelliklerini takdir ediyorum. Fakat birinin bizi takdir etmesi kadar kendimizi de takdir etmemiz çok önemli. Bu sayede kendi kendimizi de mutlu edebilir ve belki de eksik yönlerimizi geliştirip zaten var olan özelliklerimizi daha da iyiye götürebiliriz."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir takdir takvimi tutmaları ve her gün uyumadan önce o gün kendilerini takdir ettikleri bir davranış ya da özelliği yazmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulama esnasında takdir cümleleri kurmakta zorlanan öğrencilere yardımcı olunur, öğrenciler desteklenir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Yapılan resim ya da karikatürlerin tamamlanması için ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
3. Öğrencilerin resim ya da karikatür çizmelerinin yanı sıra kendilerini takdir ettikleri bir süreci anlatmaları ya da kendileri için kullandıkları takdir sözcüklerini yazmaları istenerek farklılaşan düzeyde tepki vermeleri sağlanabilir.
4. Resim ya da karikatürlerin tamamlanması sürecinde öğretmen öğrenciye bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Mine ŞİMŞEK

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

YAPABİLDİKLERİM YETENEĞİMDİR

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Yapabildiği etkinliklerin, yeteneklerinin bir göstergesi olabileceğini fark eder. /27.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-2 3. Etkinlik Bilgi Notu-3 4. Tahta 5. Tahta kalemi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu-1, Etkinlik Bilgi Notu-2 ve Etkinlik Bilgi Notu-3 derse girmeden önce okunmalıdır. Böylece etkinliğin uygulanması sırasında konu bütünlüğü bozulmadan uygulama gerçekleştirilebilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. "Yaptıklarımız yeteneğimizdir." cümlesi tahtaya yazılır; öğrencilere, bu cümlenin ne ifade ettiği sorularak etkinliğe başlanır. Birkaç öğrenciye söz hakkı verilir. 2. Etkinliğin amacı öğrencilere açıklanır: <i>"Bu etkinliğimizin amacı; akademik çalışmalarınızda başarılı olduğunuz derslerinizin ve günlük hayatta yaptığınız etkinliklerin yeteneklerinizin bir göstergesi olabileceğini fark etmenize yardımcı olmaktır."</i> 3. Daha sonra öğrencilere "Yetenek nedir?" sorusu yönlendirilir. Öğrencilerden yanıtları alındıktan sonra Etkinlik Bilgi Notu-1'de yer alan tanımlardan yararlanılarak eksik kısımlar tamamlanır. 4. Etkinlik Bilgi Notu-2'deki hikâye uygulayıcı tarafından öğrencilere okunur. 5. Hikâye okunduktan sonra öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> • Murat'ı başarıya ulaştıran size göre neydi? • Bilim insanlarını ya da sporcuları da başarıya ulaştıran çocukluklarında yaptıkları olabilir mi? Buna örnek verebilir misiniz? (Bu soruyla hayranı oldukları başarılı insanların hayat hikâyelerini araştıran öğrenciler varsa etkinlik sırasında bilgilerini paylaşarak kendilerinin ve arkadaşlarının konuyu pekiştirmeleri sağlanır.)

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

6. "Şimdi sizlere, tüm dünyanın ismini bildiği iki bilim insanının hikâyesini okuyacağım." denir ve Etkinlik Bilgi Notu-3 uygulayıcı tarafından öğrencilere okunduktan sonra aşağıdaki sorular sorulur:

- Thomas Edison elektrik alanında icatlar yapmayı nasıl başarmıştır? (Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra, Etkinlik Bilgi Notu-3'den yararlanılarak öğretmen tarafından tüm öğrencilerin açıkça anlayabileceği şekilde sorunun cevabı açıklanır.)
- Aziz Sancar nasıl bu kadar başarılı olmuştur? (Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra, Etkinlik Bilgi Notu-3'den yararlanılarak öğretmen tarafından tüm öğrencilerin açıkça anlayabileceği şekilde sorunun cevabı açıklanır.)
- Siz neler yapabiliyorsunuz?
- Siz hangi ders ve etkinliklerde başarılısınız?

7. Yukarıdaki soruların cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler! Sıkılmadan, seyerek ve başarıyla yapabildiklerinizin, yeteneklerinizin bir göstergesi olduğunu unutmayın. Yapabildiğiniz alanlarda kendinizi geliştirecek faaliyetlere katılmanız sizi gelecekte başarıya götürecektir."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Bu etkinlikte öğrendiklerini ve farkına vardıklarını evde aile bireyleri ile paylaşabilirler.
2. Aile bireyleriyle iyi yaptıkları etkinlikler hakkında sohbet edebilirler.
3. İlgilerini çeken ve sevdikleri başarılı insanların hayatlarını ve onları başarıya götüren basamakları araştırabilirler ve bu kişi hakkında bir poster oluşturup sınıfta sunabilirler.

Uygulayıcıya Not:

1. Sadece söz hakkı isteyen öğrencilere söz verilir. Söz istemeyen öğrenciler konuşmaya zorlanmamalıdır.
2. Bazı öğrencilerin ilgi alanları belirginleşmemiş ya da farkındalıkları oluşmamış olabilir. Bu etkinlik sayesinde farkındalık geliştireceklerine inanılmaktadır.
3. Öğretmen kendi ilgi-yetenekleri ile yapabildikleri arasındaki ilişki hakkında öğrencileriyle paylaşmada bulunabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Etkinlik Bilgi Notu gereksinim hâlinde birden fazla okunabilir.
2. Okuma becerisi olan öğrenciler için Etkinlik Bilgi Notunda yer alan bilgilerin öğrenci tarafından okunması sağlanabilir.
3. Öğrencilerin ilgi alanlarını fark etmeleri için yönlendirici sorularla öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ferah AKAYDIN

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

Yetenek: Bir kimse bir mesleği veya ona hazırlayan bir eğitim programını seçerken hangi yetenek türüne, ne derece sahip olduğunu düşünmeli ve en çok sahip olduğu yeteneğini kullanabileceği çalışma alanını araştırmalıdır. Sahip olunan yetenekten farklı yetenek gerektiren bir alana yönelindiğinde; o alanda başarı şansı düşük olacak ve buna bağlı olarak mesleki doyumsuzluk yaşanacaktır. Bir kimsenin bir alandaki yeteneğini yani öğrenme gücünü tanımasının en kolay ve bilinen yolu; o güne kadar o alanda yaptığı çalışmalarda elde ettiği başarıya bakmasıdır.

O hâlde; meslek seçme durumunda olan bir kişi, güçlü ve zayıf olduğu alanları dikkate almalı ve en çok sahip olduğu yetenekleri en fazla gerektiren meslekleri tercih etmelidir. Örneğin, bir öğrenci okulda hangi konuları zorlanmadan, zahmetsizce öğrendiğine ve o konularda sınıfta öğretmenin üzerinde genellemeler yapabildiğine, hangi alanlarda ise; sadece derslerde kendisinden beklenenleri yerine getirebildiğine bakarak yeteneklerini az çok değerlendirebilir.

Genel yetenek; sözel, sayısal, şekil-uzay ilişkileri ve göz-el koordinasyonu yeteneği olmak üzere 4 tür yeteneği içeren bir kavramdır.

Sözel Yetenek: Sözcüklerle akıl yürütebilme, okuduğunu anlayabilme ve düşünceleri sözcüklerle açık bir biçimde ifade edebilme. Sözel yetenek sosyal bilimlerde; tarih, coğrafya, felsefe, edebiyat, sosyoloji, psikoloji, hukuk, dil bilimi, halkla ilişkiler, basın-yayın gibi alanlarda gerekmektedir.

Sayısal Yetenek: Sayılarla akıl yürütebilme, problemleri çözebilme. Bu yetenek; fizik, kimya, biyoloji, matematik, astronomi, tıp, veterinerlik gibi sağlık bilimleri ve mühendislik alanında başarı için gerekli bir yetenektir.

Şekil-Uzay İlişkileri Yeteneği: Şekiller arasındaki benzerlikleri ve farkları görebilme, cisimleri ve şekillerin döndürüldükleri zaman alacakları durumları göz önünde canlandırabilme. Bu yetenek; resim, inşaat, makine, harita-kadastro mühendisliği, mimarlık, endüstriyel tasarım, diş hekimliği gibi alanlarda başarı için gerekli bir yetenektir.

Göz-El Koordinasyonu: El ve gözü birbiriyle uyum hâlinde ve hızlı bir biçimde kullanabilme, ipliği iğne deliğinden geçirme gibi hareketleri çabucak yapabilme. Kesme, delme gibi, el ve gözün iş birliği ile yapılabilecek işleri yapabilme. Beden eğitimi dersinde ve birçok spor dalında, araba kullanmakta, mimarlıkta, sanatta, kaynakçılıkta, marangozlukta ve cerrahi alanında başarı sağlanması için gerekli bir yetenektir.

KAYNAK:

Kuzgun Yıldız, Akademik Benlik Kavramı Ölçeği. <http://kagithaneihkib.meb.k12.tr>

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

ŞAMPIYON MURAT

Murat çocukluğunda misket oynamayı çok sever, arkadaşlarıyla sık sık yarışır ve hep kazanırdı. Bu sebeple arkadaşları arasında en çok misketi olan çocuktur. Bir çanta dolusu misketi vardı ve bunlar Murat için çok değerliydi. Çünkü onları bir emek sonucunda kazanmıştı. Nişan alıp vurmali ve isabet ettirmeli oyunlar onun için bir tutkuydu. Deniz kenarında en uzağa taş fırlatmak, şişeleri bir çubuğa takarak sabanla nişan alıp vurmaya çalışmak da sevdiği diğer oyunlar arasındaydı. Bu alana olan ilgisi onun etkinliklerde başarılı olmasını sağlıyordu. Liseye başladığı yıl okçuluk sporuyla tanıştı. Ondaki ilgiyi gören okçuluk antrenörü yetenekli olduğunu fark etti ve takıma girmesini istedi. Murat, yeteneği sayesinde bu spor dalında iyi bir ilerleme gösterdi. Bu arada okul başarısının çok iyi olması, özellikle sayısal yeteneği onun makine mühendisi olmasını sağladı. Ulusal ve uluslararası müsabakalarda pek çok madalya ve kupa kazandı. 15 yaşında Türkiye şampiyonu, 20 yaşında ise Balkan şampiyonu oldu. Bu başarısı ailesini, öğretmenlerini ve arkadaşlarını çok gururlandırdı. Onlar Murat'ın çocukluk yıllarındaki ilgilerinden ve etkinliklerinden bu alanda yetenekli olduğunu fark etmişlerdi ve başarılı olacağına da inanmışlardı.

Murat, göz-el koordinasyonu yeteneği sayesinde okçuluk sporunda önemli başarılar elde etmiştir.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-3

THOMAS EDİSON

Meraklı kişilikte bir çocuktum ve daha 10 yaşındayken fizik ve kimya kitaplarının içerisinde buldum kendimi. Sonra kimya bilimi üzerine yoğunlaştım. Evimizin bodrum katını küçük bir kimya laboratuvarına dönüştürdüm. Elektrik akımı elde etme üzerinde araştırmalar ve denemeler yaptım. Hayatım boyunca farklı atölyelerde bu çalışmalarımı sürdürdüm. Telgrafı, gramofon ve elektrik ampulünü geliştirdim. Edison Electric Company adında kendi şirketimi kurdum.

Tüm bu başarılarımı, sizin yaşlarınızda farkına vardığım sayısal yeteneğimin bana kazandırdığı fizik ve kimya derslerindeki başarılarıma borçluyum.

KAYNAK:

<https://www.rehberliksevisim.com/2018/01/thomas-edisonun-basari-oykusu/>

AZİZ SANCAR

Henüz beş yaşındayken okuma yazma öğrendim. Göz-el koordinasyonum iyi olduğu için iyi futbol oynuyordum. Çok iyi kaleciydim, bir süre futbolcu olma hayalleri kurdum. Derslerimde hep çok başarılıydim. Liseyi birincilikle bitirdim. Fizik, kimya, matematik derslerini hızlı ve kolaylıkla öğrenebiliyordum. Bu sebeple futbolcu olmaktan vazgeçip tıp fakültesinde okumayı hedefledim. Tıp fakültesini de birincilikle bitirdim. Lisedeyken farkına vardığım kimya dersine olan yeteneğim sayesinde meslek hayatımda da biyokimya alanına yöneldim. Bu alanda yürütmüş olduğum çalışmalarım sonucunda 2015 Nobel Kimya Ödülünün sahibi oldum.

Sayısal yeteneğim de (fizik, kimya, matematik derslerim) çok iyiydi. Liseyi bitirirken sayısal yeteneğimle bir meslek edinmeyi tercih ettim ve doktor oldum. Bu tercihim sonucunda mutlu ve başarılıyım.

KAYNAK:

<https://bilimakademisi.org/wp-content/uploads/2015/10/Aziz-Sancar.pdf>

<https://serkanbolat.com/2016/06/08/aziz-sancar>

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

YETENEK ÇEMBERLERİ-I

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	Derslerin etkinliklerini yetenekleriyle ilişkilendirir./28.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Yapıştırıcı/bant 2. Kutu/torba 3. Çalışma Yaprağı-1 4. Çalışma Yaprağı-2 5. Etkinlik Bilgi Notu-1 6. Etkinlik Bilgi Notu-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu-1'i gözden geçiriniz. 2. Etkinlik Bilgi Notu-2'yi gözden geçiriniz. 3. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan ders etkinlikleri satır çizgilerinden kesilir ve bir kutunun içine koyulur. 4. Uygulayıcı tarafından tam bir fon kartonu üzerine Çalışma Yaprağı-2'deki gibi dört büyük çember çizilir ve tahtaya yapıştırılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından "Sizlerle daha önce sözel yetenek, sayısal yetenek, şekil-uzay yeteneği ve göz-el koordinasyonu olmak üzere dört yetenek türü ile ilgili konuşmuştuk. Bu yetenek türlerinin neler anlattığını kimler söylemek ister?" açıklaması yapılır ve yöneltilen soru ile ilgili paylaşımda bulunmak isteyen öğrenciler dinlenir, eksik kalan bilgiler Etkinlik Bilgi Notu-2'den yararlanılarak uygulayıcı tarafından tamamlanır. 2. Uygulayıcı "Şimdi de sizlerle derslerde yapmış olduğumuz etkinlikler ve onların yeteneklerle olan ilişkileri üzerine iki haftalık süreçte konuşacağız. Seçmeli dersler dışındaki derslerimizin bir kısmını bu hafta, kalanını da gelecek hafta konuşacağız. Türkçe, matematik, fen bilimleri, din kültürü ve ahlak bilgisi bu hafta yeteneklerle ilişkisi üzerine konuşacağımız dersler." açıklamasında bulunur. 3. Daha önce satır çizgilerinden kesilerek karışık hâlde hazırlanmış olan Çalışma Yaprağı-1'deki etkinlikler uygulayıcı tarafından kutuya konarak hazırlanır. Öğrencilerden her birinin bir etkinlik kâğıdını çekmesi istenir. Uygulayıcı tarafından "Sizlere vermiş olduğum ders etkinliklerinin yanında iki boş kutucuk görüyorsunuz. Şimdi sizler ilk olarak birinci kutucuğa ilgili olduğu dersin adını yazınız. Şimdilik ikinci kutucuk boş kalacak. Yazmaya başlayabilirsiniz." açıklaması yapılır.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

- Öğrencilere "Sırasıyla ders adlarını yazmış olduğumuz kâğıtları katlayarak kutuya atalım." denir ve etkinlikler kutunun içinde karıştırılır. "Şimdi sizler yine birer kâğıt çekeceksiniz ve seçtiğiniz kâğıtta yazılı olan kazanımın hangi yetenek alanları ile ilişkili olabileceğini düşüneceksiniz. Bir etkinlik sadece bir yetenek alanı ile ilişkili olabileceği gibi, birden fazla yetenek alanı ile de ilişkili olabilir. Hangi yetenek alanı/alanları ile ilişkili olduğunu düşünüyorsanız ikinci kutucuklara yazınız." açıklaması yapılır.
- Süreç tamamlandığında öğrencilerden sınıfa dönmeleri istenir.
- Uygulayıcı tarafından daha önce hazırlanan ve tahtaya yapıştırılan yetenek çemberleri gösterilir ve "Sizler şimdi hazırladığım yetenek çemberlerini görüyorsunuz. Bu çemberler dört yetenek alanını temsil ediyor. Sıra ile kâğıtlarınızda yazan etkinliği, ders adlarınızı okuyunuz ve hangi yetenek alanı ile ilişkilendirdiyseniz etkinliğinizi tahtada ilgili yere yapıştırınız. Ders etkinliğiniz birden fazla yetenek alanı ile ilişkili ise kâğıdınızı ilgili yetenek alanlarını kapsayacak şekilde yapıştırınız." sözleriyle etkinlik süreci açıklanır.
- Gönüllü öğrencilerden biri seçilerek süreç başlatılır. Öğrencilerin vermiş olduğu yanıtlar Etkinlik Bilgi Notu-1'den takip edilir ve öğrenci tarafından yanlış cevap verilirse öğrenci doğru cevabı bulması için uygulayıcı tarafından desteklenir.
- Tüm ders etkinlik kâğıtları bitene kadar süreç devam ettirilir.
- Kazanım soruları sorulur ve gönüllü öğrencilerden paylaşımları alınarak etkinlik sonlandırılır:
 - Konuştuğumuz derslerden en çok hangi ders ya da derslerin etkinliklerinde başarılı olduğunuzu düşünüyorsunuz?
 - Ders etkinliklerini daha çok hangi yetenek ya da yetenek alanları ile ilişkilendirdiniz?

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

- Kazanım değerlendirme gelecek hafta yapılacaktır.

Uygulayıcıya Not:

- Hazırlanan yetenek çemberleri fon kartonu ders sonunda üzerinde bulunan ders etkinlikleri ile birlikte sınıf panosuna asılır ve uygulayıcı öğrencilere etkinliğe bir sonraki derste devam edeceklerini açıklar.
- Etkinlik içinde adı geçen dersler tahtaya yazılabilir.
Özel gereksinimli öğrenciler için;
 - Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
 - Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
 - Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen/akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şeyma BAYRAM

Çalışma Yaprağı 1

Ders Etkinliği	Yetenek	Ders
Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini belirleme		
Konuşmalarında kelimeleri anlamlarına uygun kullanma		
Okuduğunu anlama		
Okuduğu metindeki soruna çözüm üretme		
Karikatürleri/görselleri yorumlayarak düşüncelerini ifade etme		
Okuduğunu/dinlediğini özetleme		
Düşüncelerini sözlü olarak ifade etme		
Doğal sayılarla dört işlem yapmayı gerektiren problemleri kurma ve çözme		
Geometrik şekilleri zihinde canlandırma		
Dikdörtgen bir kutunun içini eşit boyutta küplerle doldurma		
Bir grubun yaş ortalamasını hesaplama		
Sınıfta bulunan kızlarla erkeklerin oranını bulma		
Problemin çözümünde öğretilenden farklı çözüm yolları bulma		
Pergel kullanarak çember çizme		
Kan grupları arasındaki kan alışverişini açıklama		
Güneş sistemini zihinde canlandırma		
Koku ve tat alma duyuları arasındaki ilişkiyi bir deney üzerinden açıklama		
Yenilenebilir enerji kaynakları kullanımının önemini açıklama		
Bir cisme etki eden kuvvetin yönünü, doğrultusunu ve büyüklüğünü çizerek gösterme		
Deney yaparak maddelerin yoğunluklarını hesaplama		
Sindirime yardımcı organların görevlerini açıklama		
Çocukluktan ergenliğe geçişte oluşan bedensel ve ruhsal değişimi açıklayabilme		
Sure/dua ezberleme ve okuma		
Din ve ahlakla ilgili temel kavramları açıklama		
İslam dininin yasakladığı zararlı alışkanlıklara örnekler verme		
Değerlerin toplumsal bütünlüğe katkısını yorumlama		

YETENEK ÇEMBERLERİ

SÖZEL
YETENEK

ŞEKİL-UZAY
YETENEĞİ

GÖZ-EL
KOORDİNASYONU

SAYISAL
YETENEK

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

Ders Etkinliği	Yetenek	Ders
Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini belirleme	Sözel	Türkçe
Konuşmalarında kelimeleri anlamlarına uygun kullanma	Sözel	Türkçe
Okuduğunu anlama	Sözel	Türkçe
Okuduğu metindeki soruna çözüm üretme	Sözel	Türkçe
Karikatürleri/görselleri yorumlayarak düşüncelerini ifade etme	Sözel	Türkçe
Okuduğunu/dinlediğini özetleme	Sözel	Türkçe
Düşüncelerini sözlü olarak ifade etme	Sözel	Türkçe
Doğal sayılarla dört işlem yapmayı gerektiren problemleri kurma ve çözme	Sözel/Sayısal	Matematik
Geometrik şekilleri zihinde canlandırma	Şekil-Uzay	Matematik
Dikdörtgen bir kutunun içini eşit boyutta küplerle doldurma	Şekil-Uzay/Sayısal	Matematik
Bir grubun yaş ortalamasını hesaplama	Sayısal	Matematik
Sınıfta bulunan kızlarla erkeklerin oranını bulma	Sayısal	Matematik
Problemin çözümünde öğretilenden farklı çözüm yolları bulma	Sayısal	Matematik
Pergel kullanarak çember çizme	Göz-El Koordinasyonu	Matematik
Kan grupları arasındaki kan alışverişini açıklama	Sözel	Fen Bilimleri
Güneş sistemini zihinde canlandırma	Sözel	Fen Bilimleri
Koku ve tat alma duyuları arasındaki ilişkiyi bir deney üzerinden açıklama	Şekil-Uzay	Fen Bilimleri
Yenilenebilir enerji kaynakları kullanımının önemini açıklama	Sözel	Fen Bilimleri
Bir cisme etki eden kuvvetin yönünü, doğrultusunu ve büyüklüğünü çizerek gösterme	Göz-El Koordinasyonu	Fen Bilimleri
Deney yaparak maddelerin yoğunluklarını hesaplama	Sayısal/Göz-El Koordinasyonu	Fen Bilimleri
Sindirime yardımcı organların görevlerini açıklama	Sözel	Fen Bilimleri
Çocukluktan ergenliğe geçişte oluşan bedensel ve ruhsal değişimi açıklayabilme	Sözel	Fen Bilimleri
Sure/dua ezberleme ve okuma	Sözel	Din Kültürü
Din ve ahlakla ilgili temel kavramları açıklama	Sözel	Din Kültürü
İslam dininin yasakladığı zararlı alışkanlıklara örnekler verme	Sözel	Din Kültürü
Değerlerin toplumsal bütünlüğe ilişkin katkısını yorumlama	Sözel	Din Kültürü

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

Genel olarak dört yetenek alanından söz edilebilir (2018, Kuzgun). Bunlar:

Sözel yetenek; sözcüklerle akıl yürütebilme, okuduğunu anlayabilme ve düşünceleri sözcüklerle ifade edebilmeyi anlatır.

Sayısal yetenek; sayılarla akıl yürütebilme, problemleri çözebilmeyi anlatır.

Şekil-uzay yeteneği; şekiller arasındaki benzerlikleri ve farkları görebilme, isimleri ve şekillerin döndürüldükleri zaman alacakları durumları göz önünde canlandırabilmeyi anlatır.

Göz-el koordinasyonu; kesme, delme gibi el ve gözün iş birliği ile yapılabilecek işleri yapabilmeyi anlatır.

KAYNAK:

Kuzgun, Y. (2018). Akademik benlik kavramı ölçeği el kitabı. Ankara: Nobel.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

YETENEK ÇEMBERLERİ-II

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	Derslerin etkinliklerini yetenekleriyle ilişkilendirir./29.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yapıştırıcı/bant 2. Çalışma Yaprağı-1 3. Çalışma Yaprağı-2 4. Etkinlik Bilgi Notu-1 5. Etkinlik Bilgi Notu-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Notu-1'i gözden geçiriniz. 2. Etkinlik Bilgi Notu-2'yi gözden geçiriniz. 3. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan ders etkinlikleri satır çizgilerinden kesilir ve bir kutunun içine konur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı "Sizlerle geçen hafta Türkçe, matematik, fen bilimleri, din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri içinde yer alan etkinliklerin yeteneklerle olan ilişkisi üzerine konuşmuştuk. Bu hafta da İngilizce, bilişim teknolojileri ve yazılım, sosyal bilgiler derslerinin yeteneklerle olan ilişkisini incelemeye devam edeceğiz." diyerek etkinliği başlatır. 2. Bir önceki hafta yapılan yetenek çemberlerini tahtaya yapıştırılır. "Geçen hafta sizler önce kutudan ders etkinlikleri çektiniz, hangi dersle ilişkili olduğunu yazdınız, daha sonra katlayarak kutuya attınız ve tekrar birer etkinlik çekerek hangi yetenek alanı/alanları ile ilişkili olduğunu yazdınız. Daha sonra sırayla kalkarak hangi yetenek alanı/alanlarını kapsıyorsa yetenek çemberleri üzerine yapıştırdınız. Aynı etkinliğe bu hafta da yeni dersler ile devam edeceğiz. Şimdi kâğıtlarınızı kutudan alınız ve etkinliğimize başlayalım." açıklaması yapılır. 3. Tüm etkinlik kâğıtları bitene kadar süreç devam ettirilir. 4. Uygulayıcı tarafından "Genel yeteneklerle ilgili yetenek çemberlerini tamamladınız. Şimdi sizler burada saydığımız dört genel yetenek alanı dışında özel yeteneklerimizle ilgili dersleri düşünün. Sizce hangi dersler özel

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

yetenek alanlarımızla ilişkilidir?" sorusu yöneltilir ve gönüllü öğrencilerden paylaşımlar alınır.

5. Müzik yeteneği, spor yeteneği ve görsel sanatlar/resim yeteneği başlıkları tahtaya yazılır.
6. Daha önce hazırlanmış olan Çalışma Yaprağı-2 kâğıtları çıkartılır ve öğrencilerden sırayla gelerek etkinlik kâğıtlarını okumaları ve ilgili yeteneği söylemeleri istenir.
7. Öğrencilerden iki hafta boyunca konuşulan ders etkinliklerini ve yetenekleri düşünceleri istenir ve süreç tartışma soruları ile devam eder:
 - Konuştuğumuz dersler arasında en çok hangi dersin/derslerin etkinliklerinde başarılı olduğunuzu düşünüyorsunuz?
 - Ders etkinliklerini daha çok hangi yetenek alanları ile ilişkilendirdiniz?
 - Ders etkinlikleri ile yetenekler arasında ilişki olması sizin için ne ifade ediyor?
8. *"Her bireyde çeşitli yetenek alanları bulunmaktadır ve okulda verilen derslerde bu yetenek alanlarının hepsi ile ilgili etkinlikler yapılması bizlere yeteneklerimizi keşfetme ve geliştirebilme olanağı sağlar."* vurgusu ile etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden iki haftalık süreçte konuşulmayan seçmeli derslerle ilgili ders etkinliklerini yazmaları ve yetenek alanı/alanları ile ilişkilendirmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Önceki hafta ders sonunda sınıf panosuna asılan yetenek çemberleri tekrar tahtaya yapıştırılır.
Özel gereksinimli öğrenciler için;
 1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
 2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
 3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen/akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şeyma BAYRAM

Çalışma Yaprağı 1

Ders Etkinliği	Yetenek	Ders
Türkiye'nin kıtalara göre konumunu zihninde canlandırma		
Toplumsal hayatta demokrasinin önemini açıklama		
Türkiye'nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlama		
Sosyal bilimlerde bilimsel araştırma basamaklarını kullanarak araştırmalar yapma		
Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz etme		
Kelimelerin anlamlarını öğrenme		
Dil yapısına uygun cümle kurabilme		
Kelimeleri doğru telaffuz etme		
Siber zorbalıktan korunma amacıyla alınabilecek önlemleri açıklama		
Belirli bir amaç için bilgisayar programlarını kullanarak tablo oluşturma		
Tablo hâline getirilmiş verileri grafik türlerini kullanarak görselleştirme		
Farklı işletim sistemlerini karşılaştırma		
Teknolojinin sosyal ve kültürel hayata katkılarını ve risklerini tartışma		
Dosyaların saklanması ve dosyalara erişilmesi konusunda strateji geliştirme		

Çalışma Yaprağı 2

Ders Etkinliği	Yetenek
Farklı ritmik yapıdaki müzikleri seslendirme	
Enstrüman çalma	
Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirme	
Ritme uygun dans etme	
Görsel sanat çalışmasında perspektifi kullanma	
Gözleme dayalı kısa ve uzun süreli çizimler yapma	
Görsel sanat çalışmasını oluştururken farklı materyalleri ve teknikleri kullanma	
Jimnastik serisi uygulama	
Oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini sergileme	
Topu potaya atabilme/hedefi vurabilme	

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

Ders Etkinliği	Yetenek	Ders
Türkiye'nin kıtalara göre konumunu zihninde canlandırma	Şekil-Uzay	Sosyal Bilgiler
Toplumsal hayatta demokrasinin önemini açıklama	Sözel	Sosyal Bilgiler
Türkiye'nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlama	Sözel	Sosyal Bilgiler
Sosyal bilimlerde bilimsel araştırma basamaklarını kullanarak araştırmalar yapma	Sözel	Sosyal Bilgiler
Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz etme	Sözel	Sosyal Bilgiler
Kelimelerin anlamlarını öğrenme	Sözel	İngilizce
Dil yapısına uygun cümle kurabilme	Sözel	İngilizce
Kelimeleri doğru telaffuz etme	Sözel	İngilizce
Siber zorbalıktan korunma amacıyla alınabilecek önlemleri açıklama	Sözel	Bilişim Teknolojileri
Belirli bir amaç için bilgisayar programlarını kullanarak tablo oluşturma	Sayısal/Göz-El Koordinasyonu	Bilişim Teknolojileri
Tablo hâline getirilmiş verileri grafik türlerini kullanarak görselleştirme	Şekil-Uzay/Sayısal	Bilişim Teknolojileri
Farklı işletim sistemlerini karşılaştırma	Sözel	Bilişim Teknolojileri
Teknolojinin sosyal ve kültürel hayata katkılarını ve risklerini tartışma	Sözel	Bilişim Teknolojileri
Dosyaların saklanması ve dosyalara erişilmesi konusunda strateji geliştirme	Sözel	Bilişim Teknolojileri

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

Ders Etkinliği	Yetenek
Farklı ritmik yapıdaki müzikleri seslendirme	Müzik
Enstrüman çalma	Müzik
Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirme	Müzik
Ritme uygun dans etme	Müzik
Görsel sanat çalışmasında perspektifi kullanma	Görsel Sanatlar/ Resim
Gözleme dayalı kısa ve uzun süreli çizimler yapma	Görsel Sanatlar/ Resim
Görsel sanat çalışmasını oluştururken farklı materyalleri ve teknikleri kullanma	Görsel Sanatlar/ Resim
Jimnastik serisi uygulama	Spor
Oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini sergileme	Spor
Topu potaya atabilme/hedefi vurabilme	Spor

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

NE EKERSEN ONU BİÇERSİN

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Davranışlarının kendisine ve çevresine etkilerini fark eder./30.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yapağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-1 3. Etkinlik Bilgi Notu-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlikte yer alan Etkinlik Bilgi Notları ve Çalışma Yapağı uygulama öncesinde okunmalıdır. 2. Çalışma Yapağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılmalıdır. 3. Uygulayıcı kendisine çiçek resmi verecek öğrenciyle önceden görüşüp bunu planlamalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı sınıfa girdiğinde daha önceden belirlenen öğrenci tarafından uygulayıcıya çiçek resmi takdim edilir. Uygulayıcı tarafından öğrenciye gülümseyerek çok nazik olduğu ifade edilir ve teşekkür edilerek yerine oturması istenir. 2. Etkinliğin amacı hakkında bilgi verilir: <i>"Etkinliğimizin amacı; davranışlarımızın, bizi ve çevremizdekileri nasıl etkilediğinin farkına varmaktır. Az önce arkadaşınız (çiçeği veren öğrencinin ismini söyleyerek) bana bir çiçek resmi verdi. Bu davranışı karşısında ben çok mutlu oldum. Ona tebessüm ederek teşekkür ettim ve çok nazik olduğunu söyledim. Peki, bir de arkadaşımıza soralım bakalım benim ona söylediklerim karşısında ne hissetti?"</i> 3. Öğrencinin cevabı alındıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Sevgili öğrenciler, olumlu davranışlarımız insanlarla iyi ilişkiler kurmamızı sağlar. Olumsuz davranışlarımız ise bize ve çevremizdekilere zarar verir. Her iki durumda da davranışlarımızdan hem kendimiz hem de çevremizdekiler etkilenir. Şimdi bunu bir etkinlikle görelim."</i> 4. Çalışma Yapağı-1 öğrencilere dağıtılır ve doldurmaları için verilen sürenin ardından gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. 5. Öğrencilerden, kendini ve arkadaşlarını etkileyen davranışlarına örnek

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

vermesi istenir. Öğrenciler, “Okuldaki davranışlarınız sizi ve arkadaşlarınızı nasıl etkiler? Buna örnek verebilir misiniz?” gibi sorularla teşvik edilir. Öğrencilerin örnek bulmakta zorlanması durumunda Etkinlik Bilgi Notu-1’de yer alan sorular sınıfa yönlenebilir.

6. Etkileşim tamamlandıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılır ve Etkinlik Bilgi Notu-2’deki hikâye öğrencilere okunur:

“Sevgili çocuklar, şimdi sizlere konumuzla ilgi çok etkileyici bir hikâye okuyacağım.”

7. Hikâyenin ardından aşağıdaki tartışma soruları ile sürece devam edilir:

- Sizin de buna benzer hikâyeleriniz var mı?
- Davranışlarımızın etkilerini fark etmek neden önemlidir?

8. Gönüllü öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Bu etkinliğimizde, davranışlarımızın bizi ve çevremizdekileri etkilediği farkındalığını geliştirmiş olduk. Çevremizdekilere olumlu davranmayı tercih edersek olumlu tepkiler alırız ve olumlu etkileniriz. Böylece mutlu, öz güvenli, saygı duyulan bireyler olmayı tercih etmiş oluruz. Olumsuz davranırsak olumsuz tepkiler alırız ve olumsuz etkileniriz. Bu durum karşısında da mutsuz, öfkeli, yalnız, öz güvensiz bireyler olmayı tercih etmiş oluruz.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden, GÜLÜMSEME hikâyesini aileleriyle paylaşmaları istenir.
2. Bu etkinlikte kazandıklarını günlük hayatlarında kullanmaları ve etkilerini gözlemleri istenir. Eğer isterlerse bu gözlemlerini zaman zaman sınıfta paylaşabilecekleri söylenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyalde uyarılama yapılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1’in tamamlanması sırasında öğretmen öğrencilere bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.
3. Çalışma Yaprağı-1’in tamamlanması için ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
4. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan iki senaryonun cevaplanması yerine bir tanesinin cevaplanması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ferah AKAYDIN

Çalışma Yaprağı 1

Örnek Durum-1		Örnek Durum-2	
Sokakta yürürken yerde bir çanta buldun. Çantayı emniyete teslim ederek sahibinin bulunmasına yardımcı oldun.		Sınıfta bir arkadaşına lakap taktın. Önceleri şaka amaçlı bunu yaparken artık tüm sınıf arkadaşların, öğrenciye o lakapla seslenmeye başladı. Kontrolden çıkan bu durum karşısında sen ve arkadaşın çok zor durumda kaldınız.	
Bu davranışın SENİ nasıl etkiler?	Bu davranışın ÇANTANIN SAHİBİNİ nasıl etkiler?	Bu davranışın SENİ nasıl etkiler?	Bu davranışın ARKADAŞINI nasıl etkiler?

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

1. Okulda, lavabo ve tuvaleti pis ya da temiz bırakırsan bu durum, seni ve çevrendekileri nasıl etkiler?

“Okulda lavabo ve tuvaletleri temiz bırakırsan temiz bulursun. Eğer pis bırakırsan pis bulursun. Sabun, tuvalet kâğıdı gibi malzemeleri özenli kullanırsan hem okulun bütçesine ve diğer öğrencilerin de yararlanmasına katkı sağlamış olursun hem de tekrar ihtiyacın olduğunda onları yerinde bulabilirsin.”

2. Ders araç gereçlerini özenle kullanırsan bu durum seni ve çevrendekileri nasıl etkiler?

“Ders araç gereçlerini özenle kullanırsan eşyaların zarar görmez. Ayrıca israf etmemiş olursun. Böylece aile bütçeni ve doğayı da korumuş olursun.”

3. Öğretmenini derste dikkatli dinlersen seni ve çevrendekileri nasıl etkiler?

“Derste öğretmeni dikkatli dinlersen hem dersin huzurunu korumuş olursun hem de dersi daha iyi anlarsın. Böylece kendine ve çevrene zarar vermeyen, sevilen, sayılan ve başarılı biri olursun.”

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

GÜLÜMSEME

Küçük kız, üzgün görünen yabancıya gülümsedi. Adam kendini daha iyi hissetti. Geçmişte bir arkadaşının ona yapmış olduğu iyiliği anımsadı ve ona bir teşekkür mektubu yazdı. Bu mektup arkadaşının o kadar hoşuna gitti ki yemek yediği lokantaya iyi bir bahşiş bıraktı. Bu bahşişin miktarına şaşırarak garson paranın bir kısmını yolda gördüğü bir fakire verdi. Adam çok sevindi çünkü iki gündür açtı, ağzına bir lokma bile koymamıştı. Yemeğini bitirdikten sonra, kaldığı izbe odaya gitmek üzere yola koyuldu. (O sırada başına bir felaket geleceğinden haberi bile yoktu.) Yolda soğuktan titreyen bir köpek yavrusuna rastladı ve onu alıp eve götürdü. Soğuk fırtınadan kurtulup başını sokacak bir yer bulduğu için köpekçik çok mutluydu. O gece evde yangın çıktı. Köpek yavrusu havlamaya başladı. Bütün ev halkını uyandıran kadar havladı ve böylece yangından herkes kurtuldu. Bunların hepsinin nedeni bir kuruşa bile mal olmayan bir **GÜLÜMSEME** idi.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

DEĞİŞİM ZAMANI

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası İlişkiler
Kazanım/Hafta	Kendini tanımlayan özelliklerin değişebilir olduğunu fark eder./31.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Öğrenci sayısı kadar küçük kâğıt 3. Poşet, kutu veya kalem kutusu benzeri bir materyal
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Öğrenci sayısı kadar küçültülmüş A4 kâğıdı hazırlanır. (A4 kâğıdını 4 kez küçülttüğümüzde 16 tane kâğıt olacaktır, etkinlikte istenen boyut için yeterlidir.) 2. Poşet veya bir kutu hazır bulundurulur. 3. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Öğrencilere "Sevgili öğrenciler, kendinizi en iyi tanımlayabileceğiniz kişilik özelliklerinizi düşünmenizi istiyorum." yönergesi okunur ve 5 dakika düşünme süresi verilir. (Öğrencilere yardımcı olmak amacıyla "Etkinlik Bilgi Notu" okunur.) 2. Düşüncelerini paylaşmak isteyenlerden paylaşımları alınır; olumlu ya da olumsuz ifadeler, eleştirmeden kabul edilir. 3. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır ve öğrencilere düşünmeleri için süre verilir: <i>"Kişilik özellikleri bizi biz yapan, diğer insanlardan ayıran özelliklerdir. Bu özellikler kişiden kişiye değişiklik gösterebilir. Hatta bazen yıllar içinde, aynı kişide bile değişiklik gösterebilir. Şimdi sizden birkaç yıl öncesini düşünmenizi istiyorum. O zaman var olan ama şimdi değişen özelliklerinizi hatırlamaya çalışın."</i> 4. Özellikleri bulmakta zorlanan öğrenciler olursa onlara şu şekilde açıklama yapılır: <i>"Çocuklar, bazen biz fark etmesek de aile bireylerimiz veya arkadaşlarımız bizdeki bu değişimi daha kolay fark edebilirler. Onları hatırlamaya çalışın. Örneğin birkaç yıl önce sinirli ve çabuk öfkelenen biriysen artık daha sakin kalabilmek gibi."</i>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

5. Öğrencilerin her birine küçük kâğıtlar verilir ve değişim gösteren özelliklerini ve bu özelliklerde nasıl bir değişiklik olduğunu yazmaları istenir.
6. Öğrenciler cevaplarını yazdıktan sonra, her birinin kâğıtları kutuya atmaları sağlanır.
7. Daha sonra gönüllü öğrencilerden sırayla birer kâğıt çekmeleri ve buradaki değişimi sesli şekilde okuyarak bu değişime yönelik görüşlerini ifade etmeleri istenir.
8. Paylaşımların ardından tüm sınıfa aşağıdaki tartışma soruları yöneltilir:
 - Arkadaşlarınızın yazdıkları kişilik özelliklerinden zaman içinde değişmeyeceğini düşündükleriniz var mı? Neden?
 - Eğer kişilik özelliklerimizin değişmesi mümkün olmasaydı neler yaşardık?
9. Gönüllü öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Evet çocuklar, kişilik özellikleri büyümenin, insanlarla iletişime girmenin, yaşantıların, bazen hedeflerin, bazen de örnek alınan insanların etkisiyle zamanla değişime uğrayabilir. Bizi biz yapan şey kişilik özelliklerimiz kadar bu kişilik özelliklerimizin de değişebilir olmasıdır."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

-

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Öğrencilerin değişen kişilik özelliklerini yazmaları sırasında öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.
2. Öğrencilerin değişen kişilik özelliklerini yazarak tamamlamaları için ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
3. Öğretmen kendisinin değişen bir kişilik özelliğini örnek verip öğrencilere model olarak etkinlik sürecini farklılaştırabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şükran ÇELİK

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Kişilik özellikleri, ailelerimizden kalıtım yoluyla bize geçen özelliklerin çevreyle etkileşimi sonucunda oluşan, bizi biz yapan temel özelliklerimizdir. Diğer insanlardan farklılıklarımız olsa da bazen benzer özelliklere de sahip olabiliriz. Örnek verecek olursak; umursamaz olmak, titiz olmak, duyarlı olmak, cömert olmak, cimri olmak, çalışkan olmak, sabırlı olmak, rahat olmak, hareketli olmak, kararlı olmak, kararsız olmak, tuttuğunu koparmak, korkak olmak, cesur olmak, dürüst olmak, girişken olmak, barışçı olmak, yardımsever olmak, duygusal olmak gibi.

Sizler de kendinizde fark ettiğiniz kişilik özelliklerinizi bulmaya çalışın. Bazen sizler bunun farkında olmazsınız ancak çevrenizdeki insanlar size bunu ifade edebilir. Annenizin size kullandığı "Odanı sürekli derli toplu tutmanı seviyorum." cümlesi aslında sizin düzenli biri olduğunuz anlamına gelir.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

RENKLERİN DİLİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası İlişkiler
Kazanım/Hafta	İnsanların farklı kişilik özelliklerine sahip olmasının kişiler arası ilişkilere zenginlik katacağını bilir./32.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Öğrenci sayısı kadar A4 kâğıdı 2. Pastel boyalar 3. Tahta kalem 4. Hamur yapıştırıcı ya da bant
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Öğrencilere etkinlikten en az bir gün önce, etkinliğin yapılacağı gün pastel boyalarını getirmeleri hatırlatılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe giriş yapılır: <i>"Sevgili çocuklar, geçen hafta hatırlarsanız kişilik özelliklerimiz üzerine konuşmuştuk. Bu hafta da benzer bir konu hakkında bir etkinlik yapacağız ama bu hafta oldukça renkli olacak. Haydi başlayalım."</i> 2. Öğrencilere A4 kâğıtlarından birer adet verilerek aşağıdaki açıklama yapılır. Öğrenciler resimlerini yaparken tahta kalem ile tahta ortadan ikiye bölünür. <i>"Her birimizin birbiriyle çok fazla ortak özelliği var. Mesela saç renkleri, göz renkleri birbiriyle aynı olan birçok arkadaşınız var. Hatta boyları, kiloları aynı olan arkadaşlarımız da var. Bu özelliklerden birisi de cinsiyetlerimiz. Şimdi kız öğrencilerin sadece kahverengi, erkek öğrencilerin ise sadece siyah boyalarını kullanarak içlerinden geldiği gibi soyut resimler yapmalarını istiyorum. Resmi yalnızca kâğıdın yarısına yapacaksınız o nedenle kâğıtlarınızı ikiye katlayın. Biraz hızlı olun, çünkü sizden çok güzel bir resim daha isteyeceğim."</i> 3. Öğrencilerin resimleri tamamlandıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Az önce konuştuğumuz gibi bazı özelliklerimiz siyah ve kahverengi gibi birbirine yakın renkler gibi benzerken kişilik özelliklerimizi birbirinden çok farklı ve rengârenk olabilir. Şimdi her biriniz sizi en iyi tanımlayan kişilik özelliklerinden 3 tanesini düşünün ve her biri için o özelliği anlatan birer renk belirleyin. Sonra kâğıdınızın diğer yarısına bu renkleri kullanarak bir soyut resim daha yapın."</i>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

4. Resimler tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerden resimlerdeki renklerin hangi kişilik özelliklerini temsil ettikleri ve neden o renk olduklarına ilişkin paylaşımda bulunmaları ve paylaşımlarından sonra resimlerini ikiye bölerek cinsiyetlerini belirten resmi tahtadaki çizginin soluna, kişilik özelliklerini belirten resmi ise tahtanın sağına yapıştırmaları istenir.
5. Gönüllü öğrencilerin açıklamalarını yapıp resimlerini yapıştırmalarından sonra tüm sınıftan aynı şekilde resimlerini yapıştırmaları istenir.
6. Daha sonra sınıfa aşağıdaki tartışma soruları yöneltilir:
 - Tahtanın hangi tarafı daha renkli? Sizce neden?
 - Bu renk zenginliğine sebep olan şey nedir?
 - Bu zenginlik ilişkilerimize neler kazandırır?
7. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Sevgili çocuklar, sizlerin de gördüğü gibi bazı özelliklerimiz söz konusu olduğunda oldukça benzer bir sınıftan söz konusu kişilik özellikleri olduğunda oldukça zengin ve rengârenğiz. Bu zenginlik sayesinde kişiler arası ilişkilerimizde de birçok rengi aynı anda görebiliyoruz. Eğer bu kişilik özelliklerimiz olmasaydı dünyamız sadece kahverengi ve siyahtan ibaret olacakken sizlerin her birinizin özellikleri sayesinde rengârenk bir dünyaya sahibiz. Sizi farklılıklarınızla birlikte çok seviyorum.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

-

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Öğrencilerin resim etkinliğini tamamlaması için ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
2. Öğrencilere verilen yönergeler kelime sayısı, kelime zorluğu veya yabancılığı (soyut resim vb.) göz önünde bulundurularak basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şükran ÇELİK

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÇABALARSAM OLUR

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Çalışarak bir şey üretmenin sorumluluğunu alır./33.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tuvalet kâğıdı rulosu/karton 2. 2 farklı renk karton 3. Yapıştırıcı 4. Makas 5. Kuru boya kalemleri
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere, "Değerli öğrenciler en son ne zaman bir ürün ürettiniz, bir çiçek yetiştirdiniz veya bir hediye hazırladınız?" sorusu sorularak etkinliğe giriş yapılır. 2. Gönüllü öğrencilerin cevapları alındıktan sonra uygulayıcı tarafından şu açıklama yapılır: <p>"Çabalarımız sonucu bir ürün üretmek hepimize keyif verir. Bir ürün ortaya koyarken öncelikle fikrimizi tasarlarız, fikir aşaması için beyin fırtınası gibi yöntemler kullanırız. Ürün geliştirmek için bazı ölçütler belirleriz. Bu ölçütler ürünü hazırlarken hangi malzemeleri kullanacağımız, kimlerden yararlanacağımıza ilişkin sorulardır. Ardından ortaya koyacağımız ürün için gerekli sorumlulukları üstleniriz. Ürünü nerede ve ne amaçla kullanacağımızı belirler ve yapım aşamasına başlarız. Sorumluluk üstlenip çaba gösterip ürettiğimiz ürünlerin yanında diğer insanların yararı için ortaya koyduğumuz emekler de birer üründür. Bugün yapacağımız etkinlikte ise bir şey üretmenin sorumluluğunu alarak bir kalemlik yapacağız."</p> 3. Açıklamanın ardından öğrencilerden getirmeleri istenen tuvalet kâğıdı rulosunu/kartonu çıkarmaları ve sıralarına koymaları söylenir. 4. Tuvalet kâğıdı rulosu getiren öğrencilerden renkli karton ile rulonun etrafını kaplamaları, tuvalet kâğıdı rulosu yerine karton getiren öğrencilerden de

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

kartonu iki ucundan birleştirerek silindir hâline getirmeleri istenir. Ardından kalemlğin alt tabanını yapmak için kartondan daire şeklinde bir parça keserek silindir/tuvalet kâğıdı rulusunun altına yapıştırılmaları gerektiği söylenir.

5. Kalemlğin yapımının ardından öğrencilerden süsleme için diğer renkli kartona kuru boya kalemlerini kullanarak bir ağaç resmi çizmeleri istenir. Çizimler yapıldıktan sonra kesilen ağaç resmini silindir/tuvalet kâğıdı rulusunun etrafına yapıştırıcıyla yapıştırılmaları gerektiği açıklanır.
6. Tüm kalemlikler bittikten sonra herkesin kendi ürettiği kalemlği öğretmen masasına getirerek sergilemesi istenir.
7. Gönüllü öğrencilerden etkinlik sürecine ve ürettikleri kalemliklere ilişkin paylaşımları alınır.
8. Aşağıdaki tartışma sorularıyla etkileşim sürdürülür:
 - Etkinlik boyunca üstlendiğiniz sorumlulukla bir ürün ortaya çıkarmak size neler hissettirdi?
 - Sizce hiç kimse sorumluluklarını üstlenmeyip görevlerini yerine getirmezse nasıl bir yaşam hâkim olur?
 - Kendimize, ev-aile yaşamımıza, okulumuza, toplumumuza karşı sorumluluklarımız nelerdir?
 - Çaba harcayarak bir kalemlik ürettiniz, bir ürün ortaya koymanın size hissettirdiği duygular neler oldu?
 - Etkinlik süresince kendinize ilişkin fark ettikleriniz oldu mu? Bu farkındalıklarınızı yaşama taşıma konusundaki planlarınız nelerdir?

9. Uygulayıcı tarafından şu açıklamayla etkinlik sonlandırılır:

“Evet, çocuklar! Bugünkü etkinlikte hepimiz bir ürün ortaya koymanın keyfini yaşadık. Çevremizde de gördüğümüz her şey tıpkı kalemlği yaparken olduğu gibi bir çaba ve emek sonucu ortaya çıkmış olan ürünlerdir. Oturduğumuz sıralar, yazı yazdığımız tahtalar, öğrenci olarak sizlerin okulda bulunarak derslere katılmanız ve verilen ödevleri yapmanız, öğretmen olarak bizlerin size öğrettikleri, çiftçilerin emekleriyle ortaya çıkan sebze ve meyveler, ailemizin geçinmek için çalışması gibi her şey bir sorumluluk üstlenip çalışılarak ortaya konmuştur. Hepimiz tüm bunların farkında olarak yaşamımızı planlamalı ve sorumluluklarımızı yerine getirmeliyiz.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden evlerinde bulunan atık/geri dönüşüm malzemelerini kullanarak aileleriyle birlikte evde kullanabilecekleri bir nesne/malzeme/eşya üretmeleri ve Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak üretme sürecine ilişkin deneyim ve gözlemlerini ilgili başlıklara yazmalarını istenebilir. Ürün üretmek ve Çalışma Yaprağı-1'i doldurmak için öğrencilere 1 hafta süre verilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı tarafından 1 hafta öncesinden öğrencilere duyuru yapılarak tuvalet kâğıdı rulosu, 2 farklı renk karton, makas, yapıştırıcı, kuru boya kalemleri getirmeleri istenir. Kalemlik ana malzemesi olan tuvalet kâğıdı rulosunu getiremeyecek öğrencilerin rulo yerine karton getirebileceği söylenir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Kalemlik yapımı sırasında akran/öğretmen desteği sunulabilir.
3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sevgi GÖK

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

KENDİ SEÇİMİM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Kendi ilgileri ile mesleklerin özelliklerini ilişkilendirir./34.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-2 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 2. Sınıf çember düzeninde oturacak şekilde ayarlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Değerli öğrenciler hepimizin ilgi alanı farklıdır. Bu farklılıklar okul yaşantımızda olduğu gibi iş yaşantımızda da görülür. Geçtiğimiz haftalarda ilgilerden bahsetmiştik. Her birimiz kendi ilgi alanlarımızı keşfetmiştik. Bu haftaki etkinliğimizde kendi ilgi alanlarımızın seçmeyi düşündüğümüz mesleklerle ilişkili olup olmadığını inceleyeceğiz." açıklaması ile etkinliğe giriş yapılır. 2. Uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılır/asılır/elle yazılır. Ardından öğrencilerin Çalışma Yaprağı-2'yi doldururken bu görselden yararlanabilecekleri açıklanır. 3. Daha önceden öğrenci sayısı kadar çoğaltılan Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır. Çalışma Yaprağı-2'nin "İlgilerim" başlığına daha önceki etkinliklerde fark ettikleri ilgilerinden 5 tanesini yazmaları, "Mesleklerim" başlığına ise seçmeyi düşündüğü mesleklerden 3 tanesini yazmaları istenir. 4. Yazma işlemi tamamlandıktan sonra uygulayıcı tarafından sınıfta en az 2 aynı mesleği yazan öğrenciler gruplandırılır. Sınıf içerisinde aynı mesleği seçen ortak öğrenci yoksa bu öğrenciler kendi aralarında gruplandırılır. 5. "İlgilerim" ve "Mesleklerim" başlığına yazma işlemi tamamlandıktan sonra uygulayıcı tarafından şu açıklama yapılır: <i>"Evet, hepimiz ilgilerinizi ve seçmeyi düşündüğünüz meslekleri yazdınız. Şimdi sizlerden istediğim 'Mesleğimin Özellikleri' başlığını doldurmanız."</i>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

Mesleklerin özelliklerine şu örnekleri verebilirim. Mesela öğretmen, doktor olan kişiler insanlarla çalışırken; mühendisler makinelerle çalışır veya bir tur rehberinin iletişimi güçlü olmalı, seyahat etmeye engel durumu olmamalıyken; bir mimarın ofis ortamında çalışmaya istekli olması gerekir. Deneysel araştırmalar yapan bilim insanları laboratuvar ortamında deney aletleriyle çalışırken; ziraatla uğraşan çiftçiler açık alanda, tarlalarda tarım aletleriyle çalışır. Çalışma ortamı kadar mesleklerin başka özellikleri de vardır. Bunlar çalışma saatleri, ücret, statü, iş bulma olanağı olarak sıralanabilir.”

6. Açıklamanın ardından grup üyelerinin yazmış oldukları mesleklere ait özellikleri tartışma yoluyla belirlemeleri ve Çalışma Yaprağı-2'nin "Mesleğimin Özellikleri" başlığına yazmaları istenir.
7. Eğer sınıfta ortak meslek yazmayan öğrencilerin olduğu grup varsa, bu grup tek tek yazmış oldukları mesleklere ait özellikleri tartışarak belirleyecek ve Çalışma Yaprağı-2'nin "Mesleğimin Özellikleri" başlığına yazacaktır.
8. Yazma işlemi için 10 dakika süre verilir.
9. Yazma işleminin tamamlanmasından sonra uygulayıcı tarafından grup çalışmasının sona erdiği ve bireysel çalışmaya devam edileceği söylenir. Ardından ortak olarak yazılmayan mesleklere ilişkin özelliklerin öğrencilerin kendileri tarafından bireysel olarak yazılacağı açıklanır. Sonrasında öğrencilerin yazmış oldukları mesleklerin özellikleriyle kendi ilgi alanlarından hangilerinin ilişkili olduğunu fark edip ilgi alanlarını o meslekle eşleştirmeleri istenir. Ardından eşleşen mesleklerde çalıştıklarını hayal etmeleri istenir ve bunun sonunda kendilerini nasıl hissettikleri sorulur.
10. Gönüllü öğrencilerden etkinlik sürecine ve hayallerine ilişkin paylaşımları alınır.
11. Tartışma sorularıyla etkileşim devam ettirilir:
 - Etkinlik boyunca hissettikleriniz, düşündükleriniz neler oldu?
 - İlgiler neden önemlidir?
 - Meslek özelliklerini bilmenin size nasıl bir katkısı olur?
 - Sadece meslek özelliklerine göre bir mesleğe yönelmek sizce yeterli midir?
12. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik sonlandırılır:

"Gördüğümüz gibi ilgilerimiz bizleri adım adım seçeceğimiz mesleğe götürmektedir. Kendimizi tanımak, ilgilerimizin farkında olmak ileride yapacağımız meslekten aldığımız doyum ve başarıyı etkileyecektir. Unutulmamalıdır ki ilgilerimiz yaşımıza, çevremize, akademik başarımıza göre zamanla değişebilir. Kariyer planlaması yaparken ilgilerimizi de göz önüne almalı ve ilgilerimizin istediğimiz mesleğin özellikleriyle uygun olup olmadığına da bakmalıyız."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden ilgilerin ve meslek özelliklerinin birbirinden ayrı değerlendirilmesinin sonuçlarının aileyle tartışılması istenebilir.
2. Öğrencilerden istedikleri mesleklerin özelliklerini farklı bilgi kaynaklarından araştırmaları ve araştırma sonuçlarını 1 hafta sonra sınıfla paylaşmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 etkinlik öncesinde tahtaya yansıtılır. Yansıtmanın mümkün olmadığı durumlarda uygulayıcı yazıyı tahtaya asar/elle yazar.
 2. Öğrencilerin ilgiler hakkında sorusu olursa Etkinlik Bilgi Notundan yararlanılarak açıklama yapılır.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
 2. Öğrencinin ilgi alanları ve mesleklerle ilgili eşleme yapılırken öğretmen desteği sunulabilir.
 3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sevgi GÖK

Çalışma Yaprağı 1

AKADEMİK BENLİK KAVRAMI ÖLÇEĞİ İLGİLER-MESLEKLER*

1. FEN BİLİMLERİ İLGİSİ: Tıp, Veterinerlik, Mühendislik
2. SOSYAL BİLİMLER İLGİSİ: Hukuk, Siyaset Bilimi, Sosyoloji, Tarih, Psikoloji, İlahiyat
3. ZİRAAT İLGİSİ: Veterinerlik, Ziraat ve Orman Mühendisliği, Su Ürünleri, Bahçe ve Tarla Bitkileri, Balıkçılık, Hayvancılık
4. MEKANİK İLGİ: Makine, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Gemi İnşaatı, Uçak Mühendisliği, Tekstil Mühendisliği, Teknik Eğitim Fakültesi
5. İKNA İLGİSİ: Yazarlık, Gazetecilik, Diplomati, Yöneticilik, İşletmecilik, Din Görevlisi, Öğretmenlik, Avukatlık, Halkla İlişkiler, Sigortacılık, Sinema-TV
6. TİCARET İLGİSİ: Pazarlama ve Reklamcılık
7. EDEBİYAT İLGİSİ: Edebiyat, Diller Filoloji, Basın-Yayın, Gazetecilik, Yazarlık, Şairlik
8. YABANCI DİL İLGİSİ: Tercümanlık, Turist Rehberliği, Yabancı Dil Öğretmenliği
9. GÜZEL SANATLAR İLGİSİ: Güzel Sanatlar Fakültesi
10. MÜZİK İLGİSİ: Konservatuarlar
11. SOSYAL YARDIM İLGİSİ: Tıp, Psikoloji, Sosyal Hizmetler, Hemşirelik, Psikolojik Danışmanlık, Özel Eğitim Öğretmenliği
12. İŞ AYRINTILARI İLGİSİ: Muhasebe, Sekreterlik, İşletme, İktisat, Maliye, İstatistik, Mimarlık, Tasarım ve Çizim, Haritacılık, Kütüphanecilik, Arşivcilik

Çalışma Yaprağı 2

İLGİLERİM

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

MESLEKLERİM

- 1.....
- 2.....
- 3.....

MESLEĞİMİN ÖZELLİKLERİ

1. Mesleğimin Özellikleri

.....
.....
.....

2. Mesleğimin Özellikleri

.....
.....
.....

3. Mesleğimin Özellikleri

.....
.....

ETKİNLİK BİLGİ NOTU*

1. FEN BİLİMLERİ İLGİSİ:

Fen bilimleri ile ilgili konuları öğrenmeye ve fen konuları üzerinde çalışmaya istekli olma.

2. SOSYAL BİLİMLER İLGİSİ:

Sosyal bilim alanı ile ilgili konuları öğrenmeye ve bu konular üzerinde çalışmaya istekli olma.

3. ZİRAAT İLGİSİ:

Bitki meyve, sebze, tahıl ve/veya hayvan yetiştirmekten üretmekten hoşlanma.

4. MEKANİK İLGİ:

Alet ve makineleri çalıştırmaktan ve onarmaktan hoşlanma.

5. İKNA İLGİSİ:

Duygu ve düşünceleri başkalarına iletmekten ve onları etkilemekten hoşlanma.

6. TİCARET İLGİSİ:

Alım satım işleri ile uğraşma, ticaret yolu ile kâr elde etme, bir malı müşteriye tanıtmaya ve satmaya gibi faaliyetlerden hoşlanma.

7. EDEBİYAT İLGİSİ:

Akıcı konuşabilme ve yazabilme, edebi eserleri incelemekten ve edebi eser üretmekten hoşlanma.

8. YABANCI DİL İLGİSİ:

Yabancı dil öğrenmeye istekli olma ve öğrenebilme.

9. GÜZEL SANATLAR İLGİSİ:

Resim, heykel, el sanatları vb. sanat ürünleri yaratmaktan, mevcut eserleri incelemekten hoşlanma.

10. MÜZİK İLGİSİ:

Müzik dinlemekten, müzik aleti çalmaktan, müzik parçaları bestelemekten hoşlanma.

11. SOSYAL YARDIM İLGİSİ:

Zayıf ve hasta insanlara yardım etmekten hoşlanma.

12. İŞ AYRINTILARI İLGİSİ:

Ayrıntılarla uğraşmaktan hoşlanma, her işi günü gününe yapma, bir yazı veya hesaba inceden inceye kontrol etme, her şeyi düzenli tutma.

KAYNAK:

* Kuzgun, Y. (2014). Akademik Benlik Kavramı Ölçeği el kitabı. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

MESLEK TOMBALASI

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	Derslerin mesleklerle ilişkisini açıklar./35.Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Notu-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-2 3. Çalışma Yaprağı-1 4. Üzerinde derslerin isimlerinin yazılı olduğu 9 karton ya da poster 5. Tombala kutusu olarak kullanılacak bir kutu ya da torba 6. Tombaladan çıkan meslekleri yapıştırmak için bant ya da yapıştırıcı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Büyük kartonlara derslerin isimleri yazılır. (Türkçe, Sosyal Bilgiler Fen Bilimleri, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Resim, Müzik, Beden Eğitimi) 2. Mesleklerin isimlerinin yazılı olduğu kâğıtların içine konacağı bir kutu ya da bir torba. 3. Kutunun üzerine "Meslek Tombalası" yazılır. 4. Etkinlik Bilgi Notu-2' de yazan meslek isimleri üzerinde meslek tombalası yazan bir kutunun içine kesilerek konur. Çalışma Yaprağı-1 sınıf sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğe, "Sevgili öğrenciler, hepinize merhaba. Bu hafta derslerin mesleklerle ilişkisini kurmaya çalışacağız." denerek giriş yapılır. 2. Öğrencilere aşağıdaki sorular sorulur: <ul style="list-style-type: none"> • Okulda hangi dersleriniz var? • Bu derslerden birbirine benzeyen yani gruplayabileceğimiz dersler var mı? Hangileri? 3. Daha sonra "Evet çocuklar okulda gördüğünüz bazı dersler birlikte gruplanabilir." açıklaması yapılarak Etkinlik Bilgi Notu-1 etkileşimli tahtada yansıtılır ya da çıktısı tahtaya asılır. 4. "Bu dersler ve grupları ile ilgili sorunuz var mı?" ve "Bu gruplamayı neden yaptık?" diye sorulur ve öğrencilerin cevapları alınır. 5. Öğrencilere şu yönerge verilir:

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

"Şimdi Meslek Tombalası isimli bir oyun oynayacağız. Önce mesleğin tanımını yapalım. Meslek, bir kimsenin hayatını sürdürmek ve geçimini sağlamak için yaptığı sürekli iş olarak tanımlanmaktadır."

6. Uygulayıcı *"Bu oyunda çeşitli mesleklerin isimlerinin yazılı olduğu bir kutumuz/torbamız var. Gönüllü arkadaşlarımız sırasıyla içerisinde mesleğin yazıldığı olduğu kutu ve/veya torbadan bir tane kâğıt çekecek. Tombaladaki mesleğin hangi ders ya da derslerle ilişkili olabileceğini tahmin ederek tahtada ilgili kartona yapıştıracak."*
7. Etkinlik tamamlandıktan sonra öğrencilere aşağıdaki tartışma soruları yöneltilir:
 - Daha önce derslerle meslekleri eşleştirmiş miydiniz?
 - Her meslek sahibi sizce tüm dersleri üniversitede öğreniyor mudur?
 - Şimdi gördüğümüz dersler bizi ileride hangi mesleklere hazırlıyor?
 - Bu çalışmanın ardından şaşırtıcı ya da ilginç bulduğunuz eşleştirmeler oldu mu?

8. Öğrencilere aşağıdakine benzer bir açıklama yapılarak süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, okullarda olmamızın ve gördüğümüz derslerin bir amacı var, okullar bizi genel anlamda hayata hazırlıyor. Aslında biz her dersle geleceğimize bir adım daha atıyoruz. Bugün öğrendiğimiz gibi derslerin mesleklerle ilişkili olduğunu bilmek, bizim başarılı olduğumuz derslerden yola çıkarak hangi mesleği seçebileceğimiz konusunda bize yardımcı olabilir."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı -1 dağıtılır.
2. Bu formu evde dikkatlice inceleyerek doldurmaları istenir, iki gün sonra da sınıfta yeniden paylaşılacağı belirtilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenciler derslerin gruplanmasıyla ilgili bir sıkıntı yaşarsa (Etkinlik Bilgi Notu-1 dikkate alınarak) müdahale edilerek düzeltme yapılmalıdır.
2. Etkinlik Bilgi Notu-2'deki bazı gruplarda meslek sayısı çok olduğu için tombalaya onar tane meslek yazılabilir.
3. Dersler ve ilgili meslek alanları ile eşleştirmede dikkatli olunmalı, Etkinlik Bilgi Notu-3'te yer alan listeden yardım alınmalı.
4. Liste dışında söylenen ve merak ettikleri mesleklerle ilgili okul rehberlik ve psikolojik danışma servisine yönlendirilebilirler.

Özel gereksinimli öğrenciler için,

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Dersler ve derslerin ilgili olduğu mesleklerle ilgili öğretmen sözel ya da görsel destek sağlayarak etkinliği aşamalı hâle getirebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gülcan COŞKUN

ETKİNLİK BİLGİ NOTU 1

SÖZEL DERSLER

TÜRKÇE

SOSYAL BİLGİLER

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

SAYISAL DERSLER

MATEMATİK

FEN BİLGİSİ

DİL İLE İLGİLİ DERSLER

İNGİLİZCE

ALMANCA

ARAPÇA

FRANSIZCA

ÖZEL YETENEK İLE İLGİLİ DERSLER

GÖRSEL SANATLAR

MÜZİK

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

ETKİNLİK BİLGİ NOTU 2

SÖZEL DERSLER VE MESLEKLERİ:

- Animasyon ve Oyun Tasarımı
- Arkeoloji ve Sanat Tarihi
- Basın ve Yayın
- Coğrafya Öğretmenliği
- Gazetecilik
- Halkla İlişkiler ve Reklamcılık
- İlahiyat
- Reklamcılık ve Halkla İlişkiler
- Sanat Tarihi
- Sosyal Bilgiler Öğretmenliği
- Tarih, Tarih Öğretmenliği
- Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği
- Türkçe Öğretmenliği

SAYISAL DERSLER VE MESLEKLERİ:

- Astronomi ve Uzay Bilimleri
- Beslenme ve Diyetetik
- Bilgisayar Mühendisliği
- Bilgisayar ve Yazılım Mühendisliği
- Biyomedikal Mühendisliği
- Diş Hekimliği
- Ebelik
- Eczacılık
- Elektrik-Elektronik Mühendisliği
- Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği
- Endüstri Mühendisliği
- Endüstri ve Sistem Mühendisliği
- Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisliği
- Havacılık ve Uzay Mühendisliği
- Hemşirelik
- Matematik Öğretmenliği
- İnşaat Mühendisliği
- Mekatronik Sistemler Mühendisliği
- Metalurji ve Malzeme Mühendisliği
- Meteoroloji Mühendisliği, Mimarlık
- Moleküler Biyoloji ve Genetik
- Tekstil Mühendisliği
- Tıp
- Uçak ve Uzay Mühendisliği
- Veteriner

EŞİT AĞIRLIK BÖLÜMLERİ VE MESLEKLERİ

- Arkeoloji,
- Bankacılık
- Çocuk Gelişimi
- Ekonomi
- Felsefe Grubu Öğretmenliği
- Hukuk
- İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı
- İktisadi ve İdari Bilimler Programları
- İnsan Kaynakları Yönetimi Finans
- İşletme, İşletme Bilgi Yönetimi

- Kamu Yönetimi
- Maliye
- Psikoloji
- Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık
- Sınıf Öğretmenliği
- Siyaset Bilimi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
- Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler
- Sosyal Hizmet
- Sosyoloji
- Turizm ve Otel İşletmeciliği
- Uluslararası İlişkiler
- Uluslararası İşletme Yönetimi
- Uluslararası İşletmecilik
- Uluslararası Lojistik ve Taşımacılık
- Uluslararası Ticaret ve Finans

DİL BÖLÜMLERİ VE MESLEKLERİ:

- Alman Dili ve Edebiyatı
- Almanca Öğretmenliği
- Amerikan Kültürü ve Edebiyatı
- Arapça Öğretmenliği
- Çin Dili ve Edebiyatı
- İngiliz Dili ve Edebiyatı
- İngilizce Öğretmenliği
- Japonca Öğretmenliği
- Mütercim-Tercümanlık
- Rus Dili ve Edebiyatı
- Turizm Rehberliği

RESİM İLE İLGİLİ MESLEKLER:

- Fotoğraf Sanatçısı
- Seramik Sanatçısı
- Seramik Öğretmeni
- Moda Tasarımcısı
- Moda ve Tekstil Tasarımcısı
- Takı Tasarımcısı
- İç Mimar ve Çevre Tasarımcısı
- Endüstri Ürünleri Tasarımcısı
- Ressam
- Resim Öğretmeni
- Grafik Sanatçısı-Tasarımcısı
- Grafik Öğretmeni
- Heykeltıraş

MÜZİK İLE İLGİLİ MESLEKLER

- Müzik öğretmenliği
- Müzisyenlik
- Besteci

BEDEN EĞİTİMİ İLE İLGİLİ MESLEKLER

- Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni
- Antrenör
- Spor Yöneticisi

Çalışma Yaprağı 1

Sevgili Öğrencim,

Bugün mesleklerle derslerin ilişkisini kurmaya çalıştık. Senden, bugün öğrendiklerimizle ilgili sana özel bir uygulama yapmanı istiyorum.

Senin en sevdiğin dersler:

- 1.
- 2.
- 3.

Senin en çok ilgi duyduğun meslekler:

- 1.
- 2.
- 3.

Seçtiğin hangi meslek hangi ders grubuyla ilgili? (sözel, sayısal.....gibi)

- 1.
- 2.
- 3.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

BOŞLUKLARI DOLDURALIM

Gelişim Alanı	Ortak
Yeterlik Alanı	Ortak
Kazanım/Hafta	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır./36.Hafta
Sınıf Düzeyi	İlkokul-Ortaokul-Lise kademelerindeki tüm sınıf düzeyleri
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Sene boyunca gerçekleştirilen sınıf rehberlik çalışmaları ve kazanımları gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının sene boyunca sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtmak olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılarak boş bırakılan yerleri kendi düşünce ve duygularına göre doldurmaları istenir. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1'i doldurmaları için yeterli süre verilir. Ardından gönüllü öğrenciler Çalışma Yaprağı-1'deki cevaplarını paylaşır. (Gönüllü öğrenci çıkmaması halinde uygulayıcı öğrencileri katılım sağlama-ları için teşvik eder.) Paylaşımlar alındıktan sonra aşağıdaki sorular ile devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> Rehberlik etkinliklerine yönelik duygu ve düşünceleriniz neler? Rehberlik etkinliklerinin daha iyi yapılması ve geliştirilmesi için önerileriniz neler? Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri uygulanırken aklınızda kalan sizi etkileyen bir yaşantınızı paylaşır mısınız? Öğrencilerden paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır. <p><i>"Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde akademik gelişim, kariyer gelişimi, sosyal duygusal gelişim alanlarında birçok faaliyete katıldınız. Bu etkinliklerle akademik anlayış ve sorumluluk geliştirme, okula uyum sağlama, eğitsel çalışmalarınızı planlayabilme gibi eğitim öğretim hayatınıza yönelik kazanımlar elde ettiniz. Aynı zamanda kendinizi tanıyıp, kişisel güvenliğinizi</i></p>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

sağlamanın yollarını değerlendirdiniz. Kişiler arası becerileri geliştirmek için çalıştınız. Meslekleri tanıyıp, çalışma hayatı konusunda bilgiler edindiniz. Rehberlik etkinlikleri bu bilgiler ışığında sizi hayata hazırlama, beceri kazandırma, güçlü yanlarınızı geliştirme konularında destekler. Eğitim öğretim sürecinizde yine rehberlik etkinlikleri yaparak yeni kazanımlar öğreneceksiniz. Bu dönemin etkinlikleri sona erdi, ancak siz bu zamana kadar öğrendiğiniz bilgi ve becerileri yaşamınıza geçirebilir, yardıma ihtiyaç duyduğunuzda benden, okul psikolojik danışmanınızdan /rehber öğretmeninizden destek isteyebilirsiniz."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden istedikleri bir konu ile ilgili etkinlik tasarımları istenir. Tasarlanan etkinlikler okul psikolojik danışmanına /rehber öğretmene iletilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni tasarlanan etkinlikleri EBA ya yükleyebilir veya etkinlik oluşturma birimlerine ulaştırabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Derya ATALAY

Çalışma Yaprağı 1

Boşlukları Dolduralım

Bu sene yaptığınız rehberlik etkinliklerinin değerlendirilmesi, geliştirilebilmesi amacıyla sizin fikirlerinize ihtiyacımız var. Etkinliklere ilişkin duygu ve düşüncelerinizi boş bırakılan kısımlara yazabilirsiniz. İhtiyaç duyar sanız arka sayfayı kullanabilirsiniz.

1- Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde
.....
.....
faaliyetleri yaptık.

2- Rehberlik etkinliklerinde daha önce bilmediğim.....
.....
.....
konuları öğrendim.

3- En çok.....
.....
.....
etkinliklere katılmaktan keyif aldım.

4-
.....
.....
etkinliklere katılmaktan çok hoşlanmadım.

5- Bence
.....
.....
konularında da etkinlikler olmalı.

TEŞEKKÜR EDERİM.

